

JAAERVERSLAG 2012

INHOUDSOPGAVE

Ten geleide	3
Bericht van de Raad van Toezicht	7
Verslag van de Centrale Medezeggenschapsraad	10
1. Studenten	14
2. Onderwijs	37
3. Onderzoek	48
4. Valorisatie en partnerschappen	63
5. Medewerkers	69
6. Financiën	77
7. Huisvesting en bedrijfsvoering	86
8. Governance	92
9. Jaarrekening	97
Overige gegevens	135
Controleverklaring PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.	137
Bijlage 1 Over Hogeschool Utrecht	143
Bijlage 2 Profileringsfonds	145
Bijlage 3 Cijfers bij hoofdstuk Medewerkers	146

TEN GELEIDE

In 2012 heeft Hogeschool Utrecht zich steeds scherper gericht op de realisatie van haar ambities. Medewerkers en studenten hebben zich ingezet om het onderwijs te vernieuwen, de flexibiliteit te vergroten, de verbondenheid van onderwijs, onderzoek en de praktijk te versterken en zo als hogeschool een belangrijke bijdrage te leveren aan de ontwikkelingen in de regio.

Dit jaarverslag geeft u een beeld van de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen in 2012.

Missie

Hogeschool Utrecht is een kennisorganisatie waar we door hoogwaardig onderwijs en onderzoek werken aan innovatie en professionalisering van de beroepspraktijk en aan de persoonlijke ontwikkeling van talent. Daarmee dragen we bij aan de sociale, culturele en economische ontwikkeling van een open, rechtvaardige en duurzame samenleving.

Door demografische ontwikkelingen stabiliseert de instroom van studenten naar het hoger onderwijs. Daarnaast heeft de HU gekozen voor kwaliteit boven kwantiteit, zodat er is voorzien in een beperkte daling van het studentenaantal. Niettemin heeft de HU, met in 2012 zo'n 35.000 studenten, gezorgd voor maar liefst bijna 7.500 afgestudeerden, waarvan een vijfde bestond uit master degrees. Met masters, deeltijd bachelors, trainingen en cursussen, leidt de HU ook vele werkende professionals op. De HU richt zich dan ook op de gehele leerloopbaan van de professional, waarin een onderzoeken- en ondernemende houding wordt aangeleerd. Het concept 'leven lang leren' maakt een essentieel onderdeel uit van de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de HU, voor de verbinding met de markt en het beroepenveld en voor de innovatie en professionalisering van de beroepspraktijk. Zijnde een University of Applied Sciences streeft de HU ernaar dat het onderzoek een steeds stevigere plaats binnen het onderwijs krijgt en een goede verbinding en uitwisseling met de beroepspraktijk heeft.

In het afgelopen jaar is flink ingezet op kwaliteit en het volume in het onderzoek. Zo zorgden de zes kenniscentra, met hun 42 lectoren voor een dagelijkse stroom van onderzoeksproducten en uitwisseling daarvan, waaronder ruim 1.100 publicaties en meer dan 1.500 workshops, lezingen en openbare lessen.

De HU blijft zich inzetten voor verbetering van het studiesucces van haar studenten en het terugdringen van de uitval in het eerste jaar. Kwalitatief nemen de mogelijkheden tot excelleren toe, waardoor studenten betere kansen op de arbeidsmarkt krijgen. Kwantitatief zien we een hoger studietempo, wat gunstig is in het licht van de bekostiging. Met deze positieve ontwikkeling naderen we het landelijk gemiddelde.

Hogeschoolbreed is in 2012 gewerkt aan de verbetering van de onderwijsdialoog en student-begeleiding, de informatievoorziening en roostering plus de transparantie van toetsing en beoordeling. In het tevredenheidsonderzoek van de Nationale Studenten Enquête zien we een geleidelijke verbetering bij de voltijd bacheloropleidingen. Hierdoor stijgt de positie van de HU in de ranking van hogescholen, maar we zijn nog niet tevreden. Als het gaat om het master- en deeltijdonderwijs aan professionals blijkt uit de Keuzegids Masters 2013 dat de HU het van de grote hogescholen opvallend goed doet.

Het arbeidsmarktperspectief voor studenten aan de HU stak in 2012 positief af ten opzichte van andere vergelijkbare hogescholen. De HU streeft er naar om in 2015 een nog betere aansluiting bij de arbeidsmarkt te hebben. Om deze reden heeft de HU als facultatieve indicator voor de alumnitevredenheid, de indicator 'totaalscore kwalificatie output' uit de HBO-Monitor opgenomen in haar prestatieafspraken.

Prestatieafspraken

Kabinet Rutte I besloot in juli 2011 tot invoering van gedeeltelijke prestatiebeloning van hoger onderwijsinstellingen. In 2012 hebben alle instellingen voor hoger onderwijs hun prestatieafspraken met het

kabinet over de periode 2013-2015 gemaakt. Deze afspraken betreffen de terreinen studiesucces, kwaliteit van onderwijs en scholing van personeel en het terugbrengen van overhead. Aan de prestatieafspraken is vijf procent van de onderwijsbegroting gekoppeld. De middelen met betrekking tot profilering van de instelling beslaan twee procent van de onderwijsbegroting.

Met deze prestatieafspraken zet de HU de eerder ingeslagen strategische koers (Koers 2012 en 2012+) voort, waarbij de horizon naar een perspectief op langere termijn wordt verlegd. In het voorstel, dat de HU in mei 2012 naar de minister stuurde, formuleerde de hogeschool haar ambities op de genoemde terreinen.

De Reviewcommissie Hoger Onderwijs en Onderzoek beoordeelde het voorstel van de HU in september zeer goed, onder meer omdat de HU er in is geslaagd sterke ambities te tonen zonder het realiteitsgehalte uit het oog te verliezen. Vanwege de kwaliteit van het voorstel vindt de reviewcommissie bovendien dat Hogeschool Utrecht in aanmerking komt voor extra profileringsbudget. Daarnaast is voor vier jaar een jaarlijks budget van een miljoen euro toegekend om te besteden aan de oprichting van het Centre of Expertise Creative Industries. In oktober 2012 werden de prestatieafspraken ondertekend door de staatssecretaris van het ministerie OCW en HU CvB-voorzitter Geri Bonnhof.

In 2013 zal de HU haar strategische koers doortrekken naar 2020 (Koers 2020) waarbij ook de relatie wordt gelegd met de Europese prioriteiten op het gebied van onderwijs en onderzoek.

Studenten

Studenten zijn medevormgever en lid van de kennisorganisatie Hogeschool Utrecht door de activiteiten in het kader van hun onderwijs (o.a. stage) en onderzoek, maar ook nadrukkelijk door medezeggenschap en deelname in studentenorganisaties. De HU vindt studentenparticipatie belangrijk voor de ontplooiing van de reflectieve practitioner die wij opleiden, en voor de kwaliteit van het onderwijs waarin betrokken studenten een belangrijke rol spelen. Betrokkenheid bij de kwaliteit van het onderwijs bevordert de tevredenheid over de opleiding. In verhouding tot andere hbo-instellingen kent de HU dan ook een bijzondere traditie van een relatief grote studentenparticipatie.

Studenten van de HU leveren bovendien een belangrijke maatschappelijke bijdrage aan de regionale ontwikkeling. Zeker voor de stad Utrecht is dit belangrijk: zo'n 23 procent van de bevolking bestaat uit studenten.

De HU streeft naar een optimale participatie van studenten door ondersteuning van bestuurlijk actieve studenten. In de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, met name met de Universiteit Utrecht (UU) draagt de HU er aan bij dat Utrecht zich met recht een studentenstad kan noemen, door gemeenschappelijke studentenvoorzieningen en het stimuleren van de vele studentenverenigingen in Utrecht en Amersfoort.

Ook in Amersfoort is er inmiddels sprake van een herkenbare aanwezigheid van HU studenten in het sociale en culturele leven in de stad.

In dit jaarverslag vindt u vele voorbeelden van hoe onze studenten de verbinding met de stad en de regio maken en daarbij impact hebben.

In 2012 was het aantal bestuurlijk actieve studenten in onderwijscommissies en medezeggenschap 265. Zo'n zestig procent van de studentzetels is bezet. Er is positieve trend te zien op weg naar het realiseren van een bezettingsgraad van tenminste tachtig procent van alle studentzetels in de medezeggenschap en onderwijscommissies in 2015. Dit streefpercentage is vastgelegd in de eerder genoemde prestatieafspraken.

In 2012 ontstond onder studenten grote onrust rond de langstudeerdersmaatregel die door het kabinet Rutte I werd ingezet en later door het kabinet Rutte II weer ongedaan werd gemaakt. Ten gevolge van de voorgenomen maatregel hebben studenten zich teruggetrokken en studeerden anderen versneld af. Op dit moment bereiden studenten zich voor op de komst van het sociaal leenstelsel.

Medewerkers

In het jaarverslag van 2011 werd bericht over de door de HU ingestelde Commissie Gispen. Een van de belangrijke initiatieven die naar aanleiding van het rapport van de commissie in 2012 werd genomen, betreft het werken in professionele teams. Het kapitaal voor goed onderwijs wordt immers gevormd door kwaliteit van het teamwerk en het functioneren van individuele medewerkers.

Binnen professionele teams van docenten wordt gezamenlijk verantwoordelijkheid genomen voor de ontwikkeling van het curriculum en voor het studiesucces van de studenten. Men stimuleert elkaar, wisselt kennis uit, verdeelt taken en spreekt elkaar duidelijk aan op de kwaliteit van de output.

De resultaten van het functioneren worden verwerkt in de ResultaatGerichtWerken (RGW)-cyclus en waar nodig krijgen medewerkers individueel ondersteuning en stimulering.

Voor nieuwe docenten is er in 2012 het verplichte programma 'Kwaliteit vanaf dag 1' gestart met onder andere didactische scholing om de uitval te beperken.

Ook op het gebied van opleiding worden stappen gezet. Al in 2007 heeft de HU in Koers 2012 vastgelegd dat eind 2017 iedere docent een mastergraad heeft of bezig is een mastergraad te verwerven. In 2012 bedroeg het percentage medewerkers met een mastergraad of in een masteropleiding 83,6 procent. Eind 2011 was dit 80,6 procent.

Wat betreft het aantal gepromoveerde docenten heeft de HU in de prestatieafspraken gesteld dat in 2015 tien procent van de docenten gepromoveerd moet zijn. In 2012 zag de HU een stijging met één procent naar 12,2 procent medewerkers met een Ph.D.-graad of bezig in een promotietraject (ten opzichte van 11,2 procent in 2011).

Instellingsaccreditatie

Sinds 2011 kunnen hoger onderwijsinstellingen een speciale toets aanvragen voor de onderwijskwaliteit van hun instelling. Als de 'instellingstoets kwaliteitszorg' positief is, hoeft de hogeschool bestaande opleidingen minder uitgebreid te laten beoordelen dan voorheen. De HU is in oktober 2012 opgegaan voor deze instellingstoets en gevisiteerd door de commissie van de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO).

Op een aantal criteria werd getoetst, te weten: visie op de kwaliteit van het onderwijs, beleid, resultaten, verbeterbeleid, en organisatie- en beslissingsstructuur. De commissie zond zijn rapport aan de NVAO dat het oordeel – bij de publicatie van dit jaarverslag – formeel nog moet bekrachtigen.

De commissie merkte op dat de organisatie en uitvoering van de interne kwaliteitszorg en de manier waarop de HU bezig is met het doorvoeren van verbeteringen vertrouwen schiept. Interventies zoals de vorming van professionele teams en de aanpak van de interne onderwijslogistiek om de studenttevredenheid te bevorderen, sorteren effect.

De commissie kwam bij haar oordeel ook tot een aantal mogelijke verbetermaatregelen, waarmee binnen de Hogeschool Utrecht herkenning werd geoogst. Herkenning, omdat de HU deels al was gestart met de betreffende verbeteringen en deels een stimulans zag enkele nog niet gestarte verbetermaatregelen ten behoeve van de onderwijskwaliteit versneld te initiëren.

De verbetermaatregelen betreffen onder andere beleid te ontwikkelen om de verwevenheid van onderzoek, onderwijs en het beroepenveld te versterken, zodat onderzoeksactiviteiten en praktijkervaringen meer ten goede komen aan het onderwijs. Verder ging het om het ontwikkelen van beleid dat gericht is op meer openheid binnen de gehele organisatie, leidend tot een open cultuur waarbinnen betrokkenen elkaar direct aanspreken als dat nodig is. Beide punten werden omarmd als stimulans om door te gaan op het ingeslagen pad.

Voor de aanbeveling meer aandacht te geven aan de 'kleine kwaliteit', zoals het (niet) tijdig inleveren van cijfers, geldt hetzelfde.

Aankondiging vertrek CvB-lid Huib de Jong

In december 2012 kondigde Huib de Jong, lid van het College van Bestuur van de HU, zijn vertrek aan. Per 1 maart 2013 volgde hij Jet Bussemaker op als rector van de Hogeschool van Amsterdam en trad hij toe als lid van het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam en Hogeschool van Amsterdam. 'Het is een uitdaging en mogelijkheid om twee delen uit mijn loopbaan (hbo en de academie) met elkaar in verband te brengen', aldus De Jong. Het besluit om afscheid te nemen van Hogeschool Utrecht was voor hem niet eenvoudig geweest. Na de aankondiging van zijn vertrek heeft de Raad van Toezicht de procedure voor de werving van De Jongs opvolger ingezet.

Herhuisvesting op het Utrecht Science Park

In 2012 heeft de HU ter zake van haar huisvesting een belangrijke keuze voor de toekomst gemaakt, die de ambities van de hogeschool versterkt.

Met de aanwezigheid van de UU, UMC Utrecht en TNO, de komst van onder meer het researchlab van Danone, straks het RIVM, en de uitbreiding van UMC Utrecht met - onder andere - een vestiging van het Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis en het Nationaal Kinderoncologisch Centrum, wordt het Utrecht Science Park (USP) (De Uithof) steeds meer een plek waar onderwijs, onderzoek en praktijk samenkomen. Dit is een belangrijke reden waarom de HU al haar opleidingen en onderzoek daar wil laten samenkomen en uit de binnenstad vertrekt. Een andere belangrijke reden wordt ingegeven door de financiële prikkel om de uitgaven aan huisvesting niet hoger te laten zijn dan de door de rijksoverheid toegekende middelen voor huisvesting. Daarom is in 2012 het besluit genomen om de onderwijslocaties van Hogeschool Utrecht te bundelen op het USP. Naar verwachting zullen in de zomer van 2016 alle studenten en medewerkers aan de HU in Utrecht studeren en werken op het USP. Dat doen ze dan in duurzame gebouwen waarbij efficiënte dienstverlening, kleinschaligheid en samenwerking met elkaar én met partners op het USP de sleutelwoorden zijn.

Het College van Bestuur nodigt de lezer uit om via dit jaarverslag kennis te nemen van de belangrijkste zaken voor de HU in 2012 en bedankt alle medewerkers en studenten die zich hiervoor met hart en ziel hebben ingezet van harte.

Geri Bonhof
Jan Bogerd

Voor onder andere de missie, visie en het organogram van de HU zie bijlage 1.

BERICHT VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht heeft het genoegen u het jaarverslag over 2012 aan te bieden. Wij hebben kennis genomen van het verslag dat door het College van Bestuur is opgesteld en hebben dit goedgekeurd. Accountantskantoor PricewaterhouseCoopers heeft haar goedkeuring verleend aan de jaarrekening 2012 van Hogeschool Utrecht.

De Raad van Toezicht constateert dat ook in 2012 weer mooie resultaten zijn geboekt in het streven naar kwaliteitsverbetering. De ambities van HU zijn vertaald in het prestatieakkoord dat als 'zeer goed' is gekwalificeerd, en waarbij subsidie voor een Centre of Excellence is toegekend. Veel medewerkers en studenten hebben een bijdrage geleverd aan de instellingsaudit in het kader van de accreditatie. Het visiterende panel heeft een positief advies verstrekt zonder voorwaarden.

Teams zijn actief aan de slag met de opvolging van de adviezen van de commissie Gispén, en binnen faculteiten wordt hard gewerkt aan het verhogen van de studenttevredenheid.

De HU heeft in 2012 een verlies gerealiseerd van €3,7 miljoen. Dit is minder dan was begroot (-/- €5,5 miljoen). Het effect op de begroting voor het komende jaar en de ontwikkeling op langere termijn is gering. Ook de eerstkomende jaren zal de HU geen positief resultaat bereiken, vanwege de terugloop van het aantal bekostigde studenten en wijzigingen in de bekostiging. Dit wordt onder meer veroorzaakt door het HU-beleid dat gericht is op verbetering van kwaliteit en studierendement, en niet focust op groei van studentenaantallen. Ook zien we hier de gevolgen van diverse (verwachte) overheidsmaatregelen zoals de langstudeerdersmaatregel, de mogelijke wijziging in studiefinanciering en bekostiging van deeltijdopleidingen. Dit is ruim tevoren voorzien, en het beleid is gericht geweest op versterking van de solvabiliteit. Samen met de positieve resultaten van 2010 en 2011 blijft er de komende jaren ruimte om in verbetering van de kwaliteit te investeren. Er zullen ook bezuinigingen moeten worden doorgevoerd in ondersteuning en beheerslasten, en personeelsreductie is onontkoombaar. Daarbij worden de kerntaken van de hogeschool; onderwijs en onderzoek, ontzien. Het uitgangspunt blijft het handhaven en verbeteren van de kwaliteit.

Samenstelling Raad van Toezicht en College van Bestuur

In 2012 hebben zich geen wijzigingen in de samenstelling van de Raad van Toezicht voorgedaan.

In het College van Bestuur is Jan Bogerd per 1 januari 2012 herbenoemd als lid. De raad is verheugd dat hij beschikbaar was voor een verlenging van zijn aanstelling. Huib de Jong heeft in december 2012 bekendgemaakt dat hij de hogeschool per 1 maart 2013 verlaat vanwege zijn benoeming tot rector van de Hogeschool van Amsterdam en lid van het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam. De raad is hem zeer veel dank verschuldigd voor de wijze waarop hij aan zijn portefeuilles vorm heeft gegeven, in het bijzonder de hoogwaardige ontwikkeling van het onderzoek binnen de hogeschool. De werving voor een goede opvolger is door de raad ter hand genomen.

Informatie over de functies van de raadsleden en de remuneratie van raad en college is in het hoofdstuk Governance van dit jaarverslag opgenomen.

De raad in 2012

De Raad van Toezicht is in 2012 vijf keer in een formele vergadering bijeen geweest. De vergaderingen werden telkens bijgewoond door het College van Bestuur. Op de agenda stonden onder andere:

- het prestatieakkoord
- de instellingsaudit
- het huisvestingsbeleid
- het businessmodel Leven Lang Leren
- aanbesteding van de accountantsdiensten en benoeming accountant
- goedkeuring van de jaarrekening en het jaarverslag 2011
- goedkeuren van de begroting 2013 en meerjarenraming
- jaarplan corporate control
- wijziging van de statuten
- fusie met de Stichting Huisvesting Hoger Onderwijs in De Uithof (SHHO)
- de evaluatie van het functioneren van de Raad van Toezicht

De raad heeft in 2010 besloten om, naast de reguliere vergaderingen, jaarlijks een extra overleg met het college te agenderen om dieper in te kunnen gaan op strategische thema's. Dit jaar is hieraan uitvoering gegeven door, in aanwezigheid van de heer Ing. A. (Arjen) Schat, Manager Onderwijs-HRM van Philips Electronics Nederland B.V. en lid van de werkgroep Hoger Onderwijs van VNO-NCW, uitgebreid van gedachten te wisselen over het HRM-beleid. De Raad van Toezicht heeft daarbij in het bijzonder aandacht geschonken aan recruitment en corporate identity, leiderschap en kwaliteit van de medewerkers. De discussie stond mede in het licht van de opvolging van de adviezen van de commissie Gispen, waarmee de raad in 2011 had gesproken.

De raad heeft in 2012 het eigen functioneren geëvalueerd. De raad heeft vastgesteld, jaarlijks een gesprek met het hoofd corporate control te willen voeren buiten aanwezigheid van het College van Bestuur, zoals de raad dat ook jaarlijks met de onafhankelijke accountant voert. In het belang van eigen waarneming zullen de raadsleden ook vaker werkbezoeken afleggen binnen de hogeschool. In 2012 is onder meer een kennismakingsbezoek afgelegd door Ingrid Thijssen op de FNT en hebben raadsleden open dagen en enige informele bijeenkomsten met een sociaal karakter bezocht.

In december 2012 is het rapport 'Autonomie Verplicht, onderzoek financiële problematiek Amarantis' gepubliceerd. Na een informele bespreking in de auditcommissie heeft de Raad van Toezicht in aanwezigheid van één van de opstellers, de heer H. (Hendrik) van Moorsel, MPM RA, met het College van Bestuur over de bevindingen in het rapport in relatie tot de werkwijze binnen de HU gesproken, met als doel deze waar nodig te verbeteren en aan te scherpen.

Daarnaast heeft de voorzitter van de raad regelmatig overleg gevoerd met de voorzitter van het College van Bestuur. De leden van de Raad van Toezicht zijn in hun adviesrol nauw betrokken geweest bij specifieke beleidsonderdelen.

Contacten met de CMR

Op grond van de Wet Versterking Besturing dient de raad ten minste twee maal per jaar in contact te treden met de Centrale Medezeggenschapsraad (CMR). Een delegatie van de Raad van Toezicht heeft een overleg van de CMR met het College van Bestuur over het jaarverslag en de jaarrekening van de hogeschool bijgewoond.

Ook is er een round table georganiseerd. Deze vond om agendatechnische redenen plaats in januari 2013. Vanuit de Raad van Toezicht heeft Ingrid Thijssen, die is benoemd op voordracht van de CMR bijgedragen aan de voorbereiding, samen met een delegatie van de CMR en de voorzitter van het College van Bestuur. In de bijeenkomst zijn een drietal trends en ontwikkelingen besproken die relevant zijn voor de ontwikkeling van het personeelsbestand van de HU: ontwikkelingen in het leerproces van studenten, wijzigingen in de studentenpopulatie en wijzigingen in de financiering van de instelling en het businessmodel van de HU. Het was een geanimeerde bijeenkomst waarin volop gedebatteerd werd en waarvan de opbrengsten aansloten bij de thematiek van de strategische bijeenkomst van de raad en de 'Future Cooker', een themabijeenkomst waarbij Zakia Guernina als panellid optrad.

De commissies van de raad

Verslag van de auditcommissie

De auditcommissie van de raad werd ultimo 2012 gevormd door Arie Brienen (voorzitter), Jacques van Ek en Ingrid Thijssen, die Zakia Guernina als lid van deze commissie heeft opgevolgd. De commissie heeft voor elke raadsvergadering de financiële rapportages voor de raad beoordeeld. De commissie heeft gedurende het gehele jaar veel aandacht besteed aan de resultaatontwikkeling op langere termijn en de sturing hierop door het College van Bestuur. Ook de besluitvorming inzake de investeringen voor het huisvestingsbeleid vanwege de voorgenomen verhuizing naar het Utrecht Science Park was een belangrijk onderdeel van de agenda.

De voorzitter van de auditcommissie heeft de aanbestedingsprocedure voor accountantsdiensten bege-

leid. Dit heeft geresulteerd in de benoeming van een nieuwe accountant door de Raad van Toezicht, een nieuw team van PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

De auditcommissie heeft zich voorts onder meer gebogen over de fusie met SSHO, het businessmodel Leven Lang Leren, het interne controleprogramma financieel beheer, het risicoprofiel van de HU en het PNIL-beleid.

Na bespreking met de onafhankelijke accountant heeft de auditcommissie aan de Raad van Toezicht geadviseerd de jaarrekening 2011 goed te keuren. Dit geldt ook voor de begroting 2013.

Verslag van de kwaliteitscommissie onderwijs en onderzoek

In 2011 heeft de Raad van Toezicht besloten tot het instellen van de kwaliteitscommissie, die ultimo 2012 bestond uit Kete Kervezee (voorzitter), Zakia Guernina en Hans van Ginkel. De commissie heeft geadviseerd over haar reglement en taakstelling en richt zich in het bijzonder op kwaliteitszorg, waaronder de implementatie van Van Cijfer tot Diploma, en ontwikkelingen rondom studenttevredenheid. De commissie heeft in 2012 vanuit de Raad van Toezicht de voorbereiding van de instellingsaudit begeleid. Het visiterende panel heeft een gesprek gehad met een delegatie van de Raad van Toezicht, die onder meer bestond uit de voorzitter en een lid van de kwaliteitscommissie.

In 2012 heeft de commissie zich ook gebogen over het businessplan Leven Lang Leren, de voortgang van het programma 'Focus op onderwijs in de professionele ruimte' (in vervolg op het rapport van de commissie Gispén) en de voorbereiding van de strategische bijeenkomst.

Verslag van de selectie- en remuneratiecommissie

De selectie- en remuneratiecommissie werd ultimo 2012 gevormd door Maarten Rook (voorzitter) en Kete Kervezee. De commissie heeft het functioneren van de leden van het College van Bestuur over 2011 beoordeeld en een advies aan de Raad van Toezicht uitgebracht inzake de beloning van de leden. Dit is opgenomen in het remuneratierapport 2012 dat op 30 mei 2012 door de Raad van Toezicht is vastgesteld.

De selectie- en remuneratiecommissie heeft zich gebogen over de herbenoeming van Jan Bogerd als lid van het College van Bestuur. De commissie heeft geadviseerd over de vaststelling van het functieprofiel en zich in gesprekken met de leden van het college en diverse geledingen uit de organisatie, faculteits- en stafdirecteuren en CMR van voldoende draagvlak verzekerd. Ook heeft de commissie de raad geadviseerd over de arbeidsvoorwaarden. Deze passen binnen de kaders van Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De raad heeft Jan Bogerd per 1 januari 2013 herbenoemd voor een periode van 4 jaar.

Slot

Ook dit jaar is de raad de medewerkers van de HU veel dank verschuldigd voor de inzet in 2012. Zoals in dit jaarverslag valt te lezen zijn er weer veel en bijzondere resultaten geboekt. De raad is zich ervan bewust dat de komende jaren niet makkelijk zullen worden en veel van het personeel zullen vragen. De raad hoopt dat de mooie resultaten, die de hogeschool ook in 2013 ongetwijfeld zal bereiken, de medewerkers zullen inspireren en motiveren en wenst iedereen veel succes in 2013.

De Raad van Toezicht:

Maarten Rook MBA (voorzitter)

Mr. drs. Kete Kervezee (plv. voorzitter)

Drs. Zakia Guernina

Drs. Arie Brienen RA

Drs. Jacques van Ek

Prof. dr. Hans van Ginkel

Mr. Ingrid Thijssen

VERSLAG VAN DE CENTRALE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD

De Centrale Medezeggenschapsraad heeft zich in 2012 ingezet als voortrekker van het project 'nieuwe medezeggenschap'. Met dit project wil de CMR de medezeggenschap vorm geven als netwerk van enthousiaste en leergierige studenten én professionals die elk op hun eigen wijze betrokken zijn bij de vorming van de learning community die de HU wil zijn. Al deze vormen van participatie zijn niet alleen essentieel voor de ontwikkeling van een kwalitatief hoogwaardige kennisinstelling in het huidige economisch en politiek onrustige klimaat, maar bieden medewerkers en studenten ook een kans bestuurlijke ervaring, inhoudelijke kennis van zaken en nieuwe contacten op te doen. Op deze manier zoekt de CMR meer aansluiting bij de organisatie. Gedurende het jaar is op succesvolle wijze geëxperimenteerd met het werken in commissies en werkgroepen. De CMR heeft zich daardoor met een breed scala van onderwerpen bezig kunnen houden.

Huisvesting

Een van de grote dossiers die in 2012 op de agenda van de raad hebben gestaan, is het dossier huisvesting. Al eerder had de raad zich uitgesproken voor het besluit om alle opleidingen en HU Diensten te vestigen op het Utrecht Science Park (USP) in De Uithof. In 2012 heeft de raad zich uiterst nauwgezet en zorgvuldig gebogen over de diverse vraagstukken rondom huisvesting: de investeringsbeslissing waarin de hoogte van de investering wordt vastgesteld, het indelingsplan voor de opleidingen, de samenvoeging van de mediatheken en het schuifplan voor de verhuizing. De risico's die de raad zag, zijn door het college serieus genomen en verwerkt in de plannen met een roadmap waarin procesafspraken tussen de beide partijen en passende beheersmaatregelen zijn weergegeven. De raad heeft naar aanleiding van deze afspraken in het najaar in kunnen stemmen met de plannen, die uiteindelijk moeten leiden tot een kwalitatieve impuls en de verschuiving van middelen naar het onderwijs. Dit doel heeft de raad dan ook altijd scherp voor ogen gehad gedurende de besprekingen.

Prestatieafspraken

De CMR is in 2012 intensief betrokken geweest bij de totstandkoming van de prestatieafspraken tussen Hogeschool Utrecht en het ministerie van OCW. De afspraken zijn een logisch vervolg op het strategisch beleid van de hogeschool geweest. In het kader van het prestatieakkoord is in het instellingsprofiel van de HU een streefcijfer voor de bezettingsgraad van opleidingscommissies van 80 procent opgenomen. De raad waardeert deze inspanning en zal zich hier ook mede voor inspannen in het kader van de vernieuwingslag die wordt nagestreefd.

Binding

De studentgeleding van de CMR heeft zich dit jaar daarnaast ook intensief bezig gehouden met het onderwerp 'binding'. De studenten hebben een aantal voorstellen gedaan die de binding van de student met de HU moeten versterken, zoals het in kaart brengen van gegevens rondom de introductie, het inzetten van een coach voor studieverenigingen en het aanwijzen van klassenvertegenwoordigers die op een laagdrempelig en toegankelijk niveau vorm geven aan medezeggenschap.

Rapport Amarantis

In december 2012 is het rapport 'Autonomie Verplicht, onderzoek financiële problematiek Amarantis' gepubliceerd. Het College van Bestuur heeft de bevindingen in dit rapport met de CMR besproken, teneinde binnen de HU waar mogelijk lering te trekken uit dit rapport.

Round Table

Op 23 januari 2013 is de jaarlijkse Round Table van het College van Bestuur, de Raad van Toezicht en de CMR gehouden over de strategische positionering van het HU-onderwijs over 10 jaar. CMR, CvB en RvT komen jaarlijks bijeen om informeel uit te wisselen over een actueel thema. Dit jaar is aan de hand van vier thema's gesproken over de vraag wat de gesignaleerde trends en ontwikkelingen betekenen voor de ontwikkeling van het personeelsbestand van de HU. De bijeenkomst is door alle deelnemers als inspirerend ervaren.

Medezeggenschap Bezetting:	Zetels	Bezetting	Bezettingsgraad
	552	412	74,6%

BEZETTING TOTAAL CMR

Studenten	10	10	100,0%
Medewerkers	10	10	100,0%

BEZETTING TOTAAL PERSONEELSRAAD

Medewerkers	9	6	66,7%
-------------	---	---	-------

Verdeling per faculteit:

FACULTEIT COMMUNICATIE & JOURNALISTIEK

Studenten	61	47	77,0%
Medewerkers	6	6	100,0%

FACULTEIT EDUCATIE

Studenten	57	28	49,1%
Medewerkers	19	10	52,6%

FACULTEIT ECONOMIE & MANAGEMENT

Studenten	51	47	92,2%
Medewerkers	26	22	84,6%

FACULTEIT GEZONDHEIDSZORG

Studenten	107	59	55,1%
Medewerkers	13	6	46,2%

FACULTEIT MAATSCHAPPIJ & RECHT

Studenten	98	94	95,9%
Medewerkers	9	9	100,0%

FACULTEIT NATUUR & TECHNIEK

Studenten	38	34	89,5%
Medewerkers	38	24	63,2%

Speerpunt Creatieve Industrie

In 2010 en 2011 benoemde de HU vier speerpunten op het snijvlak van onderwijs, onderzoek en samenleving. Wat bracht 2012 voor het speerpunt Creatieve Industrie?

Speler in het topsectorenveld

Voor het speerpunt Creatieve Industrie was 2012 een bijzonder jaar door de toekenning van subsidie voor een op te richten [Centre of Expertise](#). De hogeschool heeft hiermee een concrete en zichtbare rol gekregen in een landelijke topsector.

Het ontwikkelen en versterken van de creatieve sector in de regio, dat is de doelstelling van het speerpunt Creatieve Industrie. Hierbij is ervoor gekozen om met innovatieve projecten vraagstukken te beantwoorden op het gebied van duurzaam gedrag, gezondheid en de beleving van cultuur en erfgoed. In drie proeftuinen kunnen de verschillende disciplines met elkaar aan de slag.

Het gaat echter niet alleen om die maatschappelijke vraagstukken. De HU versterkt de sector door studenten op te leiden voor het werkveld, werkzame professionals bij te scholen en door met onderzoek relevante kennis te creëren voor de branche. Zo zijn de Museumwijzer en het Mediastrategiespel ontwikkeld. Tevens lopen er promotie-onderzoeken naar burgerjournalistiek, co-design in het MKB en verdienmogelijkheden van social media.

Studenten van de afstudeerrichting Creative Industries van Hogeschool Utrecht hebben de MuseumBattle 2012 gewonnen. De vakjury roemde het concept 'Wat als...', een cross-mediale campagne die bezoekers moet trekken naar de tentoonstelling Made in Utrecht, van het Museum Catharijneconvent en die de middeleeuwse stad Utrecht onderdeel laat worden van de bezoekerservaring.

De creatieve sector is door de overheid benoemd als één van de negen Nederlandse topsectoren. Daarbij staat de sector hoog op de regionale agenda; de creatieve industrie en ICT zijn samen goed voor bijna vijftien procent van de Utrechtse economie, met ruim zeventuizend ondernemingen en een verdubbeling van de werkgelegenheid in de afgelopen vijftien jaar. Ook in het netwerk van de creatieve industrie in de regio speelt de HU een rol. Zo was de HU in 2012 founding partner van TEDxUtrecht dat op 8 november plaatsvond in de Stadsschouwburg.

Met de toekenning van subsidie voor een op te richten Centre of Expertise is de meerwaarde van de HU voor het onderwerp bewezen. Het scheidt ook verplichtingen en een ander ambitieniveau. Het centre wordt een speler in het veld die gevraagd wordt om met partners concrete innovatieve resultaten op te leveren voor bedrijven en het onderwijs. *Every Picture Tells a Story*, dat in 2012 van start ging, is één van de programma's die daar goed op aansluiten. Onderzoekers, docenten en studenten werken samen met onder meer ontwerp- en communicatiebureaus aan het ontwikkelen van kennis, methoden en technieken rond infographics. Het programma wordt mogelijk gemaakt door een SIA RAAK-subsidie, inzet van de HU en projectpartners zoals BNO, in60seconds, de Argumentenfabriek, AD en NU.nl.

Het komend jaar zal het Centre ingericht worden. Zes lectoraten van drie faculteiten vormen de kennis- en onderzoeksbasis. Lector [Harry van Vliet](#) is als wetenschappelijk directeur benoemd. Er worden partners (bedrijven, overheid en andere kennisinstellingen) gezocht die zich aan het centre willen verbinden.

De link met onderwijs krijgt blijvende aandacht. Studenten doen al mee via onderzoek en afstudeeropdrachten. Daarbij zijn twintig aansluitende minoren gebundeld zodat studenten kunnen zien wat er te doen is in de creatieve ICT-hoek. Zij kunnen kiezen uit onder meer de minoren Interactive Media Products, Social en Virtual Networks en Editorial Media design. De [afstudeerrichting Creatieve Industrie](#), die in 2011 werd gestart, zag in 2012 het aantal studenten (afkomstig van vijf opleidingen en drie faculteiten) verdubbelen. Toch kan het beter. Het speerpunt wil een grotere bijdrage leveren aan het bestaande curriculum, door het onderwerp ondernemerschap eraan toe te voegen. Belangrijk, aangezien de sector voor meer dan tachtig procent uit zzp'ers en zeer kleine MKB-bedrijven bestaat. Daarnaast wordt ingezet op cross-overs met de andere speerpunten en andere domeinen, in samenspraak met of in opdracht van het beroepenveld. Onder andere in de eerder genoemde proeftuinen.

1. STUDENTEN

Algemeen

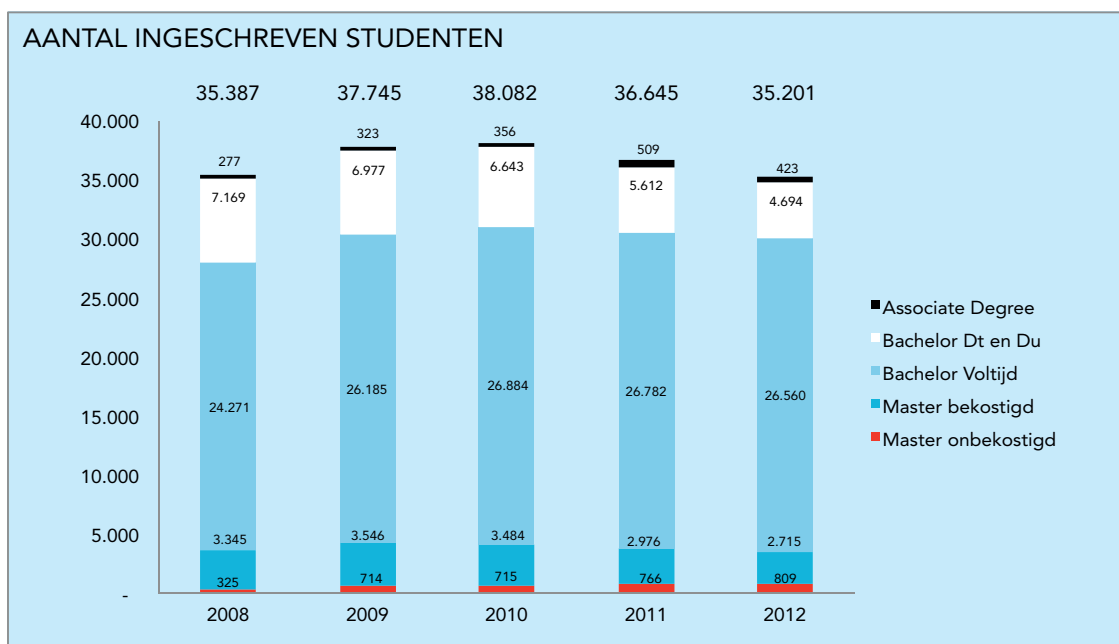
De dialoog voeren en de binding met studenten bevorderen, waren twee belangrijke onderwerpen waarmee de stafdienst Studentzaken zich het afgelopen jaar bezighield, vertelt stafdirecteur Marnix van den Berg. Om uiteindelijk de studenttevredenheid en het studiesucces te vergroten en het thuisgevoel te versterken.

Het jaar stond ook in het teken van de langstudeerdersmaatregel, ook wel de 'langstudeerboete' genoemd. Om studenten (voltijd en deeltijd) te helpen om niet de dupe te worden van deze boete, bood de HU extra inhaalmogelijkheden. Er werd in de zomervakantie volop gestudeerd, begeleid en geëxamineerd. Ook werd het profileringsfonds aangepast naar aanleiding van de nieuwe maatregel en werden studenten hierover geïnformeerd. Uiteindelijk werd de boete teruggedraaid. De perikelen kostten veel tijd en energie en wekten nogal eens verwarring bij (aspirant) studenten. Studenten stelden zich terughoudend op bij het inschrijven en herinschrijven. Positief is wel dat in de zomer van 2012 relatief veel studenten afstudeerden.

Er was meer goed nieuws: de tevredenheid, gemeten in de [Nationale Studenten Enquête](#) (NSE) en gerankt in de [Keuzegids](#), liet afgelopen jaar wat betreft de inhoud van de opleiding, de kwaliteit van docenten en de aansluiting op het beroepenveld, een heel voorzichtige trend naar boven zien. Van den Berg: 'Maar uiteraard kan en moet het beter. Het is daarom zaak dat we stevig doorpakken.' Onder meer op het gebied van de onderwijsdialoog. Het gesprek via de opleidingscommissies kreeg het afgelopen jaar veel aandacht. Met een uitgebreide rondgang langs deze commissies is geïnventariseerd wat er speelt en wat er met de input van studenten wordt gedaan. De verschillen waren groot en er bleek ruimte voor verbetering. In 2013 wil de HU de opleidingscommissies meer stroomlijnen om vooral de dialoog tussen opleiding en studenten over de onderwijskwaliteit te verbreden.

Van den Berg: 'Om studenten beter te bedienen, hebben we het afgelopen jaar de eerste stappen gezet op weg naar een betere serviceverlening op internet en bij de balies. Er zijn goede studenten-informatiepunten, maar studenten worden toch nog te vaak van het kastje naar de muur gestuurd als zij vragen of klachten hebben. Ze voelen zich nog te vaak niet goed genoeg gehoord en geholpen.' De HU gaat het komend jaar intensiever aan de slag verder om daar verandering in te brengen.

Ontwikkeling studentenaantallen en afgestudeerden

Peildatum: 1 september

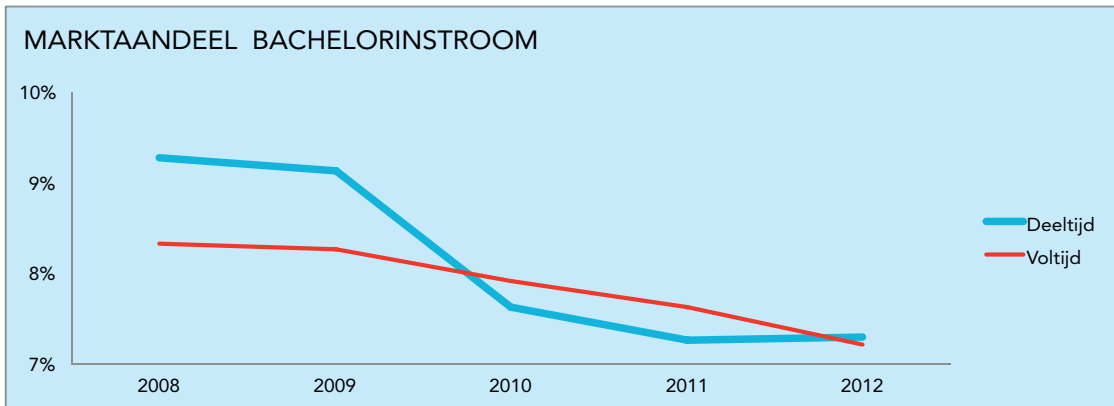
De HU heeft gekozen voor kwaliteit boven kwantiteit, wat onder meer inhoudt dat is voorzien in een beperkte daling van het studentenaantal. De ontwikkeling van de studentenaantallen is verdisconteerd in de langetermijnontwikkeling voor de financiën. Overigens daalt ook landelijk het aantal hbo-studenten licht. De keuze voor een numerus fixus bij de voltijd bachelor economische opleidingen en de voltijdbachelor communicatiemanagement zijn ingegeven vanuit kwaliteitsoverwegingen van de HU. Dit heeft geleid tot verminderde instroom in deze opleidingen.

Daarnaast hebben we in 2012 te maken gehad met de gevolgen van de langstudeerdersmaatregel, namelijk het feit dat studenten zich hebben teruggetrokken door de dreiging van de langstudeerdersmaatregel en het feit dat een andere groep studenten versneld afstudeerde ten gevolge van deze maatregel.

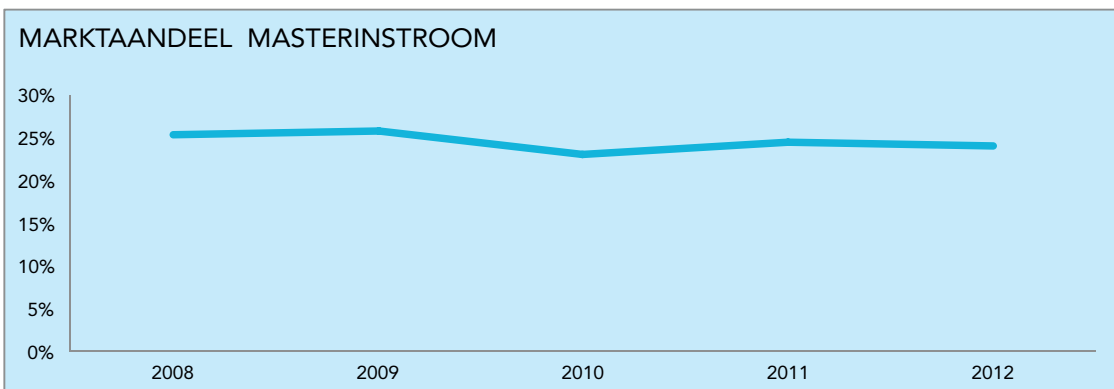
- desondanks is het aantal studenten in de voltijd bacheloropleidingen, met een daling van slechts een kleine procent, beperkt gebleven. De in de lange termijn ontwikkeling voorspelde forse daling is dus uitgebleven;
- In het segment deeltijd bachelorprogramma's heeft de HU de ambitie om te groeien. De studentenaantallen laten echter een daling zien. Deze zijn het gevolg van een verstoring in de markt (de perikelen rond de langstudeerdersmaatregel);
- De daling van het aantal Associate Degree studenten is bewust bewerkstelligd omdat deze past in de afbouwstrategie van de HU;
- Bij de bekostigde masters is een daling te zien. Deze is het gevolg van de langstudeerdersmaatregel en de maatregel 'Eén bachelor, één master', waardoor het halen van een extra lesbevoegdheid aan de Faculteit Educatie te prijzig is geworden voor veel studenten.
- De studentenaantallen bij de onbekostigde masters zijn met vijf procent gegroeid, wat een prestatie van formaat is in het huidige tijdgewricht. Deze groei sluit aan bij de doelstellingen die de HU heeft in het kader van het programma Leven Lang Leren.

Marktaandeel

Sinds 2000 is het marktaandeel van het bekostigd deeltijdonderwijs in het hbo gehalveerd in een markt die in zijn totale omvang is gegroeid. De aantrekkelijkheid van het hbo op deze markt blijkt onvoldoende.

Dit is voor de HU reden geweest om in 2011 te starten met het programma Leven Lang Leren, waarmee een solide positie van de HU op de onderwijsmarkt voor professionals wordt bewerkstelligd. De daling van het marktaandeel van het hbo in de deeltijdopleidingen, heeft het ministerie van OCW aanleiding gegeven tot het instellen van de commissie Rinnooy Kan. Het streven is het leggen van een stevig fundament voor de ontwikkeling van een Leven lang leren in bekostigde en commerciële instellingen. De HU speelt met haar programma Leven Lang Leren in op deze ontwikkeling. Het ministerie gaat experimenteerruimte voor het hbo toestaan, om daarmee het marktaandeel te kunnen verstevigen. De HU heeft reeds toestemming voor één experiment, namelijk het bieden van lerarenopleidingen in de provincie Limburg.

Het marktaandeel van de HU in het aanbod van bekostigde masteropleidingen is stabiel. Samen met Fontys is de HU marktleider.

Werving

Om de juiste student op de juiste plek te krijgen, en zo het studiesucces te bevorderen, heeft de HU in 2012 de aandacht verlegd van werving naar inhoudelijke voorlichting. Een aantal opleidingen heeft in dat kader bijvoorbeeld intakegesprekken ingevoerd met potentiële studenten. Daarnaast waren er andere activiteiten 'voor de poort' voor scholieren en mbo'ers zoals open dagen, meeloopmogelijkheden, keuzebegeleiding door Centrum Studiekeuze, sneak previews, bezoeken aan scholen in de regio en contacten met schooldecanen.

Met haar voorlichtingsbrochures haalde de HU in 2012 de vijfde plek in een onderzoek van de Landelijke Studentenvakbond naar de kwaliteit van voorlichtingsbrochures. Hiervoor werden 31 hbo-instellingen onderzocht en 93 opleidingen vergeleken. De HU scoorde voornamelijk goed op de voorlichting over onderwijs en onderwijsomgeving, internationalisering, competenties, beroepsperspectieven en de stad Utrecht.

De juiste student op de juiste plek, blijft voor de toekomst belangrijk. De HU wil graag nog meer studenten vóór de poort bereiken - van de huidige instroom heeft 34 procent niet meegedaan aan voorlichtingsactiviteiten. Landelijk onderzoek wijst uit dat een derde van de scholieren die zich laat of slecht oriënteert, in het eerste jaar uitvalt. Om het belang van de juiste studiekeuze en tijdige oriëntatie uit te dragen, is in 2012 een pool van studenten samengesteld die scholen afgaan om te vertellen over hun eigen zoektocht. De HU gaat in 2013 starten met 'proefstuderen' waarbij scholieren inhoudelijk één dag kunnen meedraaien bij een opleiding. Colleges voorbereiden, oefententamens maken en bijvoorbeeld samen aan een opdracht werken om zo een nog beter beeld te krijgen van de opleiding.

Bètastudenten

In samenwerking met het Platform Bèta Techniek is de afgelopen jaren gewerkt aan meer instroom én uitstroom van het aantal technisch gediplomeerden (ing.) Landelijk is het aantal eerstejaars in de sector techniek in 2012 met 3,5 procent gestegen. Het aantal diploma's nam met 6,5 procent toe. Bij de HU is zowel de instroom als het aantal behaalde diploma's gedaald.

Instroom	2011	2012	
Sector techniek landelijk	17.010	17.612	+3.5%
HU-opleidingen sector techniek	1.318	1.183	-10.0%
FNT opleidingen landelijk	10.828	10.886	+0.5%
FNT opleidingen	1.183	1.050	-11.0%

Behaalde bachelordiploma's	2010	2011	
Sector techniek landelijk	10.008	10.656	+6.5%
HU-opleidingen sector techniek	976	935	-4.2%
FNT opleidingen landelijk	7.062	7.444	+5.4%
FNT opleidingen	1.020	981	-3.8%

In de prestatieafspraken heeft de HU gesteld dat ze het aantal gediplomeerden in de bètaopleidingen wil verhogen. Daarvoor wordt een deel van het profielbudget aangewend.

Wat betreft de werving heeft de Faculteit Natuur & Techniek (FNT) het afgelopen jaar diverse initiatieven ontplooid. Hiervoor wordt onder meer in U Talent (in samenwerking met Universiteit Utrecht en 28 scholen voor het voortgezet onderwijs) gewerkt aan de invulling van een doorlopende leerlijn voor talentontwikkeling in de bètavakken. Startend in de eerste klas van havo/vwo tot en met de mogelijke doorstroom naar de bachelor. In 2012/2013 krijgen havo 3 en havo 4 leerlingen in dat kader een speciaal programma aangeboden op de HU. Wat betreft de werving van mbo-studenten hebben verschillende opleidingen in 2012 onder meer een kennismakings pre-bachelorweek georganiseerd met drie ROC's.

Ook is het concept voor de meeloopdagen bij de Faculteit Natuur en Techniek in 2012 geactualiseerd om beter te voorzien in de informatiebehoefte van jongeren en om aan te sluiten bij hun belevingswereld door nieuwe technologieën te laten zien en door het plaatsen van techniek in de bredere context van mens, maatschappij en carrière. Dit heeft geleid tot een groter aantal deelnemers, grotere tevredenheid en een groter aantal meelopers dat daadwerkelijk een opleiding bij de Faculteit Natuur & Techniek gaat volgen. In 2013 worden alumni betrokken bij de open dagen om scholieren een beter beeld te geven van de technische beroepspraktijk. De faculteit hanteert een integrale benadering om het tijt te keren. Naast het herziene wervingsbeleid is het opleidingsaanbod in 2012 opnieuw ontworpen. Er wordt onder andere voorzien in een brede bachelor en een intensieve samenwerking met het bedrijfsleven in de specialisaties. Met deze investeringen verwacht de HU haar bètaonderwijs klaar te maken voor de toekomst.

Faculteit Natuur & Techniek: Brede bachelors

In 2016 is er in Nederland naar verwachting een tekort van ruim 35 duizend hoger-opgeleide technici. Mensen warm maken én houden voor de bètahoek staat hoog op de landelijke agenda. De Faculteit Natuur & Techniek (FNT) loopt op de troepen vooruit.

De FNT is voortvarend aan de slag gegaan met de maatschappelijke opdracht om meer goed gekwalificeerde technici klaar te stomen voor het werkveld, vertelt faculteitsdirecteur André Henken. In 2011 werd daartoe het domein Engineering aangepakt. Het aantal opleidingslicenties werd teruggebracht van vijf naar drie: werktuigbouwkunde, technische bedrijfskunde en elektrotechniek. Daarbij is gekozen voor vier thema's waarin studenten zich kunnen specialiseren: duurzame energie, railtechniek, zorg & techniek en creatieve industrie. Afgelopen jaar ging het domein in de nieuwe vorm van start. De komende jaren worden de andere drie domeinen van de faculteit (Bouw, ICT en Life Sciences & Chemistry) op een soortgelijke manier vormgegeven: namelijk als een beperkt aantal brede stamopleidingen met profilerende thema's. Waarbij verbanden met andere disciplines en verregaande samenwerking met de publiek-private sector plus verstrengeling met onderzoek centraal staan. Aan de hand van het herziene aanbod, wordt vervolgens ook het postinitieel onderwijs heringericht om de sector constant zo goed mogelijk te kunnen bedienen.

Er is focus nodig, vertelt Henken. 'De veelheid aan opleidingen maakte dat bedrijven door de bomen het bos niet meer zagen. De beroepen worden steeds minder specifiek. Er zijn breed inzetbare ingenieurs nodig die het werk ook in z'n context kunnen zien.' Divers, landelijke adviesstukken zoals het rapport Van Pernis ([HBO Techniek in BEDRIJF](#)) en het [Masterplan Bèta en Technologie](#), verschenen terwijl de FNT bezig was haar aanbod te herzien. De rapporten geven op diverse terreinen advies om meer technisch talent in Nederland te kweken en te behouden. Uiteindelijk moeten vier op de tien afgestudeerden uit het hbo uit de bètahoek komen, momenteel is dat aantal nog 1,7 op de tien. 'De rapporten versterkten het idee dat we op de goede weg waren', aldus Henken.

De operatie bij Engineering is niet onopgemerkt gebleven. 'Hogeschool Utrecht koploper met aanpakken techniekopleiding' kopte het Technisch Weekblad begin 2013, waarin ook de samenwerking met het werkveld werd geprezen. Henken: 'Hartstikke leuk natuurlijk. Ook al was het een heftig proces voor onze docenten. Je stopt niet zomaar met een opleiding. We hebben veel gepraat en zijn met vol vertrouwen zonder blauwdruk aan de slag gegaan, want we mochten geen tijd verliezen. In het proces zelf is toen de samenwerking met het beroepenveld gezocht en ontstaan.' Via onder andere werkconferenties is met bedrijven en brancheorganisaties over de herziening bij Engineering overlegd. Bijzonder daarin is de keuze voor railtechniek; op verzoek van de sector zelf heeft de HU dit als thema voor haar studenten gekozen vanuit de gedachte om Utrecht als spoorhart van Nederland te profileren.

Studenten van de minor Railtechniek namen een kijkje bij de verbouwing van Amsterdam CS en brachten een bezoek aan de Noord/Zuid lijn.

Het aanbrengen van raakvlakken met andere disciplines, trekt naar verwachting nieuwe doelgroepen aan. Henken verheugt zich op de verhuizing naar De Uithof waarbij de technische opleidingen verspreid worden over twee gebouwen en tussen niet-technische opleidingen zullen zitten. 'We zijn dan niet meer een afgesloten techniekbolwerk in de binnenstad. Studenten en docenten kunnen dwarsverbanden zoeken met bijvoorbeeld communicatie, zorg of economie.' Het dwarsverband met onderwijs werd in 2012 al gelegd met onder ander het ontwikkelen van de minor Meesterschap in Techniek in samenwerking met de Faculteit Educatie, gericht op FNT-studenten die techniekdocent willen worden in het mbo. Uiteindelijk moeten alle scholen, van primair onderwijs tot de universiteit, bijdragen aan de uitdaging waar Nederland voor staat; het tekort aan technici terugdringen omdat de technieksector wezenlijk is voor onze welvaart. Henken: 'Kwaliteit staat voorop, maar groei is ook belangrijk. Met onze inspanningen willen we dat er uiteindelijk meer en betere, dat wil zeggen moderne, ingenieurs op de markt komen en blijven.'

Docent bij de master Advanced Nursing Practice Sonja van Hamersveld en haar team wonnen met hun game 'Heartville' de Future of Health Award van zorgverzekeraar CZ. In de game win je door gezond gedrag te laten zien. Met de prijs van 200.000 euro kan de game ontwikkeld worden.

Studentenpopulatie

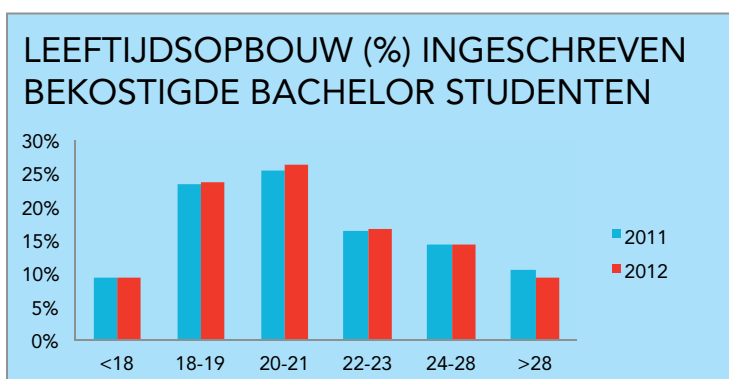
De omvang van de studentenpopulatie van de HU is in 2012 gedaald in vergelijking met voorgaande jaren: in totaal stonden 35.201 studenten bij de HU ingeschreven. In 2011 was dat aantal 36.654.

Vrouwelijke studenten vormen van oudsher de meerderheid (56 procent in 2012). Ruim 75 procent van de studenten volgt een voltijdbacheloropleiding. Het aantal studenten met een havo- of vwo-vooropleiding neemt gestaag toe terwijl het aantal studenten uit het hbo en mbo daalt. Het percentage studenten van niet-westerse afkomst aan de HU was in 2012 veertien procent.

De HU verwacht, gezien het veranderende bekostigingssysteem en de - maatschappelijke en economische - focus op een leven lang leren een steeds meer diverse studentenpopulatie. Daarbij zullen de studenten vanwege de bezuinigingen op onder meer de studiefinanciering, kritischer kijken naar de meerwaarde van de HU.

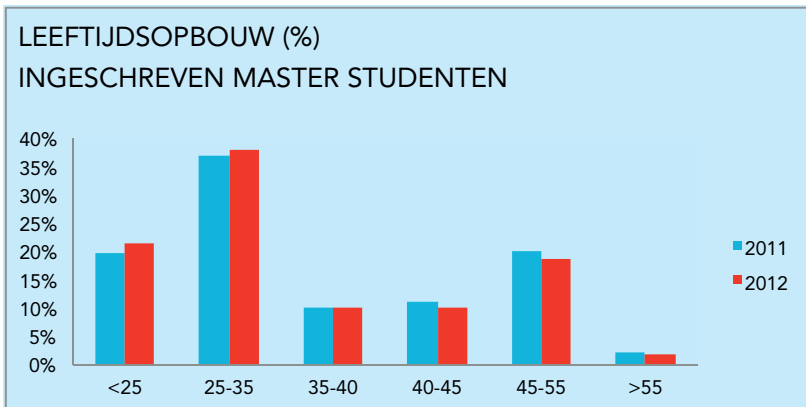

Speciaal voor vwo'ers zetten de Universiteit Utrecht en Hogeschool Utrecht vier jaar geleden de eerste academische pabo op; de Academische Lerarenopleiding Primair Onderwijs (ALPO). In 2012 studeerde de eerste lichting van 31 academische leerkrachten voor het basisonderwijs af. Staatssecretaris Halbe Zijlstra reikte het eerste diploma uit.

Peildatum: 1 oktober

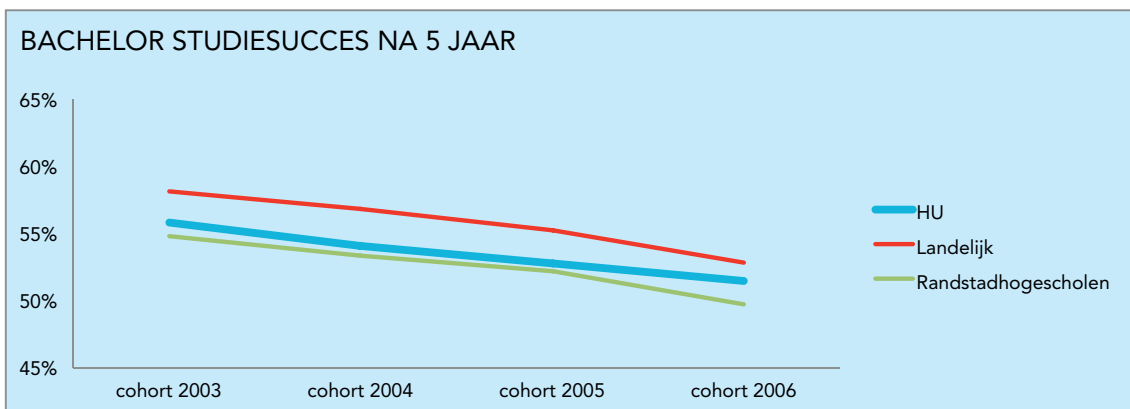
Deze grafiek omvat alle ingeschreven bachelorstudenten (voltijd, deeltijd en dual).

Peildatum: 1 oktober

De aard van de bekostigde masteropleidingen die enige jaren praktijkervaring vereisen, verklaart het grote aantal 25-35 jarigen. Het aantal 45-55 jarigen is te verklaren door het grote aantal instromende studenten met een lerarenbeurs. Deze studenten zijn als docent werkzaam in het middelbaar onderwijs.

Studiesucces en rendement

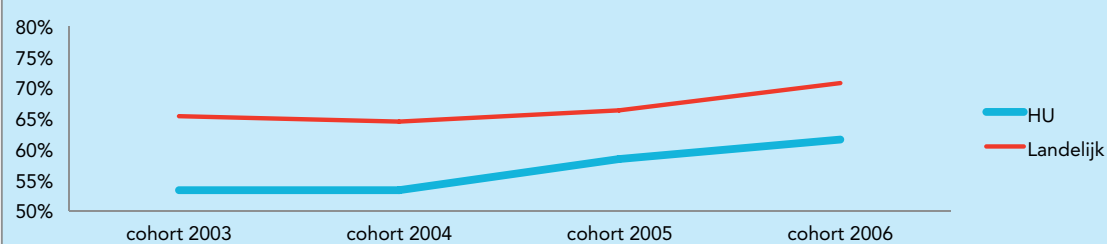
In de overzichten met betrekking tot studiesucces werkt de HU met cohorten. Dat betekent dat het studiesucces over 2011 wordt gemeten over het in 2006 ingestroomde cohort. Streven is om per sector gelijk te lopen met het landelijk gemiddelde.

Uitsplitsing afstudeerrendement Bachelor voltijd naar faculteiten

Facul- teiten en HU totaal	HU 2009	Sector 2009	HU 2010	Sector 2010	HU 2011	Sector 2011	HU 2011
	Cohort 2004 realisatie	Cohort 2004	Cohort 2005 realisatie	Cohort 2005	Cohort 2006 realisatie	Cohort 2006	Cohort 2006 streven KPI
FCJ	50,5	50,4	49,0	49,7	44,6	47,7	49,4
FE	49,5	56,4	49,7	53,1	47,7	50,2	51,0
FEM	44,4	52,9	42,8	50,8	38,2	47,4	44,0
FG	68,2	67,4	65,9	65,1	66,4	63,7	67,0
FMR	54,5	57,3	51,7	56,4	52,9	53,7	53,3
FNT	52,6	58,3	54,9	57,7	52,6	54,8	59,0
HU totaal	53,2	57,0	52,4	55,6	50,2	53,1	54,0

Vier sectoren van de HU naderen steeds meer het sectorgemiddelde, de Faculteit Gezondheidszorg presteert hier reeds boven, alleen de Faculteit Communicatie & Journalistiek laat een negatieve trend zien. De hogeschool als geheel presteert steeds meer in de richting van het sectorgemiddelde; in 2009 bedroeg het verschil 3,8, in 2010 3,2 en in 2011 was dat nog 2,9. De hogeschool benchmarkt ook op de Randstadhogescholen en daar kunnen we zien dat de gezamenlijke Randstadhogescholen een daling vertonen, dus ten opzichte van de Randstadhogescholen presteert de HU goed.

STUDIESUCCES BEKOSTIGDE MASTEROPLEIDINGEN (NA 5 JAAR)

De stijgende lijn in het rendement van de masteropleidingen zet zich voort.

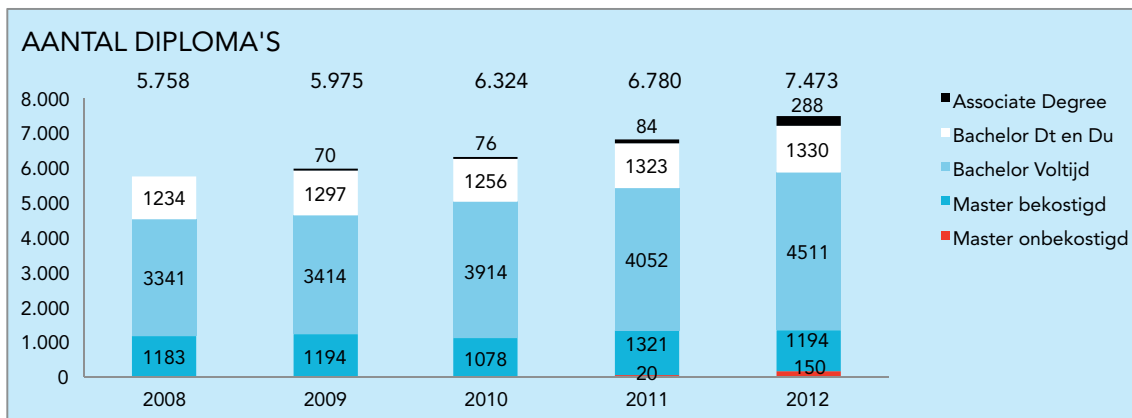
De HU blijft zich inzetten voor verbetering. Dit is niet alleen in kwantitatieve zin belangrijk (denk aan een hoger studietempo, ook in het licht van de bekostiging), maar ook in kwalitatieve zin (mogelijkheid voor studenten tot excelleren en meer tevredenheid).

Daartoe is ook in 2012 samengewerkt met de vier andere Randstadhogescholen: Hogeschool Rotterdam, Hogeschool Inholland, Hogeschool van Amsterdam en de Haagse Hogeschool (G5). Tussen 2008 en 2011 kregen de betrokken hogescholen een bijzondere ondersteuningsmaatregel vanuit het ministerie om het studiesucces van niet-westerse studenten te verbeteren. De HU heeft deze gelden tot half juni 2012 ingezet. Initiatieven waren in het begin vooral gericht op allochtone studenten, maar inmiddels ligt de focus van de instellingen op het studiesucces van alle studenten; van buddyprojecten en een bijspijkerperiode in de zomerperiode tot speciale mbo-trajecten.

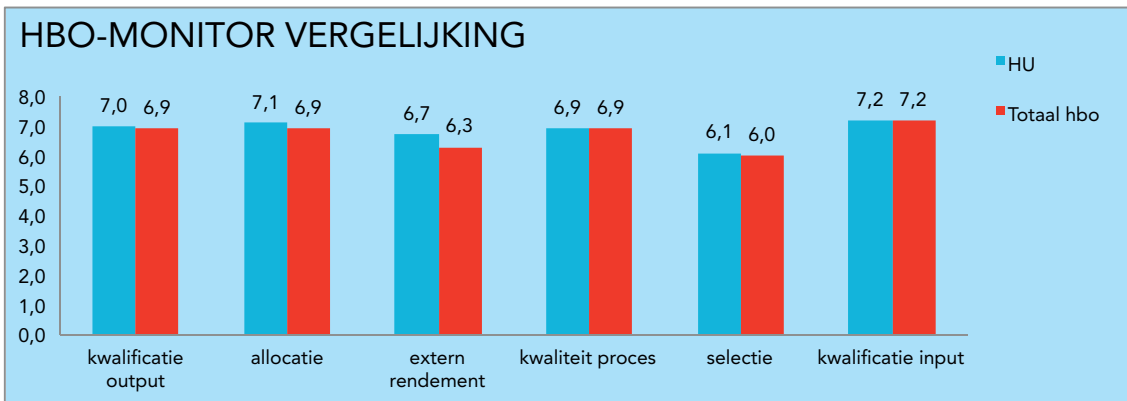
In 2012 hebben de vijf samenwerkende hogescholen een gezamenlijk 'onderzoekshuis' opgezet om nader onderzoek te blijven doen naar het (achterblijvende) studiesucces van studenten in de Randstad. Om het studiesucces te verbeteren blijkt een bewuste studiekeuze in elk geval van groot belang. De HU investeerde daarom al eerder in het [Centrum Studiekeuze](#) dat is opgezet in samenwerking met de UU. Ook is in 2012 verder gewerkt aan de wervingsmethodes onder de noemer 'de juiste student op de juiste plek' en de aansluiting van middelbare scholieren en mbo'ers.

In sommige gevallen kan een numerus fixus (capaciteitsbeperking) een geschikt instrument zijn om het studiesucces te vergroten. De HU had in 2012 negentien bacheloropleidingen en drie Ad's met een numerus fixus. Daarvan hebben twee bacheloropleidingen gebruikgemaakt van vijftig procent decentrale selectie (Journalistiek en Fysiotherapie) en één van honderd procent decentrale selectie (Mondzorgkunde). In 2012 is het instrument voor bijna alle bachelors van de Faculteit Economie & Management ingevoerd. Het aantal instromers was echter een stuk lager dan het vastgestelde plafond van vijftienhonderd eerstejaars. Bij de opleidingen waar sectorale afstemming plaatsvindt, waar andere hogescholen dus ook een fixus voor de betreffende opleiding hebben ingevoerd, gaat het goed met de instroom van studenten. Daar waar de HU de fixus als enige hogeschool heeft ingesteld, ziet de HU echter problemen, aangezien de instroom erg onvoorspelbaar wordt. Voor komend jaar zal de HU daarom inzetten op meer communicatie met de student tijdens de periode van aanmelding tot de definitieve plaatsing.

Afgestudeerden

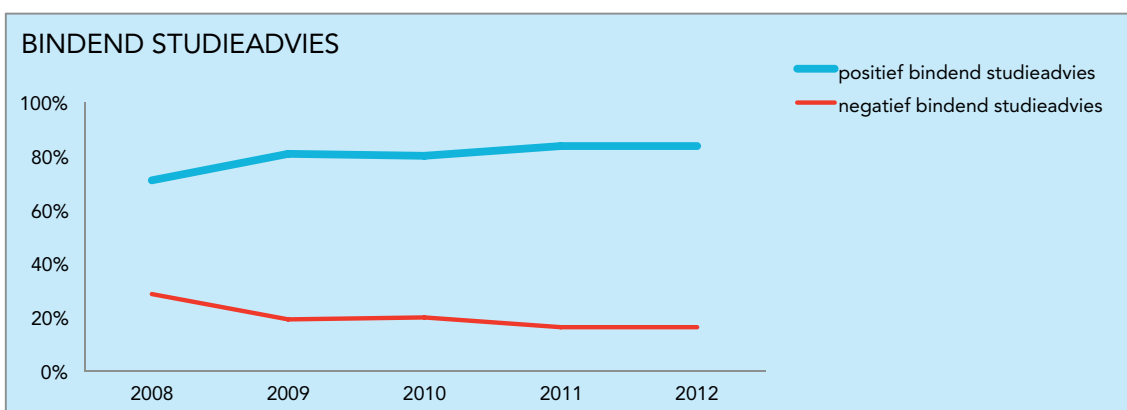

Er zijn in 2012 jaar 7.473 studenten afgestudeerd, waarmee de HU substantieel heeft bijgedragen aan de arbeidsmarkt in de regio. Eén op de vijf uitgereikte diploma's was een masters' degree, dit aandeel blijft een onderscheidend kenmerk van de HU.

De HU vindt de tevredenheid van afgestudeerden en hun aansluiting bij de arbeidsmarkt belangrijk. Daarom is er voor gekozen om de HBO-Monitor eveneens in de prestatieafspraken rond de kwaliteit van het onderwijs te laten opnemen. Onder auspiciën van de HBO-raad voert het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt jaarlijks deze monitor uit. Het is een instrument waarmee hogescholen ieder jaar de arbeidsmarktpositie van hun afgestudeerden vaststellen en waarmee zij zien in hoeverre hun opleidingen aansluiten op de eisen in de beroepspraktijk.

De HBO-Monitor bestaat uit een enquête die ieder najaar wordt gehouden onder afgestudeerden van het daaraan voorafgaande studiejaar. Dit betekent dat de enquête ongeveer anderhalf jaar na het afstuderen plaatsvindt. De resultaten over 2012 zijn voor de HU over het algemeen gelijk aan die van het voorgaande jaar. Op facetten als kwalificatieoutput (hoe goed ben je voorbereid?) en allocatie (waar kom je terecht?) scoort de HU, net als bij de algemene tevredenheid, op het landelijk gemiddelde. Op het onderdeel extern rendement (wat levert het op?) scoort de HU 7.6; dat is 0.2 hoger dan het vergelijkbare landelijk gemiddelde.

Het aantal negatief bindende studieadviezen is in 2012 gelijk gebleven aan het aantal van 2011; 16 procent. Een lager negatief bindend studieadvies is een doel dat de HU wil behalen door betere begeleiding en intakes.

Faculteit Economie & Management: Studiesucces vergroten

De Faculteit Economie & Management (FEM) kent van oudsher flink wat uitvallers en switchers. Ook bungelde menige opleiding onderaan de NSE-rankings. Reden om het rendement én de studenttevredenheid op verschillende terreinen aan te pakken.

In 2012 voerde de faculteit voor bijna alle voltijdbacheloropleidingen een numerus fixus in, vertelt faculteitsdirecteur Rob van Lambalgen. 'De faculteit was de laatste jaren snel gegroeid, van twaalfhonderd naar achttienhonderd eerstejaars. Met de numerus fixus is een bovengrens van vijftienhonderd studenten vastgesteld.' Door deze capaciteitsbeperking hebben docenten meer tijd en ruimte voor studenten en het onderwijs gekregen. Tevens maakt de beperking het proces van plannen en roosteren eenvoudiger.

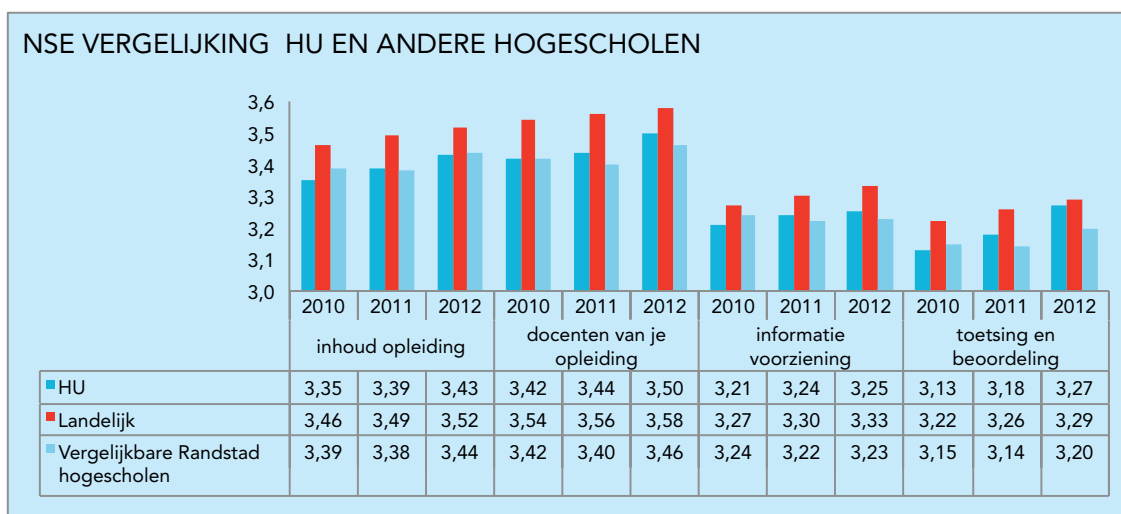
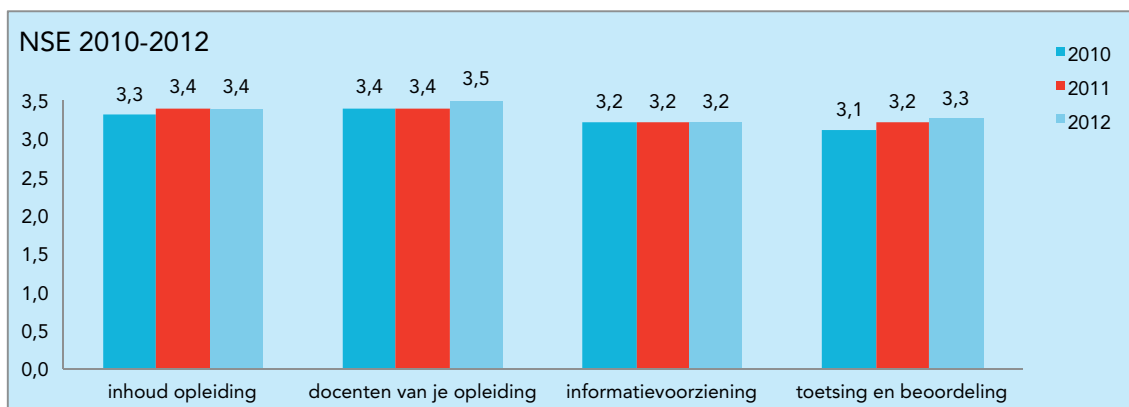
Er zijn meer contacturen, ook door het invoeren van verplichte aanwezigheid voor de studenten. De extra tijd die beschikbaar kwam is onder meer gebruikt om de studieloopbaanbegeleiding te intensiveren. Eerder waren al intakegesprekken ingevoerd, om de motivatie van de studenten in spe te polsen, en het bindend studieadvies, waarin studenten het eerste jaar 45 van de 60 studiepunten moeten halen om te kunnen starten aan het tweede jaar. De verschillende maatregelen om het studiesucces te vergroten, staan niet op zichzelf. Op diverse vlakken is een omslag gaande op de faculteit, vervolgt de directeur. Zo is wat betreft het voltijd onderwijs een (internationaal erkende en herkende) brede bachelor in ontwikkeling met diverse afstudeerprofielen: de Bachelor of Business Administration (BBA). 'Hierdoor kunnen studenten hun eigen pad kiezen en beter aansluiting vinden bij het werkveld en hun passie. Dat zal naar verwachting het studiesucces verhogen, het onderwijs aantrekkelijker maken en de student gemotiveerd houden.' Ook probeert de faculteit nog meer aan te sluiten op de regionale agenda en de landelijke en Europese economie. Onder meer in het Utrecht Valorisation Center, het Utrecht Science Park en CARPE, het strategische consortium van vijf Europese universiteiten of applied sciences. Van Lambalgen ziet in de verbinding met de regionale economie veel kansen voor de faculteit op het gebied van Leven Lang Leren. 'Het accent moet verschuiven van studie naar diploma naar van studie naar werk.' Daarbij wil de Faculteit Economie & Management zich profileren met ondernemerschapsonderwijs, een relatief nieuw onderwerp. 'Daar zit de basis van economische groei. Erg belangrijk, ook voor opleidingen en studenten buiten onze faculteit', aldus Van Lambalgen.

Intern is het afgelopen jaar de organisatiestructuur op de faculteit aangepakt. Een kleiner aantal opleidingsmanagers heeft een zwaarder takenpakket gekregen: zij zijn nu verantwoordelijk voor zaken als budget en accreditatie van hun opleidingen. Van Lambalgen: 'Docenten werken nu in kleine teams aan het inhoudelijk proces; onderwijs vormgeven en contact met studenten.' De omslag werpt al vruchten af. Zo werd de opleiding [International Business and Management Studies](#) als 'goed' beoordeeld door accreditatieorgaan de NVAO. En alle voltijdbachelors zijn door studenten beter beoordeeld en hebben de weg omhoog gevonden in de NSE-rankings.

Het was ook een bewogen jaar. Onder meer door de ziekte en het overlijden van de voormalige faculteitsdirecteur Arnick Boons. Eric Fischer was daarna enige tijd interim faculteitsdirecteur voordat Van Lambalgen in november het stokje overnam. Van Lambalgen: 'Er is veel gebeurd. Toch was er ook veel positieve energie. Je merkt dat iedereen uiteindelijk hetzelfde wil: een fijne plek om te werken en te studeren. Er is een traject in gang gezet om hier de mooiste businessschool van Nederland neer te zetten. Waar we trots op zijn en waar de studenten straks in rijen van drie voor de deur staan te dringen om een opleiding te kunnen volgen.'

Nationale Studenten Enquête en Keuzegids

In de onderzoeken van de Nationale Studenten Enquête ten aanzien van de voltijd bacheloropleidingen stijgen de scores van de HU langzaam maar zeker. De laatste jaren is er veel aandacht voor toetsing en beoordeling. In het Student Tevredenheids Onderzoek (STO) leidt dit tot een duidelijk stijgende lijn.

Hogeschoolbreed is in 2012 verder gewerkt aan de tevredenheid via onder meer het programma 'Kwaliteit en Rendement'. Centraal daarin staat verbetering van de onderwijsdialoog en student-begeleiding, de informatievoorziening en roostering plus de transparantie van toetsing en beoordeling.

Bij de Faculteit Economie & Management zitten alle voltijdbachelors inmiddels in de lift. Bedrijfs-economie ging bijvoorbeeld van de laatste plek naar de vijftiende (van de 23), Accountancy steeg van de zestiende naar de dertiende plek (van de achttien). En Commerciële Economie wist het juk van hekkensluiter van zich af te gooien en ging van plaats 25 naar plaats 20 (van de 25). De gestegen studenttevredenheid is onder meer te danken aan de slag die medewerkers wat betreft onderwijs-inhoud en de ondersteunende diensten hebben gemaakt. Studenten waren in 2012 onder andere beter te spreken over de roosters en de informatievoorziening. De invoering van een digitaal toetsrooster heeft hier ook een rol in gespeeld.

Ook Culturele en Maatschappelijke Vorming (CMV) wist een opmerkelijke sprong te maken in de NSE-rankings en steeg van de dertiende naar de vierde plek. De studentwaardering groeide van 48 naar 60 punten. CMV was in 2011 nog een zogenaamde Gispn-opleiding. De gelijknamige commissie bezocht destijds elf opleidingen en sprak met betrokkenen over de matige studenttevredenheid. Studenten waren in 2012 onder meer beter te spreken over de onderwijsinhoud, de deskundigheid van docenten en hun eigen betrokkenheid bij het verbeteren van de opleiding. De opleiding heeft daartoe stevig ingezet op het contact met studenten via onder andere de opleidingscommissie, de bevoegdheid van docenten en het formuleren van een gezamenlijke visie met het werkveld. Het aanstellen van twee hogeschoolhoofddocenten (die een brug slaan tussen onderwijs, onderzoek en praktijk) heeft daarbij een positieve impuls gegeven.

Keuzegids

De Keuzegids Hoger Onderwijs baseert zich op studenttevredenheid (7 items), onderwijs rendement (2 items) en accreditatieresultaat (1 item).

De positie van de HU in de ranking van de Keuzegids Voltijd Bacheloronderwijs gaat langzaam omhoog. In 2012 (resultaten 2011) stond de HU in de ranking van de grotere hogescholen op nummer 16 (van 17), met alleen InHolland achter zich. In 2013 (resultaten 2012) staat de HU op nummer 14 (van 17) en laat daarmee van de Randstadhogescholen alleen nog Den Haag en Rotterdam voorgaan.

De Keuzegids Deeltijd Duaal rapporteert alleen over de tien beste hogescholen. In 2012 stond de HU op nummer 9, in 2013 stijgt de HU naar plaats 8.

Uit de [Keuzegids Masters 2013](#) blijkt: 'Van de grootste hogescholen doet Utrecht het net als vorig jaar opvallend goed.'

Opmerkelijk is dat de HU-master Special Education Needs (voor het speciaal onderwijs) beduidend beter scoort dan die van de twee collega's van Fontys en Windesheim. Studenten zijn vooral positief over het docententeam, de aandacht voor leren rapporteren en het kritisch beoordelen van wetenschappelijk onderzoek en over de studielast.

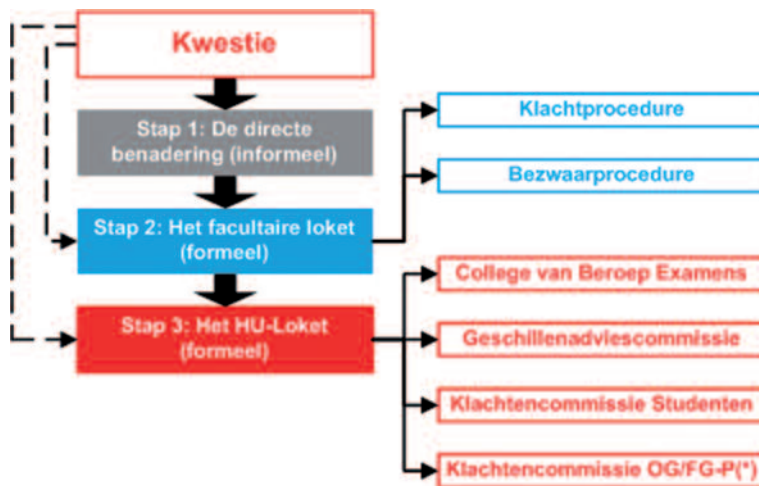
Ook de masters Pedagogiek en Advanced Nursing Practice komen goed uit de vergelijking. De master Zorgtraject ontwerp, gericht op staf- en beleidsfuncties in de zorg, krijgt het predicaat 'sterk'.

Het masteronderwijs van de HU is opvallend goed volgens de [Keuzegids Masters 2013](#). De gids vergelijkt opleidingen van universiteiten en hogescholen in Nederland die deze studies aanbieden. Studenten en experts zijn positief over het masteronderwijs van Hogeschool Utrecht.

Klachtenafhandeling

Sinds 2010 is een wet van kracht die het voor studenten makkelijker maakt om actie te ondernemen als er iets voorvalt waar zij het niet mee eens zijn. De HU heeft hiervoor het www.klachtenwegwijzer.hu.nl ingericht waarin online alle procedures te vinden zijn. Het uitgangspunt is dat studenten en HU-medewerkers eerst proberen om in onderling overleg de klacht op te lossen. Als dat onverhoopt niet lukt, kan een student een bezwaar of klacht indienen bij het facultaire klachtenloket. Als er sprake is van een beroepschrift of een herzieningsverzoek, geldt dat de student eveneens het HU-loket kan benaderen. Bij het HULoket Rechtsbescherming Studenten zijn in 2012 in totaal 129 kwesties binnengekomen. Daaronder waren 94 beroepszaken voor het College van Beroep voor de Examens, 31 beroepszaken bij de Geschillenadviescommissie en vier klachten c.q. herzieningsverzoeken bij de Klachtencommissie Studenten.

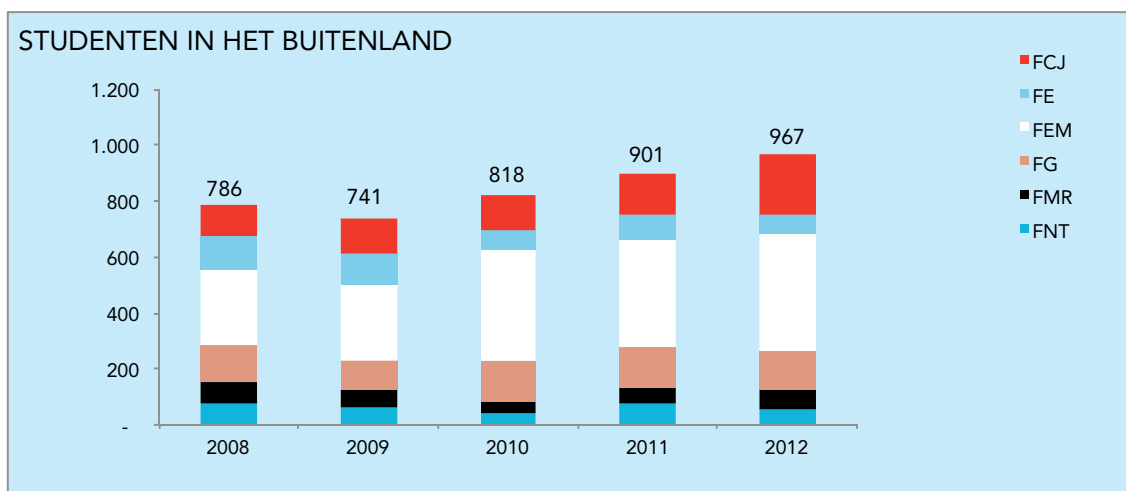

De brede pijlen tonen de gewenste stappen. Mocht de volgorde van deze stappen in uitzonderlijke gevallen niet kunnen worden gehandhaafd, dan zijn alternatieven mogelijk. Zie hiervoor de stippellijnen.

Internationale mobiliteit

Eind 2012 heeft de HU het diplomasupplementlabel (DS-label) van de Europese Commissie ontvangen. Dit keurmerk laat zien dat de instellingen hun diploma's inclusief supplementen op orde hebben volgens de Europese Bologna-richtlijnen. Afgestudeerden van de HU kunnen dankzij het label makkelijker laten zien wat voor opleiding zij gevolgd hebben om de internationale mobiliteit te bevorderen.

In 2012 steeg het aantal studenten dat voor studie of stage in het buitenland verbleef van 901 in 2011 naar 967. Ook de voorgaande jaren steeg dit aantal gestaag.

Negen studenten van de opleiding Small Business en Retail Management werkten afgelopen zomer in Kenia aan armoedebestrijding door middel van het stimuleren van ondernemerschap. De studenten gaven businessstrainingen op middelbare-meisjesscholen. Het winnende businessplan - popcorn produceren en verkopen op scholen - won een startkapitaal van vijfhonderd dollar. De studenten hielden een [weblog](#) bij.

In 2012 organiseerden de HU en de UU de 26ste editie van de Utrecht Summer School, waarbij studenten uit binnen- en buitenland cursussen kunnen volgen en kunnen deelnemen aan sociale activiteiten. In 2012 verwelkomde de [Utrecht Summer School](#) 2.500 (vooral internationale) studenten, vijfhonderd meer dan het jaar ervoor.

Het VSBfonds gaf negen HU-studenten in 2012 een beurs voor een vervolgstudie of onderzoek in het buitenland. Beurzen worden uitgereikt aan studenten met een duidelijke motivatie en maatschappelijke betrokkenheid, die zich na het behalen van hun diploma graag verder willen ontwikkelen in het buitenland.

VSBfonds,
iedereen doet mee

Studenten van de Faculteit Economie & Management mochten met demissionair minister Verhagen op handelsmissie naar Istanbul. Dit naar aanleiding van de Business Challenge Turkije in 2011, die zij hebben gewonnen.

Studenten Journalistiek van Hogeschool Utrecht maakten een krant en website rondom de Amerikaanse verkiezingen. De krant, Post Washington, is een samenwerking tussen verschillende redacties. De Krant van de Toekomst in Nederland en de Projectredactie Amerikaanse presidentsverkiezingen (24 studenten die op reportagereis waren in de VS) maakten de krant.

Sophie Luikinga, studente Life Sciences, is in Australië via een live videoverbinding van Telepresence glorieus geslaagd voor haar afstudeerexamen. Zij is de eerste studente van Hogeschool Utrecht die via de beeldtelefoon op internet haar afstudeerpresentatie heeft gedaan.

De HU ondersteunt buitenlandse studenten die naar de HU komen voor hun 'study abroad'. Er zijn twee typen kennisbeurzen voor niet-Europese studenten; HU Talent Scholarship en HU Excellent Scholarship. De HU Talent Scholarship is bedoeld voor studenten zonder EU/EEA nationaliteit, die normaliter meer collegegeld moeten betalen dan studenten mét een EU/EEA nationaliteit. HU Excellent Scholarship is bedoeld voor dezelfde doelgroep, maar hanteert een minimale cijfernormering om ervoor in aanmerking te komen.

	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
HU Excellent and Talent Scholarships (kennisbeurs)	5	13	17	34	61

Het aantal uitgegeven beurzen is voor 2012-2013 bijna verdubbeld, van 34 naar 61. Aangezien het aantal in 2010-2011 nog op zeventien stond, is het in drie jaar tijd zelfs meer dan verdriedubbeld. Naast succesvolle communicatie en een verhoogd budget, speelt een toenemende instroom mee.

Studentparticipatie

Om de stem van studenten te laten horen en binding met elkaar en de opleiding te creëren investeert de HU in studieverenigingen en medezeggenschap. Door formeel en informeel de dialoog met elkaar te voeren, worden studenten betrokken bij hun opleiding en het hogeschoolbeleid.

Studenten kunnen zich aanmelden voor de Centrale Medezeggenschapsraad, de zes facultaire medezeggenschapsraden en de opleidingscommissies. In 2012 was de bezettingsgraad van alle studentzetels in deze medezeggenschapsorganen 74 procent (ruim vijfhonderd studenten). In de prestatieafspraken met het ministerie van OCW is een bezetting in 2015 van tachtig procent vastgesteld.

Een coördinator Bestuurlijke Participatie Studenten is fulltime met het onderwerp bezig. Studenten krijgen onder andere trainingen, desgewenst op maat, en ondersteuning. Studium Generale gaat daarnaast in 2013, samen met de opleiding Human Resource Management, de eerste Nederlandse minor speciaal gericht op bestuurlijk actieve studenten aanbieden.

In 2012 lag de focus van de HU op de 43 opleidingscommissies. Uit een uitvoerige rondgang van de coördinator Bestuurlijke Participatie Studenten en collegevoorzitter Geri Bonhof, bleek opzet en werkwijze erg divers. In 2013 wordt een plan opgesteld om de werkwijze en opzet van opleidingscommissies meer te stroomlijnen en om van elkaar te leren hoe een continue dialoog op gang wordt gebracht tussen studenten en medewerkers.

Studentenvereniging MUST (Medezeggenschap Utrechtse STudenten) speelt al jarenlang een onmisbare rol in de studentenparticipatie. Leden bezetten in groten getale de diverse inspraakorganen. Ze steunen elkaar, stimuleren het thema onder medestudenten en organiseren onder meer interfacultair overleg tussen de verschillende faculteitsraden. MUST-bestuurslid en student pedagogiek Lucas van Gils wist afgelopen jaar nationale bekendheid te verwerven door tweede te worden in het VPRO-programma [Premier Gezocht!](#)

Studenten van MUST waren ook nauw betrokken bij de invoering van ICT-programma Office 365 binnen de HU. Mede op hun verzoek is in 2012 een nieuwe communicatieomgeving opgezet. Twintig studenten zijn als early adopters meegenomen in het voortraject - om mee te praten over de behoeftes en mogelijkheden - en de (gefaseerde) implementatie.

Studieverenigingen

De hogeschool telde in 2012 vijftien actieve studieverenigingen, drie meer dan in 2011. De verenigingen zorgen onder meer voor de binding met de opleiding en de hogeschool. Veel verenigingen hebben nauwe banden met het beroepenveld en alumni. Naast gezelligheid bieden de verenigingen studiegerelateerde activiteiten aan zoals excursies en lezingen. Ook verzorgen sommige verenigingen (deels) de opleidingsbrede introductietijd, open dagen, ouderavonden, congressen en de boekenverkoop. De HU faciliteert de studieverenigingen met praktische hulp en subsidie. Het overkoepelende orgaan van de verenigingen, OSHU, wordt gerund door studenten en draagt zorg voor de inhoudelijke ondersteuning van alle HU-verenigingen.

Profileringfonds

Vanuit een zuiver wettelijk perspectief is het profileringsfonds een regeling die bepaalt dat studenten die door bijzondere omstandigheden studievertraging hebben opgelopen in aanmerking kunnen komen voor financiële steun. Alleen voltijdstudenten en deeltijdstudenten die na 1996 voor het eerst zijn gaan studeren, kunnen een beroep doen op het profileringsfonds.

Naast de wettelijke toepassing, hanteert de HU het profileringsfonds ook in meer brede zin ter ondersteuning van studerende topsporters, bestuurlijke actieve studenten die intensieve extra-curriculaire nevenfuncties bekleden en niet-EER studenten. De HU hecht er veel waarde aan om juist deze doelgroepen extra te stimuleren en zich op dit punt extra te onderscheiden van andere hogescholen.

In 2012 ontving de HU extra rijksbijdrage om studenten, die buiten hun schuld om langstudeerder zouden worden, te compenseren voor het hogere collegegeld dat zij zouden moeten betalen. Omdat de langstudeerdersmaatregel is afgeschaft, zijn deze middelen (€1,4 miljoen) op de reguliere manier binnen de HU gealloceerd.

Uit de fondsen werd, met ruim 500.000 euro, in 2012 in totaal 100.000 euro meer uitgekeerd dan in 2011. Zie bijlage 2 Profileringsfonds.

Utrecht en Amersfoort studentensteden

De studententijd houdt uiteraard niet op bij de opleiding. Zowel Utrecht als Amersfoort kennen naast een aantal studiegerelateerde verenigingen, niet-studiegerelateerde verenigingen gericht op sport, gezelligheid, internationalisering, levensbeschouwing of cultuur. Enkele highlights in 2012: roeiverenigingen ORCA en Triton waren met elk drie roeiers goed vertegenwoordigd op de Olympische Spelen in Londen. De dames van Rugbyende Utrechtse Studenten (RUS) werden afgelopen jaar landskampioen. AEGEE-Utrecht, een Europese studentenvereniging, vierde in 2012 met allerlei lustrumactiviteiten haar 25-jarige bestaan. Tevens organiseerde de Utrechtse afdeling het eindcongres van het driejarig project 'Where does Europe end?'. Muzikale studenten van het USConcert (het oudste symfonieorkest van Nederland dat in 2013 haar 190-jarige lustrum viert) gingen in 2012 op tournee door Marokko. Zestig studenten van de HU waren – met steun van een beurs - bestuurlijk actief in het verenigingsleven.

Om studenten met elkaar en de stad kennis te laten maken is de HU elk jaar medeorganisator van de Utrechtse Introductie Tijd. Een evenement dat gemiddeld 3.500 eerstejaars trekt. Ook Amersfoort groeit als studentenstad, hier werden in 2012 voor de zevende keer de Amersfoortse Introductie Dagen georganiseerd.

Wat betreft huisvesting werkt de HU in Utrecht samen met de gemeente Utrecht, de Universiteit Utrecht en de Stichting Studenten Huisvesting (SSH) Utrecht om de studentenhuishouding te verbeteren. Via [blogs](#) vertellen studenten van de HU over hun studentenleven.

HU Amersfoort was sponsor van de Marathon Amersfoort en bood daarnaast onderdak aan de vips, de pers en de catering voor de vrijwilligers van de marathon. Veel medewerkers en studenten van HUA liepen mee.

Studenten Mediatechnologie van Hogeschool Utrecht hebben in samenwerking met Trajectum-magazine en HU-web de I Like Utrecht app voor alle Utrechtse studenten ontwikkeld. Met de app kunnen alle Utrechtse studenten via hun mobiele telefoon de stad ontdekken, een community vormen via een game, kortingen krijgen en praktische informatie vinden. Met de app wonnen de studenten de aanmoedigingsprijs in de finale van Het Samenspel op het 100-jarige jubileumevent van Rabobank Utrecht. De aanmoedigingsprijs is bedoeld om de app verder te ontwikkelen.

Van 14 t/m 19 juli 2013 brandt het Olympisch Vuur in Utrecht tijdens het [European Youth Olympic Festival](#), waar 2.700 sporttalenten van 13 tot en met 18 jaar meedoen aan negen Olympische sporten. De HU werkt mee aan de totstandkoming van dit toernooi, waarvan de voorbereidingen in 2012 al in volle gang waren. Er zijn veel studenten van de HU actief in dit evenement.

Dialogoog met studenten

Vanuit de visie dat studenten uit de medezeggenschap over meer zaken goede ideeën hebben dan alleen hun formele bevoegdheden en dat andere studenten de mogelijkheid moeten hebben om op verschillende manieren betrokken te worden bij concrete en meer strategische vraagstukken waar de hogeschool aan werkt, investeerde in 2012 onder andere het College van Bestuur flink in de dialoog met studenten.

Studenten over prestatieakkoord

Een speciaal onderwerp waarover het college de mening van studenten wilde horen was de invulling van de prestatieafspraken. Tijdens een sessie met studenten uit de medezeggenschap besprak de voorzitter van het college binnen welke kaders afspraken gemaakt konden worden en aan welke afspraken en resultaten volgens studenten behoefte was. Het meest concrete resultaat uit deze sessie was de afspraak om in het prestatieakkoord de ambitie voor een bezettingsgraad van tachtig procent van alle studentzetels in de opleidingscommissies en medezeggenschap in 2015 op te nemen.

Gesprekken met opleidingscommissies

In 2012 vonden in tientallen sessies ontmoetingen plaats tussen de voorzitter van het College van Bestuur en opleidingscommissies van verschillende opleidingen en instituten. Onderwerp van gesprek waren de kwaliteit van de opleidingen en de veranderingen binnen de HU op de kortere en langere termijn. Studenten bleken vaak niet op de hoogte van hogeschoolbrede ontwikkelingen en gaven het college inzicht in de verschillende omstandigheden waarbinnen studenten in de opleidingscommissies hun werk doen. De HU gebruikt de nieuwe inzichten om de ondersteuning aan en training voor medezeggenschapsstudenten aan te scherpen.

De Ideale HU-sessies

Buiten de gesprekken met opleidingscommissies, waren de Ideale HU-sessies een succes in 2012. In samenwerking met Studium Generale, studentenvereniging MUST en de Stafdienst Marketing & Communicatie nodigde het college op alle faculteiten studenten uit om met het management en docenten van de hogeschool in gesprek te gaan over de huidige staat van het onderwijs en de onderwijsorganisatie en de manieren waarop we dit kunnen verbeteren. Belangrijke uitkomsten van de sessies waren de verschillen in de inzet en de successen van studieloopbaanbegeleiding binnen de faculteiten en de wijze waarop het intranet wordt ingezet in de informatievoorziening naar studenten.

Studium Generale

Ook [Studium Generale](#) draagt bij aan de dialoog en binding op de HU. De in 2011 opgezette [HU College Tour](#), georganiseerd door Studium Generale, de coördinator Bestuurlijke Participatie Studenten en MUST, kreeg afgelopen jaar een succesvol vervolg. Voor de tour worden kopstukken uit bedrijfsleven, politiek en maatschappij uitgenodigd om met HU-studenten in debat te gaan. In mei 2012 was onder andere Thom de Graaf als nieuwe voorzitter van de HBO-raad te gast.

Voorzitter van de HBO-raad Thom de Graaf was te gast bij de derde editie van de HU College Tour. Tijdens deze bijeenkomst werd hem het vuur na aan de schenen gelegd onder meer over de mogelijkheden voor huidige studenten.

Fotografie: Hans Stakelbeek

Vlak voor de Tweede-Kamerverkiezingen in september kreeg Studium Generale een collegezaal vol en duizenden volgers op de livestream voor het grote Hoger Onderwijs Verkiezingsdebat, een initiatief van Studium Generale in samenwerking met de vier grote landelijke hogeronderwijspartners VSNU, HBO-raad, LSVb en ISO. Het debat tussen zeven potentiële Kamerleden schopte het - vooral dankzij de discussie over de toekomst van de studiefinanciering - tot trending topic op twitter. In 2012 zorgde Studium Generale verder voor de tweede keer voor de kennisprogrammering tijdens het Utrechtse multidisciplinaire openluchtfestival [deBeschaving](#).

Openluchtfestival deBeschaving zorgde met muziek, het mysterie van de wetenschap en de verrassing van het onverwachte voor een dag vol avonturen en ontdekkingen. Op kennispodium deBestuiving werden actuele onderwerpen, originele ideeën en state of the art science geserveerd.

En samen met het Speerpunt Creatieve Industrie was Studium Generale founding partner van de eerste editie van [TEDxUtrecht](#). In een uitverkochte stadsschouwburg en via een goed bekeken livestream, presenteerden zestien lokale en internationale sprekers hun innovatieve concepten die mensen, bedrijven en overheden inspireren de wereld een stap verder te helpen.

Toegankelijkheid en onbelemmerd studeren

Bijna zeventien procent van de studentenpopulatie op de HU heeft een functiebeperking of chronische ziekte; bijna tien procent ondervindt daadwerkelijk belemmeringen als gevolg van hun beperking. Om iedereen dezelfde kansen te geven op onderwijs, voert de HU beleid onder de vlag 'onbelemmerd studeren'.

Als een student zich aanmeldt voor extra hulp, kijkt de decaan (waar nodig in samenspraak met de examencommissie) welke mogelijke maatregelen getroffen kunnen worden om hobbels weg te nemen. Zo is er een speciaal (voorlees)softwarepakket (Kurzweil) voor dyslexiestudenten en kunnen studenten een beroep doen op het gebruik van aangepast tentamenmateriaal, alternatieve toetsvormen, extra begeleiding, rustruimtes en een gesprek voeren met een studentenpsycholoog. Ook is er aandacht voor aanpassingen in fysieke voorzieningen, toegankelijkheid van gebouwen.

Volgens [expertisecentrum Handicap + Studie](#) scoorde de HU in 2012 wat betreft tevredenheid in lijn met het landelijk gemiddelde. Studenten beoordelen de HU relatief goed op de onderdelen 'hulpmiddelen' en 'begripvolle docenten'.

De aspecten 'voorlichting' en 'begeleiding' worden minder goed beoordeeld. Verbeteracties in 2013 liggen onder meer op het gebied van communicatie, deskundigheidsbevordering van docenten en het aanmoedigen van het melden van een functiebeperking door studenten.

Topsport

De HU heeft 150 tot 175 topsporters (een status die door NOC*NSF wordt vastgesteld) in huis. Ze zijn te vinden in speciale klassen (Fysiotherapie en een propedeuseklas bij de Faculteit Economie & Management) of in 'gewone' klassen bij andere opleidingen. Om de combinatie van studeren en topsporten mogelijk te maken en te faciliteren, is vijftien jaar geleden een coördinator Topsport aangesteld. Dankzij intensieve begeleiding van deze coördinator, samen met decanen en studieloopbaanbegeleiders, worden de sporters geholpen bij het plannen van hun studie en het oplossen van knelpunten.

De inspanningen blijven niet onopgemerkt. In 2012 ontving de HU het predicaat 'Topsportvriendelijke Hogeschool' van het Nationaal Topsport Centrum Waterpolo in Zeist. In hetzelfde jaar deden zeven studenten mee aan de Olympische Spelen in Londen van wie twee aan de Paralympics.

Gerri Bonhof, voorzitter van het College van Bestuur van de HU, en Hans Amman, lid van het College van Bestuur van de UU, huldigden de Olympische en Paralympische medaillewinnaars van de HU en de UU. Alle winnaars kregen een vaas en gezamenlijk een laurierboom, het symbool voor overwinning, die in de Botanische Tuinen is geplant.

Studenten van de Faculteit Communicatie & Journalistiek maakten voor de derde keer de dagkrant The Daily Dutch tijdens de Olympische Spelen. De krant was dagelijks te verkrijgen in het Holland Heineken Huis.

2. ONDERWIJS

Algemeen

In 2012 studeerden ruim 7.000 studenten af en 25.000 werkzame professionals bezochten de hogeschool voor bijscholing, verdieping of verbreding. De focus van de HU lag het afgelopen jaar op kwaliteit en rendement, aldus stafdirecteur Onderwijs & Onderzoek Sjef Vogel. De HU ging op voor de instellingstoets van accreditatieorgaan NVAO. Het panel oordeelde positief. In 2013 verwacht de HU de uitspraak van de NVAO.

De waarde van het diploma stond in 2012 centraal. Dat is de reden dat de adviezen van de commissie Bruijn, zoals gepubliceerd in '[Vreemde ogen dwingen](#)', onverkort worden overgenomen en ingevoerd. Met de maatregelen van het project 'Van Cijfer tot Diploma' (gestart in 2011) zijn al belangrijke onderwijslogistieke verbeteringen doorgevoerd rond de kwaliteitsborging van het diploma. Het gaat hierbij om intensivering van het interne toezicht, extra checks en balances rondom diplomaverstrekking en een krachtige rol van examencommissies. De volgende verbetering zit in de externe validering van toetsing, vervolgt Vogel. Collega's van andere hogescholen en het afnemende beroepenveld gaan intensief met de toetsing meekijken. 'Dat is bij de afstudeereenheid, waarbij de eindkwalificaties getoetst worden, al het geval, maar dat gaan we breder trekken.'

Wat betreft het opleidingsaanbod is het afgelopen jaar ook gekeken naar de toegevoegde waarde van de HU zit. Er zijn achthonderd deeltijdopleidingen en cursussen in het kader van Leven Lang Leren onder de loep genomen en na beraad zijn er driehonderd uit het assortiment gehaald en is een honderdtal nieuwe opgezet. Ook is verder ingezet op brede bachelors met specialistische uitstroomprofielen, aansluitend op de behoefte uit het werkveld: practitioners die brede verbanden leren zien in hun studie en latere werk, en verbanden kunnen aangaan met andere disciplines. Bijzonder was daarbij de herziening van het domein Engineering, die in het bedrijfsleven hoge ogen heeft gegooid en waarbij de HU vooruit loopt op het sectorplan Techniek.

Centraal staat de diverse studentenpopulatie; vooropleiding, achtergrond en studievoordigheden verschillen per individu. Mede daarom is het afgelopen jaar verder ingezet op flexibilisering: met onder andere minoren, stapelbare modules, excellentietrajecten en deelname aan onderzoek kunnen studenten hun eigen route uitstippelen en zo profileren en desgewenst versnellen, inhalen en/of excelleren. De flexibilisering gaat gepaard met noodzakelijke standaardisering. Zo was het onder meer nodig om alle onderwijsseenheden een gelijke grootte te geven: eenheden van vijf studiepunten of een veelvoud daarvan. Een aanzienlijke operatie, die verder ging dan een rekenkundige exercitie; want hoe richt je je curriculum in, waar zit de samenhang tussen de onderdelen, hoe richt je toetsing in en welke keuzemogelijkheden ontwikkel je voor studenten? De operatie is in 2014 afgerond.

In 2013 gaat de HU wat betreft de 'buitenwacht' verder op de ingeslagen weg: de keuze voor focus en duurzame relaties. Met het oog op internationalisering zal het Europese consortium [CARPE](#), waarvan de HU een van de oprichters is, een steeds grotere rol gaan spelen. Met de vijf Randstadhogescholen (G5) is in 2012 een onderzoekshuis opgezet om te kijken welke interventies rondom rendements- en diversiteitsbeleid effectief zijn. Vogel: 'We worstelen allemaal met dezelfde problematiek. Niet het eigenbelang of de voorsprong op andere hogescholen staat voorop, maar het belang van de student.'

Assortiment

In 2012 bood de HU een kleine zeventig bacheloropleidingen aan. Twee specialistische bachelors (Algemene Operationele Techniek en Industriële Automatisering) worden afgebouwd, passend bij de koers die de HU vaart: brede opleidingen aanbieden met specialistische afstudeermogelijkheden. Afgelopen jaar zijn drie masters niet langer aangeboden vanwege gebrek aan aanmeldingen. Van de 27 masters die de HU nu aanbiedt, zijn er vijftien bekostigd door de overheid en twaalf onbekostigd. Voor het verder verbeteren van de studies en het halen van de landelijke eindkwalificaties is er het afgelopen jaar vanuit de opleidingen (weer) nauw samengewerkt met het beroepenveld.

Hogeschool Utrecht is gaan samenwerken met technisch dienstverlener Leertouwer. Het bedrijf uit Barneveld heeft hiervoor een overeenkomst gesloten met de opleiding Management in de Zorg (MidZ). Door de samenwerking werkt Leertouwer met stagiairs van MidZ.

De korte Associate-degree-opleidingen (Ad) worden verder afgebouwd. De HU neemt op dat vlak geen initiatieven meer, behalve als het ROC een Ad opzet en de HU om medewerking vraagt. Dat is niet gebeurd in 2012.

Minoren

Minoren vormen een belangrijk onderdeel van het onderwijsaanbod van de HU. Minoren zijn samenhangende onderwijsprogramma's van dertig studiepunten (EC) die studenten in het kader van hun profileringsruimte kiezen. De programma's bevorderen de mobiliteit; het geeft studenten de mogelijkheid voorbij de grenzen van de eigen opleiding en hogeschool te kijken. Ook biedt een minor een flexibele manier om snel in te spelen op actuele ontwikkelingen in de beroepspraktijk.

Het aanbod van minoren is stabiel, jaarlijks worden ongeveer honderdvijftig minoren aangeboden aan studenten. In totaal stonden in 2012 (na de tweede inschrijfronde) 3.934 studenten voor een minor ingeschreven. In 2011 was dat aantal 3.792. In collegejaar 2011-2012 volgden 137 HU-studenten een minor bij een andere instelling. In collegejaar 2010-2011 waren dat nog zeventig studenten.

Doordat de HU met circa vijftig minoren in het landelijke samenwerkingsverband [Kies op maat](#) zit, weten ook studenten van buiten de HU de hogeschool te vinden en neemt het aantal externe studenten jaarlijks toe. In studiejaar 2011-2012 sloten 145 studenten 'van buiten' een minor aan de HU af. Een jaar eerder waren dat 117 studenten. Vooral minoren die nergens anders in Nederland aangeboden worden, doen het goed, zoals de minoren Taal en cultuur Nederlandse gebarentaal en Agressie en Huiselijk geweld.

In 2012 is de HU met de minor Geld en schulden een samenwerking met Rabobank Utrecht aangegaan. De komende drie schooljaren ontvangt de minor een bijdrage van de Rabobank voor de uitvoering van minimaal drie praktijkopdrachten op het gebied van schuldhulpverlening en voor de ondersteuning van de studenten die de opdrachten uitvoeren.

Leven Lang Leren

Met onder andere masters, deeltijd bachelors, trainingen en cursussen, leidt de HU elk jaar zo'n 25 duizend werkende professionals op. Ze maken een volgende stap in hun loopbaan, specialiseren zich of volgen bijvoorbeeld voor hun beroep verplichte en actuele educatie. De HU is een van de grootste aanbieders in Nederland in het hoger onderwijs segment wat betreft dit postinitiële onderwijs met een omzet van ongeveer tachtig miljoen euro.

In 2011 is het programma Leven Lang Leren van start gegaan met een looptijd tot 2015 om het aanbod verder te versterken in nauwe verbinding met de beroepspraktijk.

In het najaar van 2012 is een analyse gemaakt van het eigen aanbod van postinitieel onderwijs; zo'n achthonderd opleidingen, waaronder tachtig masters en deeltijd bachelors. Er zijn criteria opgesteld waar postinitiële opleidingen aan dienen te voldoen. Ze moeten onder meer opgebouwd zijn uit los te volgen modules en er moet behoefte aan zijn bij de beroepspraktijk. Instituten hebben op basis van de criteria het afgelopen jaar kritisch naar hun postinitiële opleidingen gekeken en keuzes gemaakt wat betreft voortzetting, aanpassing, beëindiging of juist nieuwe initiatieven. De uitgebreide analyse heeft ertoe geleid dat per collegejaar 2013/2014 driehonderd opleidingen uit het assortiment worden gehaald. Tegelijkertijd komen er zo'n honderd nieuwe opleidingen bij.

In 2012 is ook bekeken waarom de instroom van deeltijdstudenten daalt. De afgelopen tien jaar is de instroom, ook landelijk, gehalveerd. De reden blijkt met name in het weinig flexibele aanbod te zitten. Professionals hebben behoefte aan flexibele in- en uitstroom met bijvoorbeeld stapelbare modules die uiteindelijk tot een degree kunnen leiden. Ook is de aansluiting bij de actuele beroepspraktijk essentieel. In 2012 is begonnen om de eerste achttien (van de tachtig) bachelor- en masteropleidingen te herontwerpen wat betreft die gewenste inhoud en flexibilisering.

Faculteit Educatie: Leven Lang Leren

Met stapelbare modules, een flexibele zomerperiode en de ontwikkeling van blended learning, timmert de Faculteit Educatie stevig aan de weg in het kader van Leven Lang Leren.

De rekenleraar van de basisschool die het profiel taal wil bemachtigen. Zijn collega die lesbevoegdheid voor het voortgezet onderwijs ambieert. Of de docent op de middelbare school die een mastergraad moet halen. Zestig procent van de studentenpopulatie bij de Faculteit Educatie bestaat uit volwassenen. Deze groep wordt alleen maar groter gezien de behoefte aan deskundige leraren voor het bord en gezien de strengere eisen zoals de invoering van het lerarenregister met de daarbij horende verplichte (bij)scholing. Het zijn redenen waarom de faculteit het afgelopen jaar meer heeft ingezet op flexibel onderwijs voor vol- én deeltijders. Hiervoor zijn onder andere vrijwel alle onderdelen van de initiële opleidingen (bachelors en masters) omgezet in stapelbare, en op termijn los te volgen, modules van vijf studiepunten.

De snelle ontwikkelingen in de beroepsomgeving vragen uiteraard om zeer actuele modules. Iets wat voor een faculteit die opleidt tot zo'n eenduidige beroepsgroep, eigenlijk vanzelfsprekend is, vertelt faculteitsdirecteur Dick de Wolff. 'Onze voltijdstudenten zijn vier jaar lang elke week in de scholen te vinden. Opleiders en begeleiders komen regelmatig bij elkaar over de vloer en deeltijders komen rechtstreeks vanuit hun klaslokaal naar ons.'

Daarbij speelt het kenniscentrum Educatie een cruciale rol. Onderzoeksresultaten van de lectoren worden direct gedeeld. Zo onderzocht [Thoni Houtveen](#) (lector Geletterdheid) de leesvaardigheid van kinderen. Aan het onderzoek deden vijfhonderd scholen mee.

Houtveen ontwikkelde in 2012 aan de hand van de resultaten een observatietechniek die bij alle opleidingen op de faculteit wordt ingevoerd. [Mieke van Groenestijn](#) (lector Gecijferdheid) ontwikkelde na onderzoek, rekenmethodes, die inmiddels door steeds meer scholen in het land worden overgenomen.

Om het aanbod van de faculteit nog toegankelijker te maken, is in 2012 de zomer toegevoegd als vijfde lesperiode voor met name inhalen, versnellen en excelleren. Daarbij wordt een systeem van blended learning ontwikkeld dat bestaat uit drie mogelijkheden: fysiek onderwijs, blended onderwijs (deels digitaal en deels fysiek) en digitaal onderwijs (any time any place any device). 'En nee, dat wordt zeker geen veredelde thuisstudie met ingescande boeken', vertelt De Wolff. 'Maar een dynamische leeromgeving waarin studenten samenwerken en er veel aandacht is voor onderzoek en begeleiding.'

De [aanvullende leergang Omgangskunde](#) heeft haar programma al aangepast op het nieuwe model. En ook de masters Nederlands, Engels en wiskunde zijn klaar voor de start. De hogeschool gaat deze masters vanaf zomer 2013 - samen met partners HvA en Windesheim - in opdracht van de schoolbesturen in Limburg aanbieden aan alle twaalfduizend docenten in Limburg.

De komende vier jaar zullen alle tweeëndertig initiële opleidingen (bachelors en masters) hun onderwijs omvormen naar het nieuwe model. Studenten kunnen straks kiezen op welke manier ze een module willen volgen. En docenten worden begeleid worden vanuit het kenniscentrum Educatie om hun modules om te vormen tot de drie blended learning-wegen. Wolff: 'Zij zijn uiteindelijk eigenaar van het onderwijs.'

Kwaliteitszorg

Wat betreft internationalisering heeft de HU het afgelopen jaar ingezet op kwaliteitsborging. Er zijn in 2012 twee spoorboekjes met richtlijnen ontwikkeld voor onder meer examencommissies en study abroad-coördinatoren om de kwaliteit en het niveau van het over de grenzen gevolgde onderwijs te borgen. Deze spoorboekjes richten zich op internationale double degreeprogramma's en de goedkeuring, beoordeling en registratie van buitenlandse cursussen. De volgende slag staat voor 2013 gepland en zal bestaan uit een spoorboekje met richtlijnen voor de beoordeling van nieuwe internationale uitwisselingspartners om de kwaliteit te blijven borgen.

In 2012 kreeg de onduidelijkheid over de status van het diploma van de tweedegraads lerarenopleiding Omgangskunde een vervolg. Dit had te maken met de vraag of het bachelordiploma Omgangskunde, behaald op of na 1 augustus 2006, tevens een brede bevoegdheid verschafte in tien vakken in het praktijkonderwijs en in het leerwegondersteunend onderwijs in het vmbo.

In het vroege voorjaar van 2012 hebben de hogescholen die deze opleiding aanboden, het ministerie van OCW en de inspectie gezamenlijk gewerkt aan een oplossing. Het resultaat is een wetsvoorstel bevoegdheid Omgangskunde. Dit voorstel is in 2013 als wet aangenomen. Hierin is geregeld dat studenten na succesvolle afronding van een aanvullende leergang bevoegd zijn om in het praktijkonderwijs en het leerwegondersteunend onderwijs (vmbo) les te geven in de vakken Nederlands, Engels, wiskunde, geschiedenis, aardrijkskunde, biologie (inclusief kennis der natuur), verzorging, muziek, handvaardigheid (textiele werkvormen) en tekenen. De strekking van deze wet komt overeen met de Regeling bewijzen van bekwaamheid (Overgangswet voor de Wet op het Voortgezet Onderwijs) die gold voor afgestudeerden van de Hogeschool Utrecht tussen 1 juni 2004 en 1 augustus 2006.

Hogeschool Utrecht heeft deze aanvullende leergang ontwikkeld in samenwerking met de andere drie hogescholen die de lerarenopleiding Omgangskunde aanbieden, in samenspraak met het werkveld en het ministerie van OCW. De inspectie heeft deze leergang goedgekeurd. Studenten die op of na

1 januari 2006 hun getuigschrift hebben gekregen of de opleiding zijn gestart voor 1 september 2012, komen voor de aanvullende leergang in aanmerking. Vanaf september 2012 biedt Hogeschool Utrecht deze leergang kostenloos aan.

Deze regeling geldt niet voor studenten die vanaf september 2012 de opleiding Omgangskunde zijn gestart. Voor hen geldt dat het bachelordiploma van de lerarenopleiding Omgangskunde de bevoegdheid biedt om les te geven in het vak omgangskunde in de sectoren waar het vak wordt gegeven. Dit is in de regel in het mbo.

Accreditatie en instellingstoets

In 2012 is de HU opgegaan voor de instellingstoets van de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). De NVAO-commissie heeft in oktober 2012 eerst onderzoek gedaan op hogeschoolniveau.

De organisatie en uitvoering van de interne kwaliteitszorg en de manier waarop de HU bezig is met het doorvoeren van verbeteringen hebben de commissie vertrouwen gegeven. Interventies zoals de vorming van professionele teams en de aanpak van de interne onderwijslogistiek, naar aanleiding van het kritische rapport Gispen 'Focus op Onderwijs' en de lage scores in de Nationale Studenten Enquête (NSE), sorteren effect.

Omdat de HU in 2012 is opgegaan voor de instellingstoets, zijn de opleidingen dat jaar al volgens het nieuwe, inhoudelijke regime beoordeeld.

In 2012 beoordeelde opleiding	Beoordeling definitief / voorlopig (definitief in 2013)	Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	Conclusie
Journalistiek	Definitief	Goed	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Werktuigbouwkunde	Definitief	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Fysiotherapie	Definitief	Goed	Goed	Voldoende	Voldoende
Intern. Bus. & Management	Voorlopig	Goed	Voldoende	Goed	Goed
Cult. & maatsch. vorming	Voorlopig	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Soc. Jur. dienstverlening	Voorlopig	Goed	Goed	Voldoende	Voldoende
Farmakunde	Voorlopig	Goed	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Huidtherapie	Voorlopig	Goed	Goed	Goed	Goed
Verpleegkunde	Voorlopig	Goed	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Master Zorgtraject Ontwerp	Voorlopig	Voldoende	Goed	Voldoende	Voldoende

Alle opleidingen die in 2012 zijn opgegaan voor de opleidingsaccreditatie zijn positief beoordeeld. Drie opleidingen hebben een definitief positief oordeel van de NVAO ontvangen. Van zeven opleidingen wordt het definitief positief oordeel in 2013 verwacht. Vermeldenswaardig is het eindoordeel Goed voor de opleidingen International Business and Management Studies en Huidtherapie.

Faculteit Gezondheidszorg: Dialoog opzoeken

De opleiding Fysiotherapie die als best practice bij de instellingstoets fungeert, een kenniscentrum dat met haar onderzoeksresultaten veelvuldig in de prijzen valt en opvallend veel tevreden studenten. Wat is het geheim van de Faculteit Gezondheidszorg (FG)?

De sleutel van tevredenheid? Die begint bij goed personeelsbeleid, aldus faculteitsdirecteur Harm Drost. 'Kwaliteit een kans geven en de juiste medewerker op de juiste plek krijgen. Investeren in deskundigheidsbevordering en vooral de dialoog op gang houden; met elkaar in de docententeams, maar bijvoorbeeld ook in de RGW-gesprekken.' Die dialoog, 'babbelen', daar draait het volgens Drost uiteindelijk om. Op regelmatige basis overleg voeren, met elkaar en met studenten. 'Over je doelen, de opleiding, het beroepsprofiel. En er nog plezier aan beleven ook.'

Bijvoorbeeld in de opleidingscommissies (OC's). De voorzitters en/of ambassadeurs van deze medezeggenschapsorganen voor studenten schuiven regelmatig aan bij de directeur en de strategisch adviseur marketing & communicatie. Deze laatste is op haar beurt aanwezig bij de OC-brede vergaderingen om op de hoogte te blijven van wat er leeft. Het zorgt voor een continue dialoog en binding met elkaar en de hogeschool. Drost: 'De betrokkenheid is hier groot.' Een voorbeeld is de enorme groei van de overkoepelende studievereniging Paramedus in 2012; zij zag de afgelopen jaren haar ledenaantal groeien van driehonderd naar duizend.

Fysiotherapie werd bij de instellingstoets door de NVAO bekeken als best practice. Het succes van de opleiding zit deels in de organisatie en communicatie, vertelt Drost. De grote opleiding, met zo'n duizend studenten, wordt kleinschalig georganiseerd. Zo hebben alle klassen een groepsvertegenwoordiger die namens medestudenten met teamleiders en management overleg voert. Drost: 'Op deze manier weet iedereen wat er aan beide kanten speelt en kunnen eventuele knelpunten worden opgelost.' Het was uiteraard niet alleen maar feest in 2012. Zo lukte het de voltijd bachelor Verpleegkunde niet om uit de lage rankings van de Keuzegids te komen. De studentenwaardering zakte van 54 naar 44 punten. Verpleegkunde was echter ook één van de vijf opleidingen die door de NVAO is bekeken en met 'voldoendes en goedjes' werd beoordeeld. Mede dankzij de inzet van docenten die voor de beoordeling een 'kritische reflectie' over de opleiding moesten schrijven. De vorming van teams is daarbij voor het formuleren en dragen van een gezamenlijke visie van groot belang geweest, vertelt Drost. Ook het kenniscentrum draagt bij aan de kwaliteit. Lectoren en docenten werken hierin nauw samen vanuit de gezamenlijke overtuiging dat de onderbouwing van paramedisch en verpleegkundig handelen onmisbaar is voor het onderwijs en het werkveld. Drost: 'De lectoren leggen de lat hoog en geven leiding aan onze promovendi. Die kwaliteit zie je terug in het onderwijs.'

Alle ontwikkelingen (onderzoeksresultaten, pilots, trends en voorgenomen beleid) worden uiteindelijk in kleine en grote kring besproken. Sinds twee jaar organiseert de faculteit twee keer per maand zogenaamde flowbijeenkomsten. Voor de flow worden medewerkers en studenten persoonlijk uitgenodigd om mee te denken over en op de hoogte te blijven van zaken die op de faculteit of hogeschool spelen. Drost: 'We voeren dus continu en op allerlei niveaus de dialoog. In het ritme van de hogeschool. Het is een natuurlijk proces geworden waar we zoveel mogelijk mensen bij betrekken.'

Flexibilisering

Inhalen (bijvoorbeeld achterstanden wegwerken in de zomerperiode); versnellen (een vwo'er die drie in plaats van vier jaar over de bachelor doet); excelleren (de diepte in door middel van bijzondere klassen of projecten) en profileren (een techneut richt zich op de zorg of kiest juist de communicatieve kant). Sinds 2008 is de HU bezig om het onderwijs en de organisatie flexibeler in te richten met het programma 'Naar een flexibele hogeschool' (looptijd tot september 2014). De reden hiervoor is tweeledig. Voor studenten, ook de werkende deeltijd studenten, betekent studeren het maatwerk. Zij willen zelf de regie voeren over hun studietempo en inhoudelijke keuzes maken. Daarbij biedt flexibilisering de mogelijkheid om als instelling sneller in te spelen op ontwikkelingen uit onderzoek en werkveld, zonder daarvoor compleet nieuwe opleidingen te hoeven ontwikkelen. Voorbeelden daarvan zijn de al langer bestaande minoren en bijvoorbeeld de in 2011 opgezette [afstudeerrichting Creatieve Industrie](#), waar docenten en studenten van drie faculteiten bij zijn betrokken.

In 2012 is een belangrijke voorwaarde voor flexibel onderwijs bijna afgerond; alle onderwijseenheden van de opleidingen zijn opgedeeld in inhoudelijke modules van vijf studiepunten of een veelvoud hiervan. Hierdoor krijgen studenten meer zicht op de mogelijkheden en opbouw van hun route. Hiervoor is ook de Onderwijscatalogus 2.0 in de maak met een compleet overzicht van alle cursussen. Het maken van deze catalogus is het afgelopen jaar erg tijdrovend gebleken, omdat het niet alleen een overzicht is, maar ook inzicht geeft in curriculumaanpassingen etc. Reden dat in 2013 eerst met een pilot bij HU Amersfoort wordt gestart waar vier faculteiten met een beperkt aantal opleidingen intensief samenwerken. In Amersfoort starten in september 2013 acht deelprojecten rond het onderwerp flexibilisering; van roosteren tot het ontwikkelen van interfacultaire activiteiten.

In Utrecht zette de Faculteit Maatschappij & Recht afgelopen jaar de zomerperiode in voor onderwijsactiviteiten; de faculteiten Economie & Management en Educatie hadden in 2011 die zomerperiode al toegevoegd. De faculteiten hebben de zomerperiode vooral gebruikt om studenten achterstanden te laten inhalen, met het oog op de - toen nog actuele - langstudeerdersmaatregel.

In 2013 gaat de HU verder onderzoeken hoe studenten meer op andere faculteiten kunnen doen zonder dat ze in de knel komen met hun rooster en verplichte curriculum. Bijvoorbeeld door hogeschoolbrede timeslots in te plannen. Ook wil de HU meer interfacultaire profileringsmogelijkheden - naast minoren - opzetten.

Excellentie

Met een groep studenten een solar truck op zonne-energie bouwen voor een expeditie op de Zuidpool.

In Utrecht werd de Regiotour Utrecht geopend, een evenement waarbij koplopers op het gebied van duurzaamheid in de spotlights werden gezet. Commissaris van de Koningin Robbertsen presenteerde de Solar Truck; een auto die volledig op zonne-energie rijdt, gemaakt door studenten van Hogeschool Utrecht.

Naar Londen afreizen en dagelijks een krant maken tijdens de Olympische Spelen.

Tien studenten Journalistiek maakten tijdens de Olympische Spelen in Londen de krant The Daily Dutch, die dagelijks te verkrijgen was in het Holland Heineken Huis.

Kiki Davenschot, deeltijd student wiskunde, heeft de Archimedes Onderwijs Talentprijs 2012 gewonnen voor het door haar samengestelde pakket aan materiaal rondom het thema Activerende Didactiek en Samenwerkend Leren (ADSL) tijdens de lessen wiskunde.

In 2012 konden talentvolle studenten zich uitleven in de diverse honoursprogramma's van de hogeschool. Het strategische besluit om in te zetten op excellentie heeft de HU in 2012 bekrachtigd door 'excellentie' als indicator op te nemen in de prestatieafspraken.

Alle studenten stimuleren en in staat stellen om het beste uit zichzelf te halen, dat is het idee achter excellentie. En die excellentiebevordering wordt daarom ook buiten de bovengenoemde honoursprogramma's gestimuleerd. Op basis van het '[sterrenstelsel](#)' kunnen studenten, naast het honoursprogramma kiezen voor verschillende andere honourstrajecten. Dat kan gaan om een bijzonder onderzoek of zwaardere (stage)opdracht.

Uit handen van collegelid Huib de Jong ontving student International Business and Management Studies (IBMS) Marc van den Munckhof het predicaat Excellent, omdat hij als eerste student van de FEM voldaan heeft aan alle vijf de sterpunten van het HU Sterrenstelsel.

In 2010 ging de HU in het kader van het landelijke, excellentiebevorderende Sirius-programma met het vierjarige experimentele project voor voltijd bachelors van start. Op basis van de oorspronkelijke subsidieaanvraag zou het ministerie van OCW in totaal 3,5 miljoen subsidie leveren en de HU zou 5,7 miljoen euro uit eigen middelen financieren.

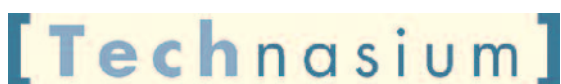
In 2012 is de voortgang van het Sirius-project aan de HU beoordeeld met een 'C': de instelling ligt inhoudelijk op koers, maar kwantitatief niet. Bij de aanvraag in 2010 had de hogeschool het voornemen dat eind 2013 vijftien procent van de voltijd bachelors deel zou nemen aan excellente trajecten, daarbij zou zeven procent van de afgestudeerden naast een diploma het 'Predicaat Excellent' behalen. Deze streefcijfers bleken te ambitieus. In 2012 namen 2,4 procent van de voltijd bachelorstudenten deel. Als gevolg van de teleurstellende beoordeling heeft de HU enkele interventies besloten. Zo zijn de streefcijfers bijgesteld en is in het verlengde daarvan de begroting herzien. De maximale subsidie die de HU kan krijgen is verlaagd met €583.345. Er is één jaar verlenging voor het project aangevraagd en naar verwachting zal het ministerie dit verzoek honoreren. Het Sirius-project richt zich op de voltijd bachelors, maar de hogeschool gaat komend jaar ook de mogelijkheden verkennen voor andere doelgroepen en professionals. Elke faculteit krijgt in 2013 een excellentieloket waar studenten en docenten met vragen en voorstellen terecht kunnen.

Aansluiting andere onderwijsvormen

Voortgezet onderwijs

Jaarlijks stromen ruim vierduizend scholieren uit het voortgezet onderwijs (vwo en havo) de HU in. Sinds 2006 is Hogeschool Utrecht een samenwerking aangegaan met een aantal scholen in het voortgezet onderwijs uit de brede regio rondom Utrecht. De belangrijkste doelstelling van de samenwerking is eraan bij te dragen dat scholieren goed geïnformeerd hun studiekeuze maken en vervolgens goed voorbereid gaan studeren. Sinds de start van het netwerk hebben er verschillende activiteiten plaatsgevonden, variërend van pilots op het gebied van vakinhoudelijke aansluiting op economisch en technisch gebied tot de organisatie van studiemiddagen en expertsessies voor profielwerkstukken van havisten. Het netwerk steekt veel energie in kennisdeling en netwerkvorming. Vijf keer per jaar organiseert het netwerk themabijeenkomsten georganiseerd rond een relevant thema, zoals taalbeleid en onderzoeksvaardigheden.

In 2012 is de samenwerking met de partnerscholen geëvalueerd en is de organisatie van de aansluitingsactiviteiten tegen het licht gehouden, waarbij wordt nagedacht over de mogelijkheden om de aansluitingsactiviteiten strakker te sturen. Voor 2013 moet dit leiden tot hernieuwd commitment van alle betrokken partners en een constructieve, duurzame aansluitingsagenda voor de toekomst. Wat betreft de aansluiting op bètatechnische studies heeft de HU in 2012 een convenant met het Rietveld College en Stichting Technasium opgesteld om het eindexamen Onderzoek en Ontwerpen (O&O) te verbeteren en de doorstroming naar het hoger onderwijs te bevorderen.

Hogeschool Utrecht ondertekende een convenant om het technasium eindexamen Onderzoek en Ontwerpen (O&O) te verbeteren en om een goede doorstroming van het Voortgezet Onderwijs naar een bètatechnische studie te optimaliseren. In het convenant is vastgesteld dat het wenselijk is om nadere afspraken te maken over de kwaliteit van het examen.

Mbo

Om de aansluiting voor mbo'ers te versoepelen, zijn al eerder samenwerkingsovereenkomsten gesloten met mbo-scholen in de regio. Deze samenwerking en aansluiting is het afgelopen jaar tegen het licht gehouden om tot een strakkere sturing van de activiteiten te komen. Hierbij wordt het pre-bachelor model als best practice voor ogen gehouden.

Er waren wat dat betreft in 2012 diverse initiatieven op de faculteiten. Zo liep er bij het Instituut Life Sciences & Chemistry een succesvol pre-bachelor traject dat samen met het laboratoriumonderwijs van ROC Midden Nederland verzorgd wordt. Bij de Faculteit Economie & Management is een wiskunde-programma uit de propedeuse ingebracht in het laatste jaar van het mbo. De HU-docenten hebben daarvoor hun kennis en materiaal overgedragen aan de mbo-docenten en mbo'ers worden in de gelegenheid gesteld de wiskundetoets uit het eerste jaar van de bacheloropleiding in hun laatste mbo-jaar te maken. Ook bij de opleiding Bouwkunde is gewerkt aan een pre-bachelor programma. Mbo'ers van het MBO College in Hilversum hebben ten slotte meegewerkt aan de constructie van de solar truck in het excellente Antarcticateam van de HU.

3. ONDERZOEK

Algemeen

In 2001 benoemde de hogeschool haar eerste lectoren. Elf jaar later werken er 42 lectoren in zes facultaire kenniscentra. Met hun praktijkgerichte onderzoek trekken ze het onderwijs én het werkveld naar een hoger plan. Elk jaar zijn er meer medewerkers en studenten bij het onderzoek betrokken. Het aantal participerende studenten steeg van 2.328 in 2011 naar 3.798 in 2012.

Categorie	aantal in 2010	aantal in 2011	aantal in 2012	fte's in 2010	fte's in 2011	fte's in 2012
Lectoren	44	48	42	25,5	27,1	24,9
Docenten en andere onderzoekers	220	219	297	59,0	58,9	84,9
Promovendi	57	62	76	33,3	36,0	37,0
Ondersteuning	34	43	45	18,7	20,3	23,4
Studenten	2.254	2.328	3.798			

In 2012 wist de HU diverse prijzen binnen te slepen. Zo werd het lectoraat Verpleegkundige en Paramedische Zorg voor Mensen met Chronische Aandoeningen met het onderzoeksrapport 'Vroegsignalering van medicatiegerelateerde problemen in de thuiszorg' winnaar van het Praktijkgericht Onderzoek van het Jaar tijdens het jaarlijkse HBO-raad congres.

Het onderzoeksrapport 'Vroegsignalering van medicatiegerelateerde problemen in de thuiszorg' van het lectoraat Verpleegkundige en Paramedische Zorg voor Mensen met Chronische Aandoeningen is de winnaar van Praktijkgericht Onderzoek van het Jaar 2012. Het rapport bevat een checklist waarmee thuiszorgmedewerkers eenvoudig kunnen vaststellen of er bij iemand sprake is van een medicatieprobleem.

Er waren meer successen te vieren. Docent Roland van de Sande won met zijn onderzoek 'Minder separeren met de crisisonitor' de ZorgVeilig Prijs van de Inspectie van de Gezondheidszorg. Jan Pool, onderzoeker bij het Kenniscentrum Innovatie van Zorgverlening, won de David Lamb Award op het congres van de Internationale Federatie van Orthopedische Manuele Therapie in Québec, Canada. Eik Ensing, apotheker en lid van het lectoraat Farmakunde, won de Zorginnovatieprijs op het KNMP Congres. Het lectoraat Innovative Testing in Life Sciences and Chemistry viel op 7 november tijdens het jaarlijkse Domain Applied Science-congres in de prijzen met onderzoek op het gebied van huidallergie en kinkhoestvaccin. De prijzen werden uitgereikt aan Delia Goilo (honoursstudente), Cyrille Krul (lector) en Stefan Vaessen (onderzoeker). Studenten die in opdracht van het lectoraat Crossmediale Communicatie het spel 'Euroville' ontwikkelden, wonnen daar de Beursplein 5 Award mee.

Vijf studenten van de opleiding Communication & Multimedia Design (CMD) hebben met hun concept 'Euroville' de Beursplein 5 award gewonnen. 'Euroville' is een spel over de kansen en risico's van beleggen voor jongeren van 15-18 jaar. De studenten werden begeleid door docent Carel Kuitenbrouwer en lectoraatlid Judith Meinetten.

In 2012 heeft de HU vooral stappen gezet om de kwaliteit van onderzoek te borgen en focus aan te brengen, laat stafdirecteur Onderwijs & Onderzoek Sjef Vogel weten. Die focus is gebaseerd op de in 2010 gekozen speerpunten.

Daarbij is afgelopen jaar ingezet op meer volume en massa in het onderzoek om het onderzoek een stevigere plaats binnen het onderwijs te geven en ook Europese onderzoeksgelden binnen te halen. Er is tevens afgesproken om in 2013 te starten met een nieuw lectoraat: Methodologie van Praktijkgericht Onderzoek. Dit lectoraat zal het (relatief) nieuwe praktijkgerichte onderzoek in het hbo naar verwachting verder in kwaliteit verhogen wat betreft methodologie, de onderzoeksvaardigheden van docenten en de link met onderwijs. Het gaat hierbij om innovatieve onderzoeksresultaten verwerken in het curriculum, een doorlopende onderzoekslijn bij de opleidingen ontwikkelen, minors opzetten rond vraagstukken uit het werkveld en studenten laten afstuderen binnen een kenniscentrum.

Kenniscentra en lectoraten

Het onderzoek van de HU is ondergebracht in zes facultaire kenniscentra:

- Het **Kenniscentrum Communicatie & Journalistiek** werkt aan vraagstukken over de plaats van media en communicatie in een samenleving die wordt gekenmerkt door digitalisering van het private, publieke en zakelijke domein. Gezamenlijk thema is crossmediale communicatie.
- Het **Kenniscentrum Educatie** werkt via onderzoek aan kwaliteitsverbetering van het onderwijs en de beroepspraktijk met een sterke focus op pedagogisch-didactisch handelen om zo de participatie van leerlingen/burgers en hun bijdrage aan de samenleving te vergroten. Thema's zijn Taal en Gecijferdheid, en het maatschappelijk functioneren van de lerenden.
- Het **Kenniscentrum Innovatie van Zorgverlening** doet onderzoek waaruit innovaties voortvloeien die de patiëntenzorg, de beroepspraktijk en het onderwijs verbeteren. Alle uitkomsten zijn erop gericht dat mensen met een ziekte langer zelfstandig en zelfredzaam zijn. Thema's zijn ouderen- en familiezorg, bewegen en gezondheid, logopedie, doorvoeren van farmaceutische innovaties en gebruik van technologie in de zorg.
- Het **Kenniscentrum Innovatie & Business** werkt aan kennis van businessaspecten van innovatie, met een door de regio ingegeven focus op financieel-zakelijke dienstverlening, ICT, cure en care, en de creatieve industrie. Uitgangspunt van deze sectoren met economie en management is het denken in termen van businessmodellen.

- Het [Kenniscentrum Technologie & Innovatie](#) is het innovatielab voor het midden en klein bedrijf in de regio Utrecht. Programmatisch is het onderzoek geclusterd rond de speerpunten van de HU en de regio Utrecht: Duurzaamheid in de gebouwde omgeving, Diensteninnovatie, Creatieve Industrie, Zorg en Technologie, Life Sciences en Werken en Leren in de Wijk.
- Het [Kenniscentrum Sociale Innovatie](#) doet onderzoek naar actuele maatschappelijke vraagstukken op het gebied van hulp- en dienstverlening, sociaal beleid, welzijnswerk, maatschappelijke ondersteuning, personeel en arbeid, recht, justitie en veiligheid. De missie is een bijdrage leveren aan de sociale kwaliteit van de samenleving, door kennis te verzamelen en door te geven.

In de zes facultaire kenniscentra waren in 2012 42 lectoren (van wie zeven tevens hoogleraar) binnen 31 lectoraten werkzaam. Hun aantal nam af omdat enkele lectoren met pensioen gingen. Ook werden enkele lectoraten niet gecontinueerd omdat ze niet meer pasten in de programmering van het kenniscentrum. De lectoren dragen bij aan kennisontwikkeling, aan het onderwijs of aan de innovatie van de beroepspraktijk. Uiteindelijk moet de kenniskring rond zijn: actuele vraagstukken uit het snel veranderende beroepenveld worden beantwoord door hbo-onderzoek waarin ook studenten en docenten participeren. De resultaten zijn direct toepasbaar in de praktijk en worden verweven in het onderwijs. In 2012 vonden bij de kenniscentra tal van (onderzoeks-)activiteiten plaats. Het resulteerde in onder meer publicaties, lezingen, boeken en concrete tools.

Samen met studenten Logopedie ontwikkelde onderzoeker Gerda Bruinsma bijvoorbeeld een taalvaardigheidstest voor studenten. Het Kenniscentrum Sociale Innovatie ontwikkelde samen met de Katholieke Universiteit Leuven een digitale conflictwijzer. En het lectoraat Architectuur van Digitale Informatiesystemen werkte mee aan een pakket van tools om de effectiviteit en waarde van IT-structuren meetbaar te maken. Tevens vonden er diverse bijeenkomsten en congressen plaats. Zoals het [congres Professioneel Opdrachtgeverschap en Vernieuwend Aanbesteden](#), de [Media Future Week](#) (met deelnemers van tien hogescholen) en de bijeenkomst *Duurzaamheid & Scholen*.

Het lectoraat Nieuwe Cultuur in de Bouwketen heeft Projectmanagement 3.0 gepubliceerd. Het boek gaat in op veranderingen in de context waarin (grote) bouwprojecten plaatsvinden en de rol van projectmanagers daarin.

Op initiatief van het landelijk netwerk HRM-lectoren vond het tweede HRM praktijkonderzoekcongres plaats. De Faculteit Maatschappij & Recht van Hogeschool Utrecht was gastheer, met een belangrijke rol voor het lectoraat Organisatieconfiguraties en Arbeidsrelaties. De veranderende rol van HR, talentmanagement, onderwijs en vitaliteit van werknemers kwamen tijdens het congres aan bod.

HRM praktijk
onderzoek

Speerpunt Zorg en Technologie

In 2010 en 2011 benoemde de HU vier speerpunten op het snijvlak van onderwijs, onderzoek en samenleving. Wat bracht 2012 voor het speerpunt Zorg en Technologie?

Een brug naar de toekomst

Langer zelfstandig thuis door technologie.' Met dit doel voor ogen ontwikkelt het speerpunt voor Zorg en Technologie praktijkgericht onderzoek en onderwijsprogramma's.

Dat gebeurt altijd samen met professionals uit de gezondheidszorg. Met hen worden de laatste inzichten en kennis gedeeld, om zowel het onderwijs, het onderzoek de beroepspraktijk en het bedrijfsleven dat actief is op dit terrein, te innoveren. Het onderzoek en het onderwijs van het speerpunt richt zich de ontwikkeling en het gebruik van technologie in het primaire proces van de gezondheidszorg met als doel mensen met een langdurige zorgvraag zo lang mogelijk zo zelfstandig mogelijk te laten functioneren en sociaal te participeren. Er bestaat al een enorm aanbod aan zorgtechnologieën. Het gaat om het beter afstemmen van dit aanbod op de vraag van patiënten en hulpverleners.

In Nederland werken 1,2 miljoen mensen in de gezondheidszorg. Tot 2025 daalt dat aantal met tien procent, terwijl de zorgvraag door de vergrijzing juist toeneemt. Nieuwe concepten zijn broodnodig om deze toekomstige kloof te overbruggen.

Het borrelde het afgelopen jaar van de activiteiten. Zo werd onder meer aan het [Ontwerp van een Helende Ziekenhuisomgeving \(HEZO\)](#) gewerkt onder leiding van [Helianthe Kort](#), lector Vraaggestuurde zorg en hoogleraar aan de TU/e. Twee jaar lang hebben onderzoekers, docenten en studenten (in de vorm van minors, onderzoeks- en afstudeeropdrachten) samengewerkt met onder meer het MKB, BAM, het Meander Medisch Centrum en TNO om een ziekenhuis van de toekomst te bedenken. Beproefde ideeën worden straks daadwerkelijk toegepast bij een nieuw te bouwen ziekenhuis in Amersfoort.

Internationaal timmerde het speerpunt ook aan de weg. Met het project [Internationale Kenniscirculatie, onderzoek- en praktijkuitwisseling e-Health](#) (iKOP) is in 2012 een internationale infrastructuur voor samenwerking op poten gezet. Met India is een oriëntatie gestart op samenwerking met Amrita University op het gebied van e-Health. En de [Summer Course Health & Engineering](#), onderdeel van de Utrecht Summer School, zag het aantal deelnemers in 2012 bijna verdrievoudigen ten opzichte van 2011 met studenten uit Europa, Amerika en Azië.

Nationaal verbond het speerpunt ook al allerlei partners aan haar onderzoekslijnen. Zo werd in 2012 het SIA-RAAK programma [TransFysA](#) afgerond, met onder meer TNO, NIVEL, Werkgroep Fysiotherapeuten Achterstandsgebieden Utrecht (WAU), NIGZ en AGIS Zorgverzekeringen als partners. In het programma is een gebruiksvriendelijkheid applicatie ontworpen die gezondheidsvaardige patiënten in staat stelt om de Patiënt Specifieke Klachtenlijst zelfstandig in te vullen.

Het speerpunt wordt in 2013 nog steviger in het onderwijs van HU verweven. Zo zijn een leerlijn Zorg en Technologie en een afstudeerrichting in de bachelor [Management in de Zorg](#) in ontwikkeling. Voor studenten komt er een Care Tech Lab waar ze kunnen werken met de diverse innovatieve toepassingen zoals screencare.

Om de krachten nog meer te bundelen en de zichtbaarheid te vergroten, wordt naar verwachting eind 2013 een Centre of Expertise voor het speerpunt ingericht. De regio Utrecht, met hoger onderwijsinstellingen, het Universitair Medisch Centrum Utrecht, de vier algemene ziekenhuizen, vele verzorgings- en verpleeghuizen en zowel patiënten- als brancheorganisaties, leent zich bij uitstek als voedingsbodem voor de relatief nieuwe combinatie van technologie en zorg.

De speerpunten

Met de benoeming in 2010 en 2011 als multidisciplinaire speerpunten van Duurzaamheid in de gebouwde omgeving, Creatieve Industrie, Zorg en Technologie en Werken en Leren in de Wijk, wil de HU haar bijdrage leveren aan de concurrentiepositie van de Nederlandse kenniseconomie in een sociale en duurzame samenleving.

Het betreft onderwerpen die nu en in de toekomst belangrijk zijn. Internationaal, want de speerpunten haken aan bij de Europese ambities geformuleerd in [Europe 2020](#) en het daar van afgeleide onderzoeksplan [Horizon 2020](#). Nationaal, want de overheid heeft als [Topsectoren](#) aangewezen Life Sciences & Health, creatieve industrie en energie. En regionaal, want de focus van Utrecht ligt onder meer op Werken in de wijk en de Verduurzaming van de Utrechtse economie. Bij de keuze van de HU is naar de kennis en kunde in huis gekeken, zodat de focus een meerwaarde heeft voor het werkveld én het onderwijs. Een mijlpaal in 2012 was het toekennen van rijkssubsidie (jaarlijks een miljoen euro, voor vier jaar) voor een Centre of Expertise voor het speerpunt Creatieve Industrie. Het centre moet in 2013 operationeel zijn en biedt de mogelijkheid om de krachten tussen de hogeschool en het bedrijfsleven nog steviger te bundelen.

De subsidieaanvraag voor het speerpunt Zorg en Technologie werd niet gehonoreerd. Toch gaat de HU daar mee verder, samen met stakeholders. Eind 2013 zijn naar verwachting de businessplannen voor de op te richten centres Duurzaamheid en Zorg en Technologie gereed. Ook wordt een vijfde speerpunt in de steigers gezet: Diensteninnovatie.

Overzicht lectoren binnen HU Speerpunten

Speerpunt Duurzaamheid

Lectoraat	Kenniscentrum
Microsysteemtechnologie/Embedded Systems	Techniek & Innovatie
Co-Design	Techniek & Innovatie
Vernieuwend Vastgoedbeheer	Techniek & Innovatie
Nieuwe Cultuur in de Bouwketen	Techniek & Innovatie
Nieuwe Energie in de Stad	Techniek & Innovatie
Extended Enterprise Studies	Techniek & Innovatie
Crossmediale Communicatie in het Publieke Domein	Communicatie & Journalistiek
Marketing, Marktonderzoek en Innovatie	InnBus

Speerpunt Creatieve Industrie

Lectoraat	Kenniscentrum
Crossmediale Kwaliteitsjournalistiek	Communicatie & Journalistiek
Crossmedia Business	Communicatie & Journalistiek
Crossmediale Communicatie in het Publieke Domein	Communicatie & Journalistiek
Co-Design	Techniek & Innovatie
Marketing, Marktonderzoek en Innovatie	InnBus

Speerpunt Zorg en Technologie

Lectoraat	Kenniscentrum
Vraaggestuurde Zorg	Innovatie van Zorgverlening
Verpleegkundige en Para-medische Zorg voor mensen met Chronische Aandoeningen	Innovatie van Zorgverlening
Leefstijl en gezondheid	Innovatie van Zorgverlening
Logopedie	Innovatie van Zorgverlening
Farmakunde	Innovatie van Zorgverlening
Leefstijl en gezondheid	Innovatie van Zorgverlening
Financieel-economische Advisering bij Innovaties	InnBus
Organisatieconfiguraties en Arbeidsrelaties	Sociale Innovatie
Co-Design	Techniek & Innovatie
Architectuur voor Digitale Informatiesystemen	Techniek & Innovatie
Extended Enterprise Studies	Techniek & Innovatie
Innovative Testing in Life Sciences and Chemistry	Techniek & Innovatie

Speerpunt Werken en Leren in de Wijk

Lectoraat	Kenniscentrum
Organisatieconfiguraties en Arbeidsrelaties	Sociale Innovatie
Participatie, Zorg en Ondersteuning	Sociale Innovatie
Participatie en Maatschappelijke Ontwikkeling	Sociale Innovatie
Normatieve Professionalisering	Educatie
Gecijferdheid	Educatie

Kwaliteit

Ten behoeve van de kwaliteitszorg op onderzoek maakt de HU gebruik van een eigen kwaliteitskader genaamd Sci-quest. Dit kader is in 2009 door de VKO (Validatiecommissie Kwaliteitszorg Onderzoek) positief beoordeeld. In 2015 wordt dit kwaliteitskader en de toepassing ervan opnieuw beoordeeld door de VKO. Elk facultair kenniscentrum wordt een keer in de zes jaar door een onafhankelijke, externe commissie beoordeeld. Na drie jaar vindt een interne midterm review plaats. In 2012 werd het [kenniscentrum Communicatie en Journalistiek](#) extern als voldoende beoordeeld. In 2013 zijn de kenniscentra bij de faculteiten Economie & Management, Gezondheidszorg en Educatie aan de beurt.

Onderwijs en docenten

Om de verwevenheid tussen onderzoek en onderwijs te bevorderen, is docentenparticipatie onmisbaar. Om kennis en onderzoeksvaardigheden te verspreiden in de collegezalen, maar ook om studenten te enthousiasmeren.

Dat vraagt om een stevige verhoging van de onderzoeksvaardigheden van docenten en van hun deelname in activiteiten van de kenniscentra. In 2012 was tien procent van de docentenpopulatie voor gemiddeld 0,2 fte bij onderzoek betrokken. Wat betreft het aantal gepromoveerde docenten heeft de HU in de prestatieafspraken gesteld dat in 2015 tien procent van de docenten gepromoveerd moet zijn. Begin 2012 lag dat aantal op 7,3 procent. Sinds 2006-2007 biedt de HU door middel van promotie-vouchers docenten de mogelijkheid om in een (voor vier jaar gefaciliteerd) promotietraject te stappen. Jaarlijks maakt een tiental docenten gebruik van deze mogelijkheid. Daarnaast verrichten docenten promotieonderzoek ondersteund vanuit opleidingen of lectoraten.

Medewerkers gestart met promotieonderzoek in 2012 met een voucher:

Wil van Erp;	Slimmer ondernemen in de zorg; bijdragen van management accounting en control aan doelmatigheid in de Nederlandse zorg.
Mijcke Bleecke;	Merkpersoonlijkheid: het gebruik van archetyping in de marketing praktijk.
Esther Verboon;	De cliënt centraal; introductie van nieuw marketing denken in de advocatuur in het MKB.
Peter Hendriks;	Turkse en Marokkaanse professionals in het Maatschappelijk Werk.
Tialda Sikkema;	De taal van de invordering.
Remco Spithoven;	Onbestemd onbehagen; Onveiligheidsgevoelens van burgers en hun verwachtingen van het openbaar bestuur
Henk Brinksma;	Van toekomstbestendig bouwen naar toekomstbestendig renoveren.
Shirley Kartaram;	Standaardisatie van methoden om effecten van voeding in de mens te meten.
Martijn Rietbergen;	Policy for stimulating Energy Efficiency Improvement.

Gepromoveerd in 2012 met behulp van een promotievoucher:

Annet Klarenbeek; [Crisis in aantocht!](#) Een interactieel perspectief op crisiscommunicatie

Het blijkt dat gepromoveerde docenten bij uitstek de link tussen onderwijs en onderzoek kunnen leggen. In veel gevallen worden gepromoveerde docenten bijvoorbeeld projectleider bij grote SIA-RAAK-onderzoeksprojecten; onderzoek dat in samenwerking met professionals uit de publieke sector of met MKB-ondernemers wordt opgezet en dat deels wordt gefinancierd door het ministerie van OCW. In 2013 gaat de HU verder met het investeren in promotietrajecten via zogenaamde pre-promotietrajecten op de faculteiten met extra voorlichting en begeleiding en scholing. Ook worden er promotieprogramma's opgezet vanuit de speerpunten / de Centres of Expertise.

Promovendus en docent Roland van de Sande heeft de Anna Reynvaan Wetenschapsprijs gewonnen van het AMC voor zijn onderzoek over het inzetten van de CrisisMonitor, die structureel de toestand en de stemming van een patiënt polst. Docent Sonja van Hamersveld won de Anna Reynvaan Praktijkprijs.

Faculteit Maatschappij & Recht: Onderwijs & onderzoek verbinden

Onderzoek, onderwijs en het werkveld in continue dialoog met elkaar brengen om samen de veranderende maatschappij verder te helpen. Hoe doe je dat en wat heb je nodig?

Neem de minoren Geestelijke gezondheidszorg, Jeugd, sport en beweging of Geld en schulden. En het onderzoek voor, met een lector deels betaald door, de Veiligheidsregio Utrecht. Of de master Forensisch social work. Of het Wrap around care-project, een ontwikkelwerkplaats in Groningen over mantelzorg bij mensen met niet-aangeboren hersenletsel.

Maarten Hageman, directeur van de Faculteit Maatschappij & Recht (FMR), kan zo een lijst ontwikkelingen en activiteiten uit 2012 opnoemen op het snijvlak van onderwijs en toegepast onderzoek. Programma's en projecten waarvoor onderzoekers, docenten en mensen uit werkveld, ook alumni, de handen ineen hebben geslagen en waarin veel studenten participeren. 'Die verbinding maakt dat wij een kennisorganisatie zijn, niet alleen meer een onderwijsinstelling', aldus Hageman. 'Daarbij is het essentieel dat we van buiten naar binnen kijken: wat wil de maatschappij van ons? Daarover blijven we het gesprek aangaan met de juiste partners. Ook kijken we van straks naar nu: hoe bereiden we onze studenten voor op de toekomst? We willen geen oud kunstje leveren, maar anticiperen op de permanente beweging in het werkveld en de maatschappij. Dat vraagt om een ander soort professionals en kennis.'

Via onder meer conferenties en de ontwikkeling van Communities of Practice (COP's) komen betrokkenen bijeen om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. Uit zo'n community kwam afgelopen jaar bijvoorbeeld het eerder genoemde Wrap around care-project voort. Onderzoekspartners of opdrachtgevers van de faculteit in 2012 waren onder meer UMC St. Radboud Nijmegen, Aedes (de landelijke koepel van woningcorporaties), Stichting Verslavingsreclassering, ActiZ (de brancheorganisatie van de ouderenzorg), Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden en de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders.

Binnen de faculteit moet de dialoog van twee kanten komen, vervolgt Hageman. Zowel docenten als onderzoekers moeten elkaar opzoeken en uitspreken wat ze van elkaar verwachten en nodig hebben om samen up to date te blijven. De vorming van zelfsturende teams is daarbij van groot belang. Het schiet namelijk niet op om de samenwerking van bovenaf op te leggen, zegt Hageman: 'Het vraagt om intrinsieke motivatie.' Net als de andere faculteiten is de FMR in 2012 met de vorming van teams aan de slag gegaan. Hageman: 'Samen ben je verantwoordelijk voor je onderwijs. Als team stel je doelen en behaal je resultaten. Ook op het gebied van studiesucces, contractactiviteiten en bijvoorbeeld onderzoek. Dat hoort vandaag de dag gewoon bij je werk.' Daarbij is de FMR in 2012 begonnen met het benoemen van hogeschoolhoofddocenten; gepromoveerde docenten die lid zijn van een docententeam en tevens samenwerken met lectoren. Hageman: 'Zij gaan helpen om de verbinding onderzoek en onderwijs te leggen. Om de gewenste onderzoekende, nieuwsgierige houding te stimuleren. Bij docenten en studenten.'

Wees je eigen boodschap, zegt Hageman dan ook meermaals. 'Waar we studenten voor opleiden, laten we zelf ook zien. We geven het goede voorbeeld: moderne professionals die vanuit teamwork resultaten halen en daarbij uitgaan van de kracht van de mens. Samen een bijdrage leveren aan een rechtvaardige en duurzame samenleving.'

Onderzoeksoutput

Domein	Publicaties, rapporten, (hfd in) boeken, artikelen	Lezingen, presentaties, workshops, demonstraties, symposia, congressen/ conferenties, expert-meetings, coaching/ intervisie, trainingen/ opleidingen	Uitingen in media: radio- en tv-interviews, kranten-artikelen	Bijdragen aan onderwijs en onderwijs-materiaal ba en ma	Totaal
Professionele praktijk	572	872	286	52	1.782
Onderwijs en scholing	122	260	30	661	1.073
Wetenschap/ onderzoek	439	391	59	65	954
Totaal	1.133	1.523	375	778	3.809

In 2012 bestond de output van de zes kenniscentra van de HU uit 3.809 producten, waaronder ruim 1.100 publicaties en meer dan 1.500 lezingen, presentaties, workshops en dergelijke. Ook was er sprake van 375 uitingen in de media, zoals radio- en tv-interviews en krantenartikelen. Daarnaast waren er bijna 800 bijdragen aan onderwijs en onderwijsmateriaal. Het onderzoek van de hogeschool groeit gestaag en de impact op het onderwijs en de beroepspraktijk wordt steeds groter, dit levert een belangrijke bijdrage aan de profilering van de HU als University of Applied Sciences (UAS).

Budget

	Gerealiseerde inkomsten in K€	
	2011	2012
Rijksbijdrage	12.380	13.600
SIA/RAAK	3.928	2.159
Overig	1.571	3.030

De inkomsten onder kopje 'overig' zijn bijna verdubbeld afgelopen jaar. Dit heeft grotendeels te maken met feit dat in 2012 relatief meer reeds lopende projecten zijn afgrond en uitbetaald. Het gaat dus niet om een groei van het aantal nieuwe projecten. Gezien het onzekere financiële tij zoekt de HU naar nieuwe vormen van bekostiging. Denk aan meer samenwerking met het MKB, ook met behulp van de op te richten Centres of Expertise rond de speerpunten. Verder speelt Europa wat betreft subsidie een steeds belangrijker rol. Hiervoor zal de HU vaker met de internationale partners van onder andere het [Consortium on Applied Research and Professional Education \(CARPE\)](#) gaan optrekken.

Goedgekeurde SIA-RAAK projecten in 2012:

[E-Health in COPD zorg](#) (publiek), lector [Helianthe Kort](#),

FG: € 251.329

[PREPGO](#) (publiek), lector [Harriet Wittink](#),

FG: € 287.405

[Dilemma's doordacht](#) (publiek), lector [Lia van Doorn](#),

FMR: € 257.149

NICHE/RWA/166 INES (NUFFIC NICHE), Gert-Jan Temmink,

MDF Training & Consultancy BV & FNT: bedrag nog onbekend

[The Future Now](#) (MKB), lector [Harry van Vliet](#),

FCJ: € 300.000

[Touchpoints](#) (MKB), lectoren [Remko van der Lugt](#) en [Reint Jan Renes](#),

FNT/FCJ: € 300.000

['Virtuele verwachting, fysieke beleving'](#) (MKB), lector [Harry van Vliet](#),

Saxion/FCJ: € 40.000

Green health (MKB), [Raymond Pieters](#), CAH/HAN/FNT: bedrag nog onbekend

13 TMT RWA voor INES Rwanda (NUFFIC NFP), Gert-Jan Temmink,

MDF/AERES:CAH

Dronten/FNT: € 35.500

TMT engineering TUT (NUFFIC NFP), Gert-Jan Temmink,

FNT: € 50.000

[Nadja Jungmann](#), lector Rechten, werd geïnterviewd door de NOS naar aanleiding van het onderzoek dat de Nationale Ombudsman start naar schuldhulpverlening. Het blijkt dat mensen met schulden steeds vaker onder het bestaansminimum terechtkomen. Eerder was Nadja te horen op NOS radio 1 naar aanleiding van het onderzoek 'Schuldenaren beter beschermen'.

Twitterende gedragsdeskundige dr. [Kees van Overveld](#) (seminarium voor Orthopedagogiek) heeft in zijn boek *20 tweets over* gebundeld die het volgens hem verdienen om nader te worden gelezen. Ze zijn geschreven en op Twitter gepubliceerd en gaan over gedrag, agressie en onderwijs. Bij de tweets staat relevante, interessante achtergrondinformatie. Twitter Kees: [KvOverveld](#)

Harry van Vliet, lector Crossmedia Business bij Hogeschool Utrecht, presenteerde zijn publicatie Festivalbeleving met de resultaten van het onderzoek van het [Crossmedialab](#) naar de cruciale factoren voor het slagen van een festival. Het boek is een mix van theoretische reflectie en praktische informatie. Alle componenten die van belang zijn bij de organisatie van een festival zijn in kaart gebracht.

In 2012 zijn zes lectoren benoemd:

Dr. [Andrea Donker](#), functioneel lector van het lectoraat Regie van Veiligheid (FMR)

Dr. RA [Hans Duits](#), functioneel lector van het lectoraat Financieel-economische Advisering bij Innovaties (FEM)

Dr. [Menno van Duin](#), bijzonder lector van het lectoraat Regie van Veiligheid (FMR)

Dr. [Ivo Opstelten](#), functioneel lector van het lectoraat Nieuwe Energie in de Stad (FNT)

Voor Hogeschool Utrecht was de transitie naar duurzame energie aanleiding voor het oprichten van een nieuw lectoraat Nieuwe Energie in de Stad. Dr. Ivo J. Opstelten wordt lector van het lectoraat, dat door middel van onderzoek handvatten moet bieden bij het werken met duurzame energiesystemen in de gebouwde omgeving.

Prof.dr. [Cok Bakker](#), functioneel lector van het lectoraat Normatieve Professionalisering (FE)

Dr.ir. [Ruben Vrijhoef](#), functioneel lector van het lectoraat Nieuwe Cultuur in de Bouwketen (FNT)

In 2012 beëindigden zeven lectoren hun dienstverband:

Hein Roelsema	(FEM)
Mia Duijnste, met pensioen	(FG)
Hans van Ewijk, met pensioen	(FMR)
Frens Pries	(FNT)
Petra Ponte	(FE)
Paul Breman	(FEM)
Gilbert Silvijs	(FEM)

Openbare lessen

In 2012 hielden vijf lectoren hun openbare les:

Lector dr. [Ad van Dooren](#) (FG) gaf een openbare les over farmaceutische innovaties. Maar een op de zeventig innovaties is echt succesvol. Van Dooren stelt dat het overbruggen van het gat tussen een farmaceutische innovatie en de doelgroep die er beter van moet worden essentieel is voor het succes van die innovatie.

[Lex van Teeffelen](#) (FEM), bijzonder lector bedrijfsoverdracht en innovatie, hield zijn [openbare les over bedrijfsoverdracht](#). In zijn openbare les gaf Van Teeffelen een overzicht van recente kennis, onderzoek en (inter)nationaal beleid op het gebied van bedrijfsoverdracht, waarin hij concludeert dat het kleine ondernemers vaak niet lukt om hun zaak te verkopen. Van Teeffelen lichtte onder andere het belang van laagdrempelige ondersteuning voor overdrachtstransacties toe. Het [NOS Journaal](#) besteedde aandacht aan het onderzoek van lector Lex van Teeffelen.

Dr. [Nadja Jungman](#), Rechten, in het bijzonder de juridische beroepspraktijk (FMR) en prof.dr. [Mies Westerveld](#), Rechten, in het bijzonder de juridische beroepspraktijk (FMR), hielden samen de openbare les '[Issues uit de juridische beroepspraktijk](#)'.

Dr. [Reint-Jan Renes](#), Crossmediale Communicatie in het Publieke Domein (FCJ) hield de openbare les: '[Effectieve communicatie en het publieke domein](#)'.

Speerpunt Werken en leren in de wijk

In 2010 en 2011 benoemde de HU vier speerpunten op het snijvlak van onderwijs, onderzoek en samenleving. Wat bracht 2012 voor het speerpunt Werken en leren in de wijk?

Studenten in de samenleving

Eind 2011 is het programma voor het speerpunt Werken en leren in de wijk vastgesteld. Er is hard gewerkt aan een stevig fundament en vanaf 2013 gaat het speerpunt echt van start.

Eén samenwerkingverband zag in 2009 al het licht: de [Wmo-werkplaats](#). Eind 2012 werd bekend dat het, deels door het ministerie van VWS gefinancierde, programma wegens succes met drie jaar verlengd wordt. De werkplaats ontwikkelt praktijkkennis over de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en draagt deze over aan professionals werkzaam in zorg en welzijn. Het HU-[kenniscentrum Sociale Innovatie](#) (KSI) is coördinator van de werkplaats en heeft, in samenwerking met allerlei partijen (van gemeenten tot beroepsorganisaties), de afgelopen jaren onder meer trainingen opgezet om problematische schulden te voorkomen en experimenten om eenzaamheid te doorbreken.

De werkplaats past goed bij de vier programmalijnen van het speerpunt die in 2012 zijn vastgesteld: School en samenleving (hoe stimuleer je op school actief burgerschap bij jongeren); Meedoen naar vermogen (hoe kan je kwetsbare groepen ondersteunen in hun maatschappelijke participatie); Sport en samenleving (waarbij sport als bindmiddel in de samenleving wordt gezien) en Maatschappelijk en sociaal ondernemen (gericht op ondernemerschap in de wijk).

Wat betreft de sporttak: in november 2012 werd [Sport & Society](#) opgericht op initiatief van de HU en de UU. Dit landelijke kennis- en innovatienetwerk gaat de maatschappelijke betekenis van sport onderzoeken. Aangehaakte partners zijn onder meer het ministerie van VWS, NOC*NSF, KNVB, Fontys Hogeschool, Wageningen Universiteit en Universiteit Groningen.

Ook heeft in 2012 de [Academie van de Stad](#) zich in Utrecht gevestigd. Via de Academie van de Stad Utrecht is de HU een samenwerking met de UU, gemeente Utrecht en woningcorporaties aangegaan, op het gebied van de ontwikkeling van leefbare steden in de provincie Utrecht.

Half november organiseerde de Academie van de Stad samen met de HU de [conferentie Levensecht Leren](#) bij de HU waarbij het duurzaam verbinden van hoger onderwijs en maatschappelijke vraagstukken in de provincie centraal stond.

De Academie van de Stad bemiddelt tussen studenten en allerlei maatschappelijke projecten. In december 2012 zijn groepen studenten Integrale Veiligheidskunde, Pedagogiek en Culturele Maatschappelijke Vorming bijvoorbeeld de straat opgegaan om hun buurtbewoners te wijzen op hun eigen rol in woninginbraakpreventie.

(Foto: Anton van Daal Fotografie)

Studenten Communicatie en Media Design onderzochten voor de Academie van de Stad Utrecht of sociale media een rol kunnen spelen om te voorkomen dat ouderen in een sociaal isolement raken als onderlinge relaties minder worden.

Het speerpunt levert zo een drievoudige bijdrage aan de maatschappij. Onderzoek levert toepassingsgerichte kennis op, onderwijs zorgt voor actueel opgeleide professionals en studenten leveren een praktische bijdrage in Utrechtse en Amersfoortse wijken.

Ten slotte heeft het speerpunt het afgelopen jaar een invloedrijk boegbeeld gekregen: lector [Cok Bakker](#) van de Faculteit Educatie, die zijn lectoraat combineert met een hoogleraarschap aan de UU. Samen met collega's [Jean-Pierre Wilken](#) (lector Participatie Zorg en Ondersteuning), [Stijn Verhagen](#) (lector Participatie en Maatschappelijke Ontwikkeling), [Rob Gründemann](#) (lector Organisatieconfiguraties en Arbeidsrelaties) en [Thoni Houtveen](#) (lector Geletterdheid) is het speerpuntteam nu op sterkte.

4. VALORISATIE EN PARTNERSCHAPPEN

Utrecht Valorisation Centre

In 2011 heeft de HU samen met partners - de UU, UMC Utrecht, Provincie Utrecht, gemeente Utrecht en Rabobank Utrecht - het [valorisatienetwerk UtrechtVC](#) opgericht. Valorisatie is het omzetten van nieuwe kennis in maatschappelijke en/of economische waarde.

UtrechtVC brengt dit proces van kennisvalorisatie op gang en ondersteunt het. UtrechtVC heeft drie pijlers: incubator [UtrechtInc](#) dat startende bedrijven ondersteunt, het [Centre for Entrepreneurship](#) dat ondernemerschapsonderwijs ontwikkelt, en het netwerk van samenwerkende organisaties dat de kennisuitwisseling tussen onderzoekers en bedrijven faciliteert.

Vijf studenten van de Faculteit Gezondheidszorg hebben de UtrechtInc Award gewonnen, een prijs voor veelbelovende bedrijven van de Utrechtse start-up incubator en studentorganisatie SIFE. De studenten bedachten geneesmiddelenapplicatie PharmApp-4-nursing die informatie verschaft over het soort medicijn, de toe te dienen hoeveelheid en eventuele bijwerkingen. De app is bedoeld om verplegend personeel te ondersteunen.

Door kennis toepasbaar te maken creëer je waarde voor de maatschappij en de economie. Ook wordt innovatie, groei en bedrijvigheid gestimuleerd. Dat kan bijvoorbeeld door een concrete onderzoeksopdracht uit te voeren of advies te geven, maar ook door samen met bedrijven te werken aan duurzame producten zoals dat gebeurt in de Duurzame Energie Proeftuin op het dak van de Faculteit Natuur & Techniek.

UtrechtVC concentreert zich op de regionale thema's zorg-medisch, duurzaamheid en creatieve industrie (tevens drie van de vier speerpunten van de HU) en werkt daarin nauw samen met de daarvoor opgerichte platforms. Om voor alle partijen goed vindbaar te zijn heeft het UtrechtVC-netwerk straks één transparante toegangspoort in het [Utrecht Science Park](#). Daarachter staan ruim dertig professionals klaar om medewerkers en externe partijen met elkaar te verbinden en te ondersteunen. Er zijn in 2012 valorisatietrainingen ontwikkeld voor docenten en onderzoekers en er is begonnen met een online 'etalage' van het kennisaanbod en diensten. Ook heeft UtrechtVC enkele online tools ontwikkeld die het aanbod toegankelijker en overzichtelijk maken. Maandelijks zijn er informele lunchseminars; matchmaking bijeenkomsten voor onderzoekers, bedrijven en bestuurders.

Voor zowel medewerkers als ondernemers van buiten heeft het Utrecht Centre for Entrepreneurship in 2012 een masterclassreeks 'Ondernemen' opgezet. Om het netwerk verder te versterken krijgen de faculteiten van de HU in 2013 allemaal een valorisatieambassadeur. Daarnaast wordt in 2013 HU-breed beleid en ondersteuning ingericht om onderzoekers en docenten bij te staan in het samenwerken met partners en daarbij goede afspraken te maken over de mogelijke toepassing van die kennis. Dankzij de sterke partnerschappen die de HU de afgelopen jaren heeft opgebouwd, worden de valorisatieactiviteiten versterkt.

Regionale partners

De partnerschappen van de HU in de regio Utrecht zijn sterk en vruchtbaar. Door wederzijds te investeren in verschillende samenwerkingsverbanden zijn de afgelopen jaren veel mooie initiatieven tot stand gekomen die zorgen dat de HU haar missie kan verwezenlijken: hoogwaardig onderwijs en onderzoek leveren; werken aan innovatie en professionalisering van de beroepspraktijk en het stimuleren van persoonlijke ontwikkeling en talent. Zo draagt de HU bij aan de sociale, culturele en economische ontwikkeling van een open, rechtvaardige en duurzame samenleving. Ook al komen de samenwerkingsverbanden elders in het jaarverslag al aan de orde; hieronder staan de belangrijkste op een rij. De [Task Force Innovatie](#) (TFI) is een belangrijk Utrechts platform voor (valorisatie) projecten in de regio, zoals het Utrecht Science Park, de gemeenschappelijke incubator van de UU en de HU en een EFRO project als [Mijn Bedrijf 2.0](#). De HU neemt deel in de TFI sinds de oprichting in 2005 en werkt daarin samen met de volgende partners: de Kamers van Koophandel Gooi-, Eem- & Flevoland en Midden-Nederland, Syntens, VNO-NCW Midden, MKB Midden, Hogeschool voor de Kunsten, de UU, UMCU, de gemeenten Utrecht en Amersfoort, de Provincie Utrecht en het Bestuur Regio Utrecht (BRU). De HU had een belangrijke rol bij de oprichting van de Economic Board Utrecht op 31 oktober 2012. De [Economic Board Utrecht](#) is een organisatie met vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden in de regio Utrecht en heeft als doel de economie van Utrecht verder te brengen. Met een breed gedragen visie op de regionale economie en de ambitie en slagkracht om die samen te realiseren. CvB-voorzitter Geri Bonhof is lid van het dagelijks bestuur van de Economic Board Utrecht.

HU medeoprichter Economic Board Utrecht

Op het terrein van onderwijs en onderzoek wordt intensief samengewerkt met de UU en het UMCU. Naast strategische afspraken zijn er concrete gemeenschappelijke activiteiten, bijvoorbeeld de oprichting en exploitatie van de [Academische Lerarenopleiding Primair Onderwijs](#) (ALPO) en de [Utrecht Summerschool](#). Een bijzondere plaats in de samenwerking heeft het [Centrum Studiekeuze](#): studenten die zich aanmelden krijgen voorlichting over - en begeleiding bij - de keuze van een passende studie in het arsenaal van wetenschappelijke en beroepsopleidingen. Met de UU en het UMCU zijn ook concrete samenwerkingsafspraken gemaakt over de zorgsector. Hiertoe is een gemeenschappelijke rechtspersoon opgericht, de Academie Gezondheidszorg Utrecht (AGU). De AGU ondersteunt en stimuleert de rol van beroepsgroepen, zoals Fysiotherapie, Logopedie, Physician Assistant, Nurse Practitioner en Verpleegkundigen. Dit doet de AGU door masteropleidingen aan te bieden en door innovatieve projecten op te zetten op basis van praktijkgericht onderzoek.

Ook in de exploitatie van het Utrecht Science Park wordt intensief met de UU en UMCU samengewerkt. De HU heeft de keuze gemaakt zich in de nabije toekomst met alle Utrechtse activiteiten te vestigen op het Utrecht Science Park (De Uithof). Hier is sprake van een concentratie van kennisinstellingen en kennisintensieve bedrijven. Behalve de UU en het UMCU zijn of worden op het Science Park onder meer Deltares, TNO, het Hubrecht Laboratorium, Danone en Genmab gevestigd. Ook het RIVM zal zich gaan vestigen op het Utrecht Science Park.

Oud-collegevoorzitter van de UU, Yvonne van Rooy heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de intensivering van de samenwerking tussen de HU, de UU en het UMC Utrecht. Op dinsdag 9 oktober 2012 reikte de voorzitter van het CvB van de HU, Geri Bonhof, het ereteken van de hogeschool aan haar uit. Het ereteken is bestemd voor personen die in bijzondere mate hebben bijgedragen aan de strategische en operationele doelen van de hogeschool en is de hoogste vorm van waardering die de HU kent voor de leden van haar kennisgemeenschap. Voorzitter Bonhof prees onder andere de onnavolgbare wijze waarop Yvonne van Rooy vele malen haar omvangrijke netwerk heeft ingezet ten bate van de regio, stad en de kennisinstellingen in het bijzonder. Van Rooy heeft de UU in 2012 verlaten.

De HU heeft naast de verbindingen op het Utrecht Science Park een sterke band met het voorbereiden- de onderwijs. Hier zijn regionale samenwerkingsverbanden aangegaan die in dit geval de doorstroom van studenten uit mbo, havo en vwo moeten faciliteren. Partners in het mbo zijn ROC Midden Nederland, ROC van Amsterdam, locatie Hilversum, MBO Utrecht, MBO Amersfoort en ROC A12; en in het voortgezet onderwijs twaalf scholen uit de regio.

[FC Utrecht](#) is een belangrijke partner voor zowel onderwijs als onderzoek. Meerdere studenten lopen op verschillende afdelingen stage. FC Utrecht en Hogeschool Utrecht geven zo gezamenlijk invulling

aan maatschappelijk partnerschap. Ook bij [FC4YOU](#), de zelfstandige stichting en de paraplu waaronder FC Utrecht haar maatschappelijke activiteiten organiseert, worden studenten ingezet. Zo gingen studenten van de minor Sportmanagement in 2012 in het kader van het Forza Respect-programma langs regionale voetbalclubs om sportiviteit op en rond het veld te promoten. In het onderzoeksproject 'Verbinden door voetbal' waarin wordt onderzocht hoe sport maatschappelijke participatie kan bevorderen, hebben de HU en FC Utrecht elkaar eveneens gevonden. Daarnaast kunnen HU-medewerkers en -studenten twee keer per jaar tegen gereduceerd tarief naar een thuiswedstrijd. Een happening waar gemiddeld zo'n zevenhonderd studenten en medewerkers op afkomen.

Tot slot, met de regionale technasia en [Stichting Technasium](#) is een convenant gesloten dat toeziet op een verbeterde aansluiting tussen het eindexamen Onderzoek en Ontwerpen en het beroepsonderwijs door het matchen van expertbegeleiders aan leerlingteams.

In de inleiding is aangegeven dat naast de regionale samenwerkingsverbanden tevens nationale en internationale samenwerking plaatsvindt. Voor de identiteit van de HU als hogeronderwijsinstelling en University of Applied Sciences zijn ook deze samenwerkingsverbanden van het grootste belang.

Faculteit Communicatie & Journalistiek: Oprichting Centre of Expertise
Afgelopen jaar kreeg de HU groen licht om per 1 januari 2013 een Centre of Expertise (CoE) op te richten voor het speerpunt Creatieve Industrie. Het CoE heeft de opdracht om, in samenwerking met het bedrijfsleven en andere kennisinstellingen, onderzoek, innovatie en onderwijs in de creatieve industrie te versterken.

In 2012 is veel voorbereidend werk verricht, vertelt faculteitsdirecteur Renate Litjens. 'Het startpunt ligt bij onze faculteit en de faculteiten Economie & Management en Natuur & Techniek, maar uiteindelijk moet het centre een met de markt mee bewegende entiteit worden. Met een aantal vaste partners en steeds wisselende participanten, afhankelijk van de actuele vraag.'

Het centre van de HU is één van de achttien CoE's die in Nederland in 2013 van start gaan. De CoE's richten zich op de door de overheid benoemde topsectoren en krijgen subsidie van het ministerie van OCW.

Verregaande samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen is, volgens Renate Litjens, nodig in een snel veranderend beroepenveld. 'Via het centre zal het werkveld het onderwijs en het onderzoek beïnvloeden. Voor een hbo-instelling versterkt de samenwerking de permanente voeling met de actualiteit. Werkveld, onderzoek en onderwijs werken straks gezamenlijk aan dezelfde vraagstukken wat voor iedereen een beter resultaat zal geven.'

Een CoE versnelt zo volgens Litjens de groei van een onderwijsinstelling naar een kennisinstelling. 'Wij moeten studenten kennis en vaardigheden bijbrengen voor problemen en zelfs beroepen die er nog niet zijn. Wie had tien jaar geleden bijvoorbeeld een beroep als social media-manager kunnen voorzien?'

Ook financieel is er een noodzaak tot samenwerking. Het ministerie gaat uit van een forse eigen inbreng van bedrijven en kennisinstellingen. Litjens: 'We moeten onze levensvatbaarheid dus aantonen en externe partners aan ons binden die geld, kennis en/of mankracht willen leveren.' Potentiële partners zijn onder meer de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en TNO, maar de HU richt zich vooral op partnerships met bedrijven. Hoe het CoE er precies uit gaat zien, moet de komende maanden duidelijker worden. Al werkende zullen we onze weg vinden; zowel organisatorisch als inhoudelijk. Het is pionierswerk.'

'De creatieve industrie heeft behoefte aan professionals die de businesskant begrijpen en die nieuwe concepten kunnen realiseren. Ondernemingen hebben veel vragen over

nieuwe business- en verdienmodellen, toepassing van nieuwe technologie, structureel innoveren, het ontwikkelen van effectieve campagnes en toepassingen en het meten van impact. Onze lectoraten kunnen een belangrijke rol spelen door het ontwikkelen en delen van kennis, methodieken en tools.'

De HU wees de sector Creatieve Industrie al eerder aan als speerpunt. In de afgelopen twee jaar is een goed netwerk met bedrijven, brancheorganisaties en kennisinstellingen opgebouwd en zijn gezamenlijke onderzoeks- en innovatieprogramma's gestart. Er liggen lijnen met het Utrecht Valorisation Center voor het 'vermarkten' van onderzoeksresultaten. Mogelijke start-ups kunnen doorverwezen worden naar het bestaande UtrechtInc. Litjens: 'We starten dus niet op nul. Het CoE geeft ons de kans om nog ambitieuzer te zijn en samenhang aan te brengen door bijvoorbeeld excellentieprogramma's, minoren en promotietrajecten te koppelen aan onderzoeksprogramma's.'

'Belangrijk is dat het CoE in beweging blijft. De tweehoofdige leiding is voor de komende twee jaar aangesteld en ook de nog te vormen adviesraad moet een wisselende bezetting gaan krijgen. Litjens: 'Over twee jaar zijn er misschien nieuwe onderwerpen en inzichten die vragen om een andere aansturing en inrichting. 'Werkende-wijs zullen we soms ook de randen van het speelveld opzoeken, maar het moet altijd aansluiten bij de kracht van de HU.'

www.ci.hu.nl

Europees strategisch Consortium on Applied Research and Professional Education, CARPE

In 2011 is op initiatief van de HU het [Consortium on Applied Research and Professional Education](#) (CARPE) opgericht, een samenwerkingsverband van [Turku University of Applied Sciences](#), [Hamburg University of Applied Sciences](#), [Polytechnic University Valencia](#) en de HU. In april 2012 trad [Manchester Metropolitan University of Applied Sciences](#) toe. De instellingen voor hoger onderwijs werken samen op het gebied van onderzoek, onderwijs en de uitwisseling van studenten en docenten. Met deze Europese samenwerking beoogt de HU een verhoging van de kwaliteit van onderwijs en onderzoek en het opbouwen van een sterke reputatie in Brussel. Naast verschillende gezamenlijke onderzoeksresultaten en onderwijsprojecten lag er in 2012 een eerste tastbaar resultaat van het consortium. De belangrijkste resultaten van de [oprichtingsconferentie](#) in Utrecht in november 2011 zijn gebundeld, onder redactie van de collega's uit Finland.

Medewerkers gingen over en weer bij elkaar op werkbezoek in 2012. Docenten gaven bij partnerscholen gastcolleges. Op het gebied van onderzoek werkten de instellingen onder meer samen in het programma Tools for Promoting Health and Preventing Alcohol Abuse, wat tot 2015 loopt. Studenten konden in juni het programma Interdisciplinary Sustainable Architecture volgen in Valencia.

Vice-chancellor John Brooks van MMU en vicevoorzitter Huib de Jong tekenen het document waarmee Manchester Metropolitan University het vijfde lid van CARPE wordt.

Tijdens bijeenkomsten in onder meer Manchester, Brussel en Valencia is meer focus in de samenwerking gebracht. Zo is besloten om samen op te trekken wat betreft de didactische ontwikkeling van de eigen docenten en om samen bij te dragen aan de methodologie van het praktijkgerichte onderzoek. Tevens delen de CARPE-leden hun contacten buiten Europa. Tenslotte is afgesproken dat entrepreneurship in het onderwijs en regionale innovatie gezamenlijke speerpunten worden. In mei 2013 staat daartoe een grote conferentie in Utrecht op de agenda: [Mainstreaming best practices in entrepreneurial education and research](#).

5. MEDEWERKERS

De kwaliteit van de medewerkers en het teamwerk vormen het kapitaal voor goed onderwijs. De HU ligt in 2012 op koers met ambities voor het opleidingsniveau van medewerkers. Daarnaast is een programma van start gegaan dat gericht is op vorming van professionele teams. In 2012 begonnen elf pilots op de faculteiten, eind 2012 werden twintig teams gemonitord en ondersteund vanuit de stafdienst Personeel & Organisatie in samenwerking met het lectoraat Organisatieconfiguraties en Arbeidsrelaties. Lessen die hieruit geleerd zijn, krijgen in 2013 vorm in het HU-beleid.

Voor nieuwe docenten is er in 2012 het verplichte programma 'Kwaliteit vanaf dag 1' gestart met onder andere een stevige didactische scholing om de uitval te beperken. Ook is een pilot in twee faculteiten gestart met een breder introductieprogramma waarbij docenten inleidende workshops volgen voor Sharepoint, Osiris, mediatheekgebruik en het gebruik van audiovisuele hulpmiddelen. De bedoeling is om dit programma in 2013 open te stellen voor docenten uit alle faculteiten.

In 2013 gaat de HU daarbij opnieuw nadrukkelijk kijken naar kwaliteit, functioneren, en de ontwikkeling van medewerkers. De resultaten worden beter verwerkt in de RGW-cyclus en waar nodig krijgen medewerkers ondersteuning en stimulering. Kwaliteit wordt gegeven de toekomstige daling van formatie een extra grote uitdaging. Directeur P&O Ilan Westphal: 'We willen niet inleveren op kwaliteit, maar deze juist verder versterken.'

De jaaropening van de HU stond in het teken van de docent. 'Docenten klaar? Studenten klaar? Start!' Met die woorden verklaarde bestuursvoorzitter Geri Bonhof het nieuwe collegejaar van Hogeschool Utrecht officieel voor geopend.

Een belangrijke ontwikkeling voor medewerkers in 2012 is het besluit geweest om de kern (onderwijs)- en ketentaken (ondersteuning) verder te scheiden. De herstructurering moet kostenbesparend werken en de dienstverlening verbeteren, laat Ilan Westphal weten. Daarbij lag de focus in 2012 met name op het op orde krijgen van de basis van de HR-processen. De over de hogeschool verspreide personeels-administraties zijn samengevoegd tot één gezamenlijke HR-administratie. Er is een nieuw salarissysteem ingevoerd waarbij medewerkers meer mogelijkheden krijgen om zelf zaken te regelen, zoals het digitaal indienen van declaraties. Vanaf 2013 worden daaraan functionaliteiten gekoppeld die medewerkers helpen bij hun ontwikkeling, zoals een loopbaanportaal.

Ad Franzen, docent bij de Faculteit Communicatie & Journalistiek, is gekozen tot Docent van het Jaar 2012. Ook won hij de publieksprijs van de beste docent-verkiezing. De jury onder voorzitterschap van collegelid Huib de Jong bepaalde wie de beste was. Het publiek mocht stemmen voor hun favoriet.

Professionele ruimte

Wat houdt het geven van professionele ruimte in een grote hogeschool als de HU in?

Docententeams gezamenlijk de regie laten voeren én verantwoordelijkheid laten nemen over hun werk: onderwijs. Om uiteindelijk zowel de kwaliteit van het onderwijs als de tevredenheid van studenten en docenten te verbeteren. Het startschot voor de zelforganiserende teams is in 2011 gegeven in het programma 'Focus op onderwijs in de professionele ruimte'. Begin 2012 zijn elf teams gestart, eind 2012 waren dat er twintig. Vanuit het programma krijgen de teams ondersteuning (ook in de vorm van trainingen en coaching) en het lectoraat Organisatieconfiguraties en Arbeidsrelaties volgt de voortgang. De resultaten zijn positief. Mensen raken energiever en meer betrokken en denken samen na wat ze willen bereiken.

Zo kijken teams naar de omgang met hun studenten: Hoe reageer je op mensen die te laat je collegezaal binnenkomen? Beantwoord je zaterdagavond studentenmails of bewaar je dat voor maandag? En trekken we één lijn of weten en accepteren we van elkaar dat iedereen het anders doet? Ook zijn er zeven teams binnen één instituut bij elkaar gaan zitten om hun teamaandeel in het hele onderwijsproces inzichtelijk te krijgen. Wat verwacht het team van het tweede bachelorjaar van het propedeuseteam? Sluit het onderwijs inhoudelijk optimaal aan? Doen we de dingen die we moeten doen en beperken we zo de werkdruk?

De sleutel van het succes klinkt simpel, maar blijkt in de praktijk niet zo gemakkelijk: dialoog voeren, praten met elkaar en met studenten. Er is een georganiseerd werkklimaat nodig met regelmatig overleg en duidelijke afspraken en verwachtingen. Dat is de basis om de stap naar meer zelfregie te zetten. Zie ook deze [animatie](#).

Tijdens het jaarcongres 'Docent in beeld' voor medewerkers werden verschillende aspecten van het vak waarvoor men opleidt belicht. Medewerkers spraken over de positieve impact die de HU als maatschappelijk verankerd kennisinstituut wil hebben op de omringende samenleving.

Op het jaarcongres spraken medewerkers over de positieve impact die de HU als maatschappelijk verankerd kennisinstituut wil hebben op de omringende samenleving. Tijdens het plenaire programma 'Docent in beeld' - werden verschillende aspecten van het vak waarvoor men opleidt, belicht.

Het blijkt dat het voor iedereen een leerproces is. Docenten moeten het teamwerk leren en leidinggevendenden moeten het leren te ondersteunen. Verstoorde verhoudingen steken de kop op, heilige huisjes ('ik werk nooit op woensdagmiddag') wankelen. Voor de leidinggevendenden en teamleiders wil P&O daarom in 2013 trainingen organiseren. In elke faculteit, want inmiddels zijn alle faculteiten bezig met het onderwerp.

Eind 2013 doen de diverse werkgroepen, in samenwerking met het lectoraat Organisatieconfiguraties en Arbeidsrelaties, aanbevelingen en gaan de teams een uitgangspunt formuleren voor het benodigde leiderschap en het geven van peer-reviews.

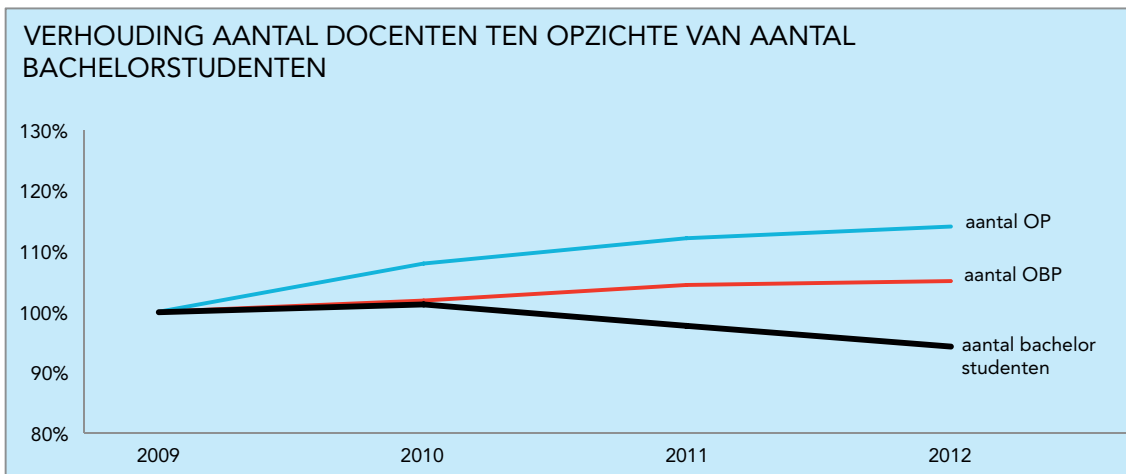

Tijdens de HU Jaaropening 2012 zijn de jaarlijkse HUGenotenprijzen uitgereikt. Lector Mia Duijnstee, opleider Saskia van Laar (op foto) en student Roos Tigchelaar ontvingen de prijzen voor hun bijzondere bijdrage aan de kwaliteit van het onderwijs, onderzoek of door de verbindende schakel te vormen en collega's en (mede)studenten samen te brengen.

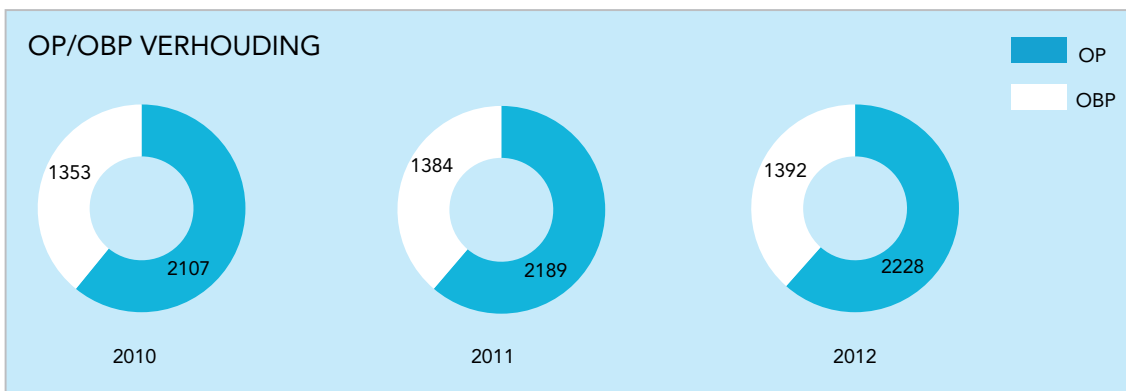
Herstructurering HU Diensten

Met minder lagen en meer uniformiteit de efficiency en kwaliteit van de onderwijsondersteunende diensten verbeteren. Dat is het idee achter de herstructurering van de HU Diensten. In 2012 is besloten om alle ondersteunende processen op de faculteiten (bedrijfsvoering, financiën, huisvesting en ICT), onder te brengen bij de centrale stafdiensten. Hierdoor krijgen faculteitsdirecteuren meer ruimte voor hun primaire verantwoordelijkheid: onderwijs en onderzoek. In 2012 zijn de personeelsadministraties en mediatheken onder centrale verantwoordelijkheid gekomen. Voor marketing & communicatie was dit al het geval.

Het besluit is genomen omdat het werken met (en onder) verschillende (management-)lagen te tijdrovend en inefficiënt bleek: lange lijnen en dubbelingen. Door het bundelen van de ondersteunende diensten zijn de medewerkers beter in staat om kennis te delen en processen te uniformeren. In 2013 zal de centrale medezeggenschapsraad betrokken worden bij elke stap in de herstructurering die in 2015 moet zijn afgerond.

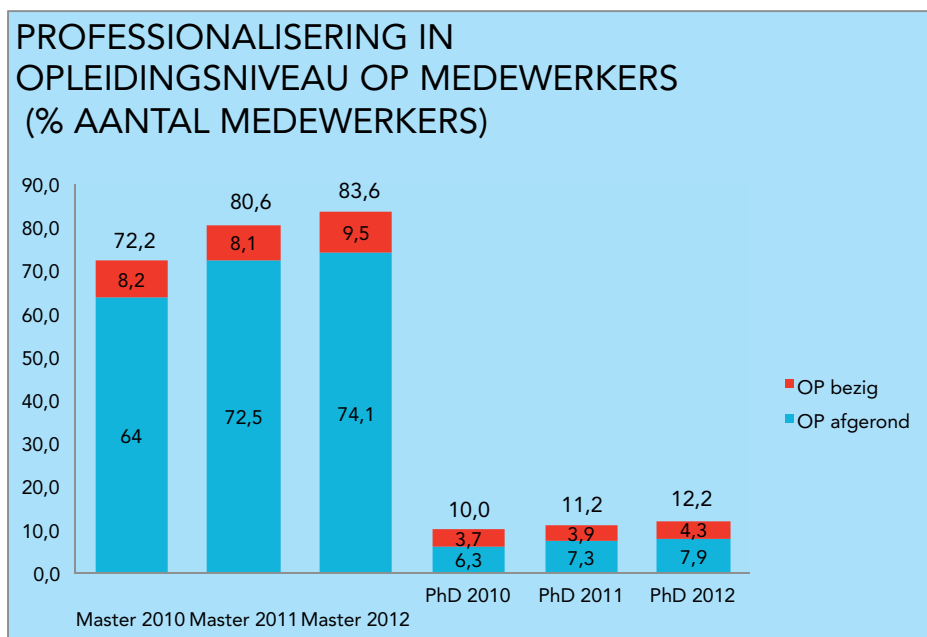
Bovenstaande grafiek (gebaseerd op het aantal docenten in loondienst en het aantal bachelorstudenten (voltijd, deeltijd en duaal) geeft aan dat de ratio docent-student steeds gunstiger wordt.

In 2012 zijn de middelen verder verschoven van OBP naar onderzoek. Hierdoor is de verhouding OP-OBP gunstiger is geworden ten opzicht van 2011. (Gebaseerd op aantallen medewerkers.)

Opleidingsniveau

In 2007 heeft de HU in [Koers 2012](#) vastgelegd dat eind 2017 iedere docent een mastergraad heeft of bezig is een mastergraad te verwerven. Ook is afgesproken dat in diezelfde periode twintig procent van de docenten is gepromoveerd of bezig is met een promotietraject.

In 2012 bedroeg het percentage medewerkers met een mastergraad of in een masteropleiding 83,6 procent. Eind 2011 was dit 80,6 procent. Voor medewerkers met een phd-graad of in een promotietraject gold een stijging van 1 procent naar 12,2 procent in 2012 (ten opzichte van 11,2 procent in 2011).

Actieplan LeerKracht

De minister stelde met het programma Actieplan Leerkracht van 2009 tot en met 2012 jaarlijks budget beschikbaar om de docentfuncties aantrekkelijker te maken. In het voorjaar van 2009 zijn met de faculteiten, de Centrale Medezeggenschapsraad en de vakbonden afspraken gemaakt over de benutting van deze middelen. Passend bij het HR-beleid van de HU zijn de middelen uit het [Actieplan LeerKracht](#) ingezet om OP-medewerkers groeimogelijkheden te geven.

In 2012 ontving de HU 2.470.668 euro. Dit bedrag is bedoeld ter dekking van de extra lasten die gemoeid zijn met het opwaarderen van docentfuncties. De HU heeft hiervoor een bijpassende inspanning gerealiseerd van 263 fte aan upgradingen in de afgelopen vier jaar (32 fte meer dan was afgesproken). Conform het landelijk afgesproken rekenmodel heeft de HU hiermee de aan haar toegewezen middelen benut.

Jaarlijks heeft zo ongeveer vijf procent van de docenten de mogelijkheid gekregen om door te groeien naar een zwaardere functie. Daarbij is de realisatie van upgradering van schaal 10 naar 11 en die van 11 naar 12 volgens wens verlopen.

Upgrading 2011	Gerealiseerd fte's in				2009-2012	Afspraak 2009-2012 fte's te realiseren
	2009	2010	2011	2012*		
van 10 naar 11	22	34	19	22	94	40
van 11 naar 12	36	26	39	41	141	120
van 12 naar 13	2	4	7	15	28	71
Totaal	59	64	64	78	263	231

*De aantallen in 2012 zijn inclusief Domstad

De realisatie van upgrading van schaal 12 naar 13 maakte het afgelopen jaar een positieve sprong opwaarts, maar blijft toch achter op de streefcijfers. Aandacht blijft nodig. De komende jaren wil de HU verder inzetten op (gepromoveerde) hogeschoolhoofddocenten (schaal 13). Zij zijn senior, trekker en coach op inhoud en weten bij uitstek onderwijs, onderzoek en werkveld aan elkaar te verbinden. Het past bij een University of Applied Sciences en bij de groei van docentfuncties van docent naar lector om deze functie meer gestalte geven dan tot dusver is gerealiseerd.

Werkbeleving

Begin 2012 zijn de resultaten van het werkbelevingsonderzoek (WBO) onder medewerkers bekend gemaakt. 2.222 medewerkers hebben meegedaan, een respons van 64 procent.

De belangrijkste resultaten in een notendop. Op bijna alle bronnen van energie wordt positief gescoord. Medewerkers ervaren voldoende regelruimte en zien voldoende mogelijkheden tot ontwikkeling. Zij ervaren waardering en ondersteuning van de leidinggevende en krijgen voldoende feedback. Ook zijn ze tevreden over de werktijden en mogelijkheden tot deeltijdwerken. Medewerkers ervaren aan de andere kant een relatief hoge werkdruk, vinden hun werk emotioneel belastend en hebben moeite om het werk thuis mentaal los te laten.

Bureaucratie en e-mailbelasting zijn zaken die door medewerkers als thema's van aandacht worden genoemd.

Zo'n 2.000 medewerkers en introducés hebben de kerstborrel in Stadion Galgenwaard bezocht. Medewerkers konden zelf een steentje bijdragen aan de borrel met optredens, exposities en deelname aan de kerstmarkt. Tijdens de markt werd geld ingezameld voor de Roparun en de voedselbank.

Diversiteit

De HU heeft een redelijk 'witte' medewerkerpopulatie - 9,5 procent van de medewerkers in 2012 was van niet-westerse afkomst - terwijl de studentenpopulatie steeds meer gemengd wordt. Ruim veertien procent is inmiddels niet-westers. Niet-westerse medewerkers binnenhalen én behouden is een doelstelling van de HU.

Voor eind 2014 heeft de hogeschool als streven dat dertien procent van de medewerkers een niet-westerse achtergrond heeft. HU-breed is het percentage niet-westerse medewerkers in 2012 gestegen van 9,3 naar 9,5 procent. Uitgesplitst naar onderwijzend (OP) en ondersteunend personeel (OBP) blijkt de doelstelling voor OP maar beperkt dichterbij te zijn gekomen (van 8,1 naar 8,2 procent versus 11,2 naar 11,7 procent voor OBP). Oorzaak hiervan ligt deels in het geringe aantal vacatures in de tweede helft van 2012.

In 2011 is het HU-brede project 'Diversiteit werkt' van start gegaan om diversiteit in het personeelsbeleid een impuls te geven. Er zijn het afgelopen jaar wervingsactiviteiten geëvalueerd en bijgesteld. Tevens zijn er voor HR-medewerkers sessies georganiseerd op het gebied van werving. Voor leidinggevendenden zijn er bijeenkomsten gehouden gericht op bewustwording rond een divers personeelsbestand. Omgaan met verschillende, culturele achtergronden en medewerkers beter tot hun recht laten komen, waren daarbij aandachtspunten.

Scholing en coaching

Enkele honderden medewerkers hebben zich in 2012 aangemeld voor professioneringsactiviteiten. HR Development (voorheen Bureau Talent) bood onder meer een professionaliseringstraject aan voor examencommissieleden, de training Studio Didactiek (een incompany training voor docenten om een startbekwame HU-docent te worden) en de Diversiteitcompetentie. In 2012 hebben honderd medewerkers coachingstrajecten aangevraagd, veelal naar aanleiding van RGW-gesprekken.

Naar verwachting zal de in 2012 begonnen groei van teamvragen stevig doorzetten. Het kan gaan om steun bij intervisie en het analyseren en verbeteren van de groepsinteractie. Voor 2013 zijn er plannen voor een speciaal coachprogramma voor leidinggevendenden en 'HU toptalent'.

Voor de nieuwe docenten is afgelopen september het verplichte inwerktraject gestart 'Kwaliteit vanaf dag 1': 69 docenten volgden het traject. Doel van het traject is om ervoor te zorgen dat nieuwe collega's vanaf hun eerste les de verwachte onderwijskwaliteit kunnen leveren. De cursus is in 2012 zeer goed beoordeeld. Met coaching 'van werk naar werk' werden 141 mensen begeleid naar interne of externe functies. In 2013 komt er extra aandacht voor het (digitaal) ondersteunen van loopbaanvragen waardoor medewerkers op een laagdrempelige manier aan de eigen ontwikkeling kunnen werken. De HU heeft zich in 2012 voorgenomen om bij de Faculteit Educatie een Expertisecentrum HBO docent te ontwikkelen om het hbo-docentschap te versterken.

Zie bijlage 3 voor meer cijfers over de medewerkers van de HU.

6. FINANCIËN

Algemeen

Het belangrijkste uitgangspunt van het financiële beleid van de HU is het borgen van de continuïteit van de instelling. Daarnaast wil de HU structureel blijven investeren in de kwaliteitsverbetering van de kerntaken onderwijs en onderzoek. Om dit mogelijk te maken wil de HU middelen vrijmaken uit de ondersteuning en de beheerslasten. De positieve resultaten van 2010 en 2011 geven de HU de komende jaren de ruimte om de vaste lasten van de ondersteuning en de beheerslasten gefaseerd terug te brengen naar een lager niveau om structureel een positief resultaat te realiseren en meer middelen vrij te maken voor onderwijs en onderzoek. Tegelijkertijd dient de dienstverlening van de ondersteunende diensten te worden verbeterd. Het positioneren van alle huisvesting, met uitzondering van HU Amersfoort, op De Uithof (plan Herhuisvesting De Uithof) draagt bij aan een structurele verlaging van de huisvestingslasten.

Het hoger onderwijs krijgt de komende jaren te maken te maken met ontwikkelingen als de voorgenomen aanpassingen van de studiefinanciering (het zogenaamde Leenstelsel), het vervangen van de ov-jaarkaart in een alternatief vervoersarrangement en wijzigingen in de bekostiging van deeltijdonderwijs. Dit zal gevolgen hebben op de ontwikkeling van het aantal studenten binnen de HU. Daarnaast is een bewuste keuze gemaakt met betrekking tot de groei van het aantal studenten; de focus ligt op verbetering van kwaliteit en studierendement, niet meer op de groei van het aantal studenten. Instrumenten als de numerus fixus worden ingezet om structureel de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. De gemaakte afspraken in het kader van het Prestatieakkoord vloeien voort uit de ambitie van de HU om zich te blijven richten op de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

Toelichting ontwikkeling resultaat

De HU heeft in 2012 een verlies gerealiseerd van €3,7 miljoen (begroot verlies €5,5 miljoen), tegenover een winst in 2011 van €12,4 miljoen. Zowel in het resultaat 2012 als in het resultaat 2011 zijn enkele incidentele posten verwerkt. In het resultaat van 2012 is rekening gehouden met het terugontvangen van €2,7 miljoen als gevolg van het opheffen van het waarborgfonds HBO. In 2011 is een incidentele last geboekt van €3,4 miljoen, bestaande uit een boekwinst van €7,6 miljoen gerealiseerd op de verkoop van een pand en een bijzondere waardevermindering op een deel van de panden van €11 miljoen.

	realisatie 2012		begroting 2012		realisatie 2011	
	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Baten						
Rijksbijdragen	216.958		210.523		220.984	
Overige overheidsbijdragen en subsidies	9.665		6.888		10.465	
College-, cursus, les en examengelden	60.095		64.694		59.088	
Baten werk i.o.v. derden	18.413		20.455		20.339	
Overige Baten	5.762		7.030		7.473	
Bijzondere baten	2.704		-		7.696	
Totaal baten		313.597		309.590		326.045
Lasten						
Personeelskosten	239.957		233.086		222.492	
Afschrijvingen	17.372		18.827		17.684	
Overige waardeverminderingen van materiële vaste activa	-		-		11.000	
Huisvestingslasten	17.757		20.666		18.369	
Overige lasten	40.109		39.937		41.873	
Totaal lasten		315.195		312.516		311.418
Saldo baten en lasten		-1.597		-2.926		14.627
Financiële baten en lasten		-1.842		-2.600		-1.973
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		-3.440		-5.526		12.654
Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening		-272		-		-224
Resultaat deelneming		-		-		-
Resultaat		-3.712		-5.526		12.430

Baten

De baten, exclusief bijzondere baten, zijn ten opzichte van 2011 gedaald, met €7,5 miljoen. Deze daling is voor €4 miljoen het gevolg van een lagere rijksbijdrage in 2012. De baten uit werk in opdracht van derden namen af, vooral door verslechterde marktomstandigheden bij het contractonderwijs. Ten opzichte van de begroting zijn de baten €1,3 miljoen hoger door hoger uitgevallen rijksbijdrage, onder meer doordat de korting met betrekking tot het verhoogd collegegeld voor langstudeerders niet door ging (+ €3,8 miljoen) en door een niet begrote bijdrage uit het profileringsfonds deeltijd van €1,4 miljoen. Het afschaffen van de langstudeerdersboete is de belangrijkste reden van de lagere opbrengst collegegelden. Begroot was namelijk dat de langstudeerders bij inschrijving in 2012 een hoger collegegeld zouden gaan betalen.

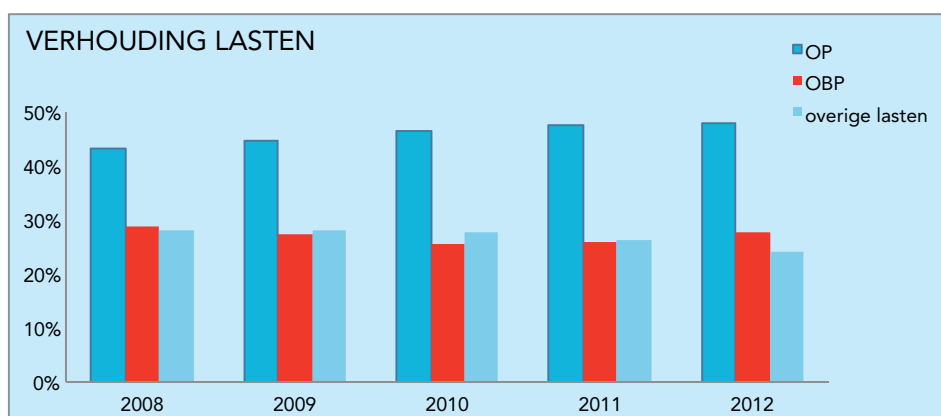
Lasten

De lasten zijn, exclusief bijzondere lasten, €15 miljoen hoger dan in 2011, hetgeen geheel wordt veroorzaakt door een toename van de personeelslasten met €17,5 miljoen. Circa de helft hiervan heeft betrekking op onderwijsgevend personeel (OP) en de helft op ondersteunend personeel (OBP). De lasten van personeel in loondienst zijn gestegen met €10 miljoen, de lasten met betrekking tot het inhuren van personeel met €6 miljoen. De daling in de overige lasten (€1,8 miljoen) heeft te maken met de eenmalige kosten in 2011 voor de vorming van de voorziening ten behoeve van de opleiding Omgangskunde. Deze kosten waren er in 2012 niet.

Ten opzichte van de begroting 2012 zijn de lasten €3 miljoen hoger. De personeelskosten zijn €7 miljoen hoger dan begroot, dit wordt veroorzaakt door hogere lasten Personeel Niet in Loondienst (PNIL) zowel bij OP als bij OBP. De belangrijkste reden voor de lagere overige lasten is de latere start van het

project Herhuisvesting. In de begroting 2012 was rekening gehouden met een aantal kosten voortkomend uit de Herhuisvesting. Door de latere start komen deze kosten in 2013. De uitgestelde investeringen in pc's en servers leiden tot lagere afschrijvingen.

Tabel verhouding lasten OP/OBP/overige lasten

In bovenstaande tabel is zichtbaar dat in 2012 meer middelen zijn besteed aan OP, maar ook aan OBP. Dit laatste is vooral veroorzaakt door hogere kosten PNIL.

Toelichting geconsolideerde balans per 31 december na resultaatbestemming

De daling van het balanstotaal van €254 miljoen naar €244 miljoen is vrijwel geheel toe te schrijven aan de daling van de materiële vaste activa. In 2012 is de afschrijving op de gebouwen hoger dan de investeringen. De vorderingen namen toe door de laat bekend geworden opbrengst van het waarborgfonds van €2,7 miljoen. Deze opbrengst wordt in 2013 uitgekeerd. Aan de passiefzijde daalde het eigen vermogen met het verlies van 2012. De kortlopende schulden zijn lager omdat in 2013 vrijwel geen aflossingen op langlopende leningen plaatsvinden.

Activa

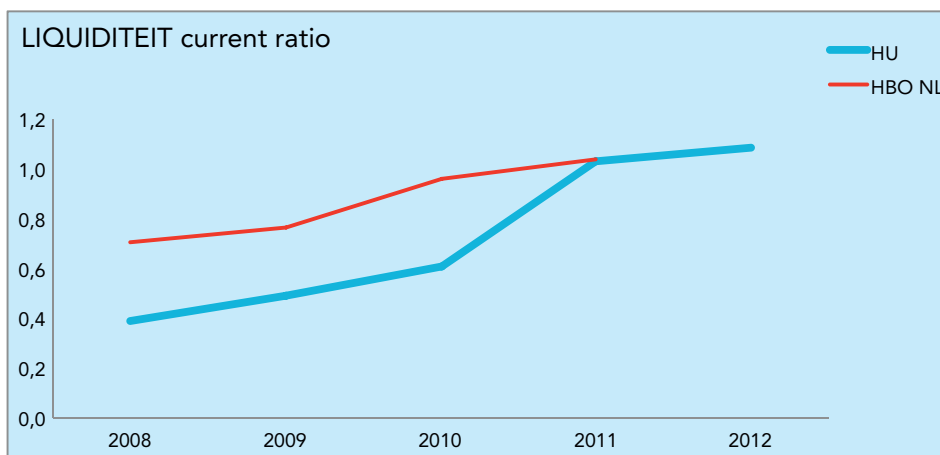
	31 december 2012		31 december 2011	
	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	166.927		175.137	
Financiële vaste activa	3.207		3.254	
		170.134		178.391
Vlottende activa				
Vorraden	73		101	
Vorderingen	14.308		10.714	
Liquide middelen	59.634		64.328	
		74.015		75.143
Totaal		244.149		253.534

Passiva

	31 december 2012		31 december 2011	
	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Eigen Vermogen	108.763		112.475	
Voorzieningen	9.713		9.531	
Langlopende schulden	57.820		58.026	
Kortlopende schulden	67.852		73.502	
Totaal		244.149		253.534

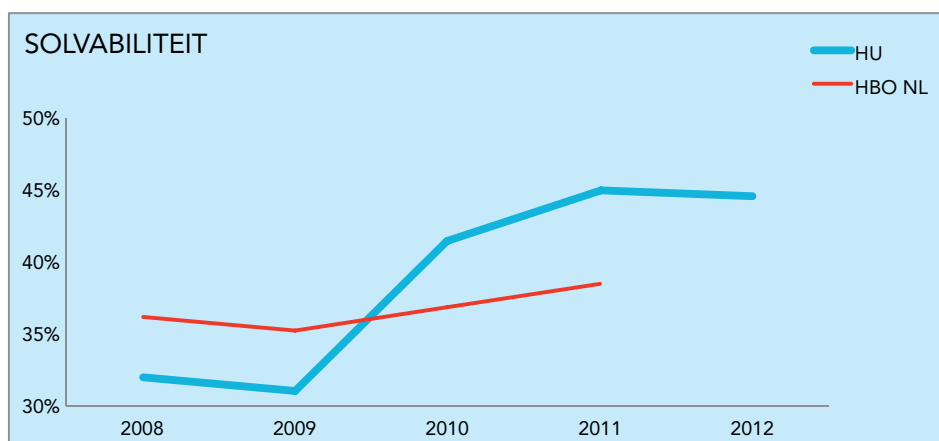
Liquiditeit

De liquiditeit geeft de mate weer waarin de HU in staat is op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeit wordt uitgedrukt in de current ratio (de verhouding tussen de vlottende activa en kortlopende schulden). Deze stijgt van 1,03 ultimo 2011 naar 1,09 ultimo 2012. Dit betekent dat de HU voldoende liquide is om op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De stijging is het gevolg van een daling van de kortlopende schulden, doordat in 2013 nauwelijks aflossingen op leningen plaatsvinden.

Solvabiliteit

De solvabiliteit (het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen) is met 45 procent gelijk aan de solvabiliteit eind 2011.

Investeringsbeleid

Jaarlijks wordt als onderdeel van de reguliere begroting een investeringsbegroting opgesteld.

De activeringsgrens voor functionele aanpassingen aan gebouwen, computerapparatuur, software en meubilair ligt bij €10.000. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen bij de grondslagen voor de waardering van activa en passiva. In het vastgestelde investeringsbeleid is opgenomen dat er jaarlijks een beoordeling plaatsvindt of de economische levensduur en afschrijvingstermijnen nog adequaat zijn.

Treasurybeleid

De HU heeft een treasurystatuut, waarin de uitgangspunten en kaders voor het te voeren treasurybeleid zijn vastgelegd. Uitgangspunt bij het beleid is de "Regeling belenen en beleggen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010" (nummer FEZ/CC/1250185). Met ingang van 2007 heeft de HU een rekening courant faciliteit en de mogelijkheid deposito's af te sluiten bij het Geïntegreerde Middelenbeheer van het ministerie van Financiën. Tevens heeft de HU een aantal langlopende leningen bij het ministerie van Financiën, waarvan er één in december is afgelost. Daarnaast heeft de HU een lening bij de Rabobank, die is meegekomen bij de fusie met hogeschool Domstad in 2010. De door de fusie met de Stichting Huisvesting Hoger Onderwijs (SHHO) per 1 augustus 2012 verkregen hypothecaire geldlening bij de Bank Nederlandse Gemeentes is direct na de fusie afgelost. De overige leningen zijn aangetrokken ter financiering van grondaankopen, nieuwbouw en verbouw van bestaande panden.

Verwachte ontwikkelingen 2013

	begroting 2013	realisatie 2012	begroting 2012
	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Rijksbijdrage	210.111	226.623	217.411
Overige baten	92.941	86.974	92.179
Totaal baten	303.052	313.597	309.590
Personele lasten	235.594	239.957	233.086
Overige lasten (incl. fin baten en lasten)	83.380	77.352	82.030
Totaal lasten	318.974	317.309	315.116
Resultaat	-15.922	-3.712	-5.526
Inzet bestemmingsreserve	4.624	4.367	4.775
Resultaat na inzet bestemmingsreserve	-11.298	655	-751

Het kabinet ontziet het onderwijs qua verdere bezuinigingen in 2012 en 2013. Er bestaat echter onzekerheid met betrekking tot de rijksbekostiging van het hoger onderwijs voor de jaren daarna. De financiële ruimte voor de hogeschool zal eerder afnemen en/of minder zeker worden, dan toenemen en/of meerjarig een stabiel beeld geven. De ruimte op de rijksbegroting is beperkt en zelfs een verlaging van publieke uitgaven voor het hoger onderwijs is niet ondenkbaar. Die verlaging zal gepaard kunnen gaan met een verschuiving naar meer private inkomsten door verhoging van het collegegeld of beperking van de overheidsverantwoordelijkheid, zoals de voorgenomen aanpassingen in de studiefinanciering (sociaal leenstelsel, afschaffen ov-jaarkaart). De vertaling van de politieke aandacht voor een leven lang leren en de gevolgen daarvan voor de positie van de deeltijdstudent kan voor HU de nodige gevolgen hebben.

Bij het opstellen van de begroting 2013 is ondanks deze onzekerheid, vastgehouden aan het uitgangspunt dat er niet bezuinigd wordt op de kerntaken onderwijs en onderzoek. Het is voor de hogeschool een extra reden om door verbetering van kwaliteit en rendement (minder langstudeerders en minder uitval) en de positieve effecten van het programma Leven Lang Leren, de opbrengsten per student te verhogen. Daarnaast wordt de ingezette beweging om meer geld vrij te maken bij de ondersteuning en de beheerslasten ook vastgehouden. De gerealiseerde resultaten over 2010 en 2011 bieden ruimte om die kosten van ondersteuning en van de beheerslasten gefaseerd op een lager niveau te krijgen.

Lange Termijn Ontwikkeling (LTO)

Een voorwaarde om de strategische doelstellingen van de HU te kunnen realiseren, is een gezonde financiële basis. Om de financiële ontwikkelingen op langere termijn inzichtelijk te maken, wordt periodiek de Financiële Lange Termijn Ontwikkeling (LTO) opgesteld. In de LTO worden de actuele externe ontwikkelingen en de interne keuzes vertaald naar een resultaat ontwikkeling op langere termijn. Bij het opstellen van de LTO worden telkens opnieuw de uitgangspunten getoetst en eventueel bijgesteld in overleg met betrokken verantwoordelijken. Op deze manier is de HU in staat om tijdig bij te sturen.

Interne beheersing & risicomanagement

In 2012 zijn belangrijke vorderingen gemaakt met betrekking tot de versterking van de interne sturing en beheersing binnen de HU;

- het opstellen van de prestatieafspraken die voortvloeien uit de ambities en de HU strategie. Met andere woorden; de prestatieafspraken zijn een afgeleide van - en ondersteunen de realisatie van - de HU strategie;
- de herijking van de planning & control cyclus waarbij in gezamenlijkheid is bezien wat de HU wil bereiken in relatie tot relevante interne- en externe ontwikkelingen;

- het gebruik van de Prestatieafspraken als uitgangspunt voor de meerjarenplannen van de faculteiten en diensten;
- een evaluatie van de huidige inrichting van (de sturing van) de organisatie en bijbehorende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Hierna volgen per onderwerp van toepassing zijnde relevante ontwikkelingen met betrekking tot de interne beheersing en het risicomanagement.

Fiscaal Beleid

Als onderdeel van de versterking van de interne sturing en beheersing heeft de HU in de zomer van 2012 een Tax Management Maturity Model onderzoek door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. laten uitvoeren. De HU heeft haar ambitieniveau ten aanzien van fiscale beheersing vastgesteld. Op basis van het onderzoek is een plan van aanpak opgesteld om het fiscaal bewustzijn en de fiscale beheersing binnen de HU naar het gewenste niveau te brengen. In 2012 is een aantal belangrijke stappen gezet door de verbetering van het PNIL-proces, het inrichten van een btw-administratie en het uitvoeren van een aantal interne controles.

HU Risicoprofiel

In 2012 is het HU Risicoprofiel vastgesteld. Het Risicoprofiel bevat de belangrijkste generieke en strategische risico's die het realiseren van de HU strategie in de weg kunnen staan. Bij het opstellen van het risicoprofiel is rekening gehouden met externe- en interne ontwikkelingen die van invloed zijn op de meerjarenstrategie van de HU, zoals studentoordelen, de stagnatie in de groei van het aantal studenten, de gewijzigde accreditatie, toenemende eisen aan rekenschap en verantwoording, de onzekerheid met betrekking tot verdere bezuinigingen in het deeltijdonderwijs, de ontwikkeling in de regio Utrecht, het groeiend belang van numerus fixus en selectie aan de poort en de tevredenheid van medewerkers.

Het Risicoprofiel bevat de belangrijkste strategische risico's voor de HU en is het startpunt voor de verdere uitwerking van risicomanagement. De acht risico's zijn gecategoriseerd in drie groepen:

- Externe risico's
- Risico's die samenhangen met de kwaliteit van de uitvoering van beheersingsmaatregelen
- Risico's die samenhangen met organisatievraagstukken

Het Risicoprofiel is het referentiekader voor de beoordeling van de werking van het management control systeem. Doel van de beoordeling is het versterken van de interne sturing en beheersing om daarmee het comfort binnen de HU ten aanzien van het 'in control zijn' te vergroten. Op basis van het Risicoprofiel en de huidige mate van assurance zet de HU maatregelen in gang om de risico's te reduceren en daarmee het control systeem te versterken. Dit kunnen kort cyclische eenmalige maatregelen zijn voor risico's met een meer incidenteel karakter, maar ook duurzame controleprocessen en interventieaanwijzingen voor structurele kwesties.

Implementatie risicomanagement

De HU ziet risicomanagement als belangrijk onderdeel van de planning & control cyclus. Dat betekent dat de monitoring en verantwoording van de beheersingsmaatregelen onderdeel worden van de reguliere Planning & Control cyclus. De procesverantwoordelijke manager legt verantwoording af over de kwaliteit van de procesbeheersing, inclusief de borging van risico's. Voorkomen moet worden dat risicobeheersing gezien wordt als instrument van de staf; risicomanagement is een 'tool of management'. Organisatiebrede beheersing begint bij de operationele processen.

De component risicobeoordeling is een belangrijk uitgangspunt voor de inrichting van het control systeem van de HU. In de HU Control Manual is beschreven wat de strategische doelstellingen van de HU zijn, met welke processen deze doelstellingen worden gerealiseerd en hoe de procesbeheersing ingeregeld is, inclusief de beheersing van de risico's.

De dienst Corporate Control is belast met toetsing van interne maatregelen rondom risicomanagement en interne sturing en beheersing. Zij is verantwoordelijk voor de beoordeling van de opzet, de werking en het resultaat van de interne beheersingssystemen en brengt daarover zowel gevraagd als onge- vraagd advies uit.

Letter Of Representation

Door het College van Bestuur is aan de onafhankelijke accountant de Letter Of Representation (LOR) verstrekt. In de LOR verklaart het College van Bestuur dat zij alle informatie die van belang is voor de controleverklaring aan de accountant heeft gegeven en dat zij niet betrokken is geweest bij of weet heeft van onregelmatigheden. De LOR wordt ondersteund door de interne verklaringen bij de jaar- rapportages van de faculteiten en diensten die door alle budgethouders worden afgegeven.

Verklaring bij de jaarrapportage

Alle budgethouders en controllers geven jaarlijks de (interne) 'Verklaring bij de jaarrapportage' af. De verklaring is gericht op de juistheid en volledigheid van de opgestelde financiële rapportages, de helderheidsaspecten, samenwerking met externe partijen en verplichtingen die niet uit de cijfers blijken. Dit jaar is daar een vraag aan toegevoegd als afgeleide van de Integriteitscode van de HU.

Managementcontracten

Door het College van Bestuur wordt jaarlijks met de faculteits- en stafdirecteuren een management- contract afgesloten. In het managementcontract worden de te realiseren doelstellingen voor de betref- fende faculteit of dienst vastgelegd. De doelstellingen zijn afgeleid van het hogeschool-brede strate- gisch plan en vertaald naar de specifieke doelstelling of bijdrage vanuit de faculteit dan wel dienst. Voor de managementcontracten van 2013 is er een directe koppeling gemaakt met de prestatieafspraken. Alle prestatieafspraken die door de HU gemaakt zijn, zijn doorvertaald naar de bijdrage die de faculteiten, instellingen en/of opleidingen moeten leveren om als HU de afspraak te kunnen realiseren. Door de faculteitsdirecteuren worden de afspraken doorvertaald in de RGW-afspraken met de instituutdirecteuren en opleidingsmanagers.

Door de faculteiten wordt per vier maanden een rapportage opgesteld met betrekking tot de financiële ontwikkeling in samenhang met de realisatie van de doelstellingen. Deze rapportages worden besproken door de portefeuillehouder financiën van het College van Bestuur, de directeur F&BI, de faculteits/staf- directeur en de controller. Gezien de bezuinigingsdoelstelling die de HU heeft geformuleerd voor ondersteunend personeel en de afspraken met betrekking tot het oplossen van de kwalitatieve frictie bij het onderwijzend personeel, zal komend jaar in de rapportage nog meer de nadruk komen te liggen op de personele ontwikkelingen en het realiseren van de afgesproken bezuinigingen. De rapportages worden hiervoor aangepast, vanuit P&O zal monitoring op de voortgang plaatsvinden.

Publiek – Privaat

Binnen de HU is de administratieve organisatie en boekhouding zo ingericht, dat de resultaten van publieke en private geldstromen afzonderlijk zichtbaar zijn. Het eigen vermogen is opgebouwd uit een publiek deel en een privaat deel. Hiermee voldoet de HU aan de verantwoordingseisen van het ministerie van OCW. In 2010 is de notitie Publiek – Privaat opgesteld; hierin worden eenduidige definities gegeven voor publieke en private middelen en activiteiten. Begin 2011 is de notitie Kostprijzen goedgekeurd, in de notitie is opgenomen welke kostprijs bij welke activiteit in rekening moet worden gebracht. Voor private activiteiten dient bij het vaststellen van tarieven minimaal de integrale kostprijs te worden gehanteerd. Afwijkingen van deze regel zijn toegestaan indien sprake is van producten en diensten die niet uit de markt kunnen worden gehaald, waaromtrent geen concurren- tie bestaat of waar sprake is van een zodanige combinatie van of relatie met leer- en/of onderzoeks- elementen dat het vervaardigen daarvan tot een unieke ervaring leidt (uit: addendum OCW- Controleprotocol 2005).

Prestatieafspraken

In 2012 heeft elke hbo-instelling afspraken gemaakt met de minister van OCW met betrekking tot de te leveren prestaties in de prestatieafspraken. De afspraken die gemaakt zijn sluiten aan bij de ambities van de HU ten aanzien van onderwijs en onderzoek, met het verschil dat de prestatieafspraken zich richten op het voltijd bacheloronderwijs. Omdat de HU zich wil profileren als kennisinstelling voor leven lang leren, zijn er met de overheid afspraken gemaakt voor bachelor-, deeltijd- en masteropleidingen. De prestatieafspraken hebben betrekking op de periode 2013-2015. In 2016 vindt toetsing plaats door het ministerie van OCW op het realiseren van de afspraken. Aan de prestatieafspraken is vijf procent van de onderwijsbegroting gekoppeld. Instellingen die de afspraken niet realiseren worden gekort op de rijksbijdrage 2017.

De prestatieafspraken (gekoppeld aan de vijf procent voorwaardelijke financiering) zijn onderverdeeld in drie segmenten:

- Studiesucces
- Onderwijskwaliteit
- Overige maatregelen

Overzicht bezoldigingen College van Bestuur en Raad van Toezicht

	2012	2011
	x € 1.000	x € 1.000
College van Bestuur		
Hogeschool Utrecht		
Mw Drs G.T.C. Bonhof, voorzitter	231	227
Prof. Mr H.M. de Jong	205	202
J. Bogerd MBA	210	207
	<hr/>	<hr/>
Totaal College van Bestuur	646	636
	<hr/>	<hr/>
	2012	2011
	x €	x €
Raad van Toezicht		
<i>Stichting Hogeschool Utrecht</i>		
Drs A. Brienens RA	5.296	5.233
M. Rook MBA, voorzitter	7.296	7.233
Prof. dr J.A. van Ginkel	5.296	5.000
Mw mr drs C. Kervezee	7.296	5.233
Drs J.C. van Ek (gefactureerd, bedrag is excl. btw)	5.000	5.000
Mw Drs Z. Guernina	7.296	5.233
Mevr. Mr. I.D. Thijssen	5.296	-
	<hr/>	<hr/>
	42.777	32.932
	<hr/>	<hr/>

De in deze overzichten opgenomen bedragen betreffen het brutosalaris verhoogd met de werkgeversbijdragen sociale lasten en pensioenpremie, de bijtelling voor een leaseauto en eventuele ontslaguitkeringen.

De toename van de salarissen van de leden van het College van Bestuur zijn geheel het gevolg van een stijging van de pensioenpremie in 2012. Bij de Raad van Toezicht kregen twee leden een hogere vergoeding dan vorig jaar, omdat zij deel uitmaakten van twee commissies. Een uitgebreide toelichting over de bezoldigingen van het College van Bestuur en Raad van Toezicht is opgenomen in het hoofdstuk Governance.

7. HUISVESTING EN BEDRIJFSVOERING

Jarenlang zaten de studenten en medewerkers van de HU verspreid over De Uithof, de Utrechtse binnenstad en de City Campus Amersfoort. De Campus in Amersfoort blijft, voor Utrecht staan er grote veranderingen op stapel. In 2012 heeft de HU haar (her)huisvestingsplannen vastgesteld. In de zomer van 2016 zullen studenten en medewerkers studeren en werken op het Utrecht Science Park. Dat doen ze in duurzame gebouwen waarbij efficiënte dienstverlening, kleinschaligheid en samenwerking met elkaar én partners op het USP de sleutelwoorden zijn. Anders dan nu worden studenten en medewerkers niet meer per faculteit gehuisvest, maar in clusters van verwante opleidingsinstituten en onderzoekers.

Utrecht Science Park

Met de aanwezigheid van de UU, de komst van onder meer het researchlab van Danone, straks het RIVM, Hubrecht Instituut en TNO, en de uitbreiding van UMC Utrecht, wordt het USP steeds meer een plek waar onderwijs, onderzoek en praktijk samenkomen. Dit is een reden waarom de HU haar opleidingen en onderzoek daar wil laten samenkomen en uit de binnenstad vertrekt. 'Daarbij zitten we nu te ruim in ons jasje. De miljoenen die we met de nieuwe huisvesting besparen, moeten naar het onderwijs', vertelt stafdirecteur Bedrijfsvoering Wim Kuus.

Om de samenwerking meer handen en voeten te geven, is eind 2012 de stichting USP opgericht. De stichting legt Uithofbrede connecties en behartigt de gezamenlijke belangen, ook landelijk en in Europa. Tevens wordt er samen opgetrokken rond thema's als duurzaamheid op en bereikbaarheid van het USP.

De verhuizing van de HU uit de binnenstad betekent dat er bijna achthonderd medewerkers en achtduizend studenten méér naar de campus zullen reizen. De HU praat daarom onder andere mee met de gemeente over de Uithoflijn, deze tram zal naar verwachting vanaf 2018 reizigers gaan vervoeren tussen Utrecht CS en De Uithof. Men gaat uit van zestigduizend passagiers in 2020.

In 2013 zal de nieuwe P&R De Uithof gereed zijn op het USP met plek voor tweeduizend auto's. Hiervan zijn vijftienhonderd parkeerplaatsen bedoeld voor medewerkers van de HU, de UU, UMC Utrecht en toekomstige partijen in het USP. De overige vijfhonderd plekken zijn bestemd voor P+R gebruik.

Huisvesting

In 2012 heeft de HU middels een second opinion en met het oog op de langetermijnontwikkelingen rond financiën, nog meer vaste bodem onder de exacte planvorming rond de huisvesting gelegd. Studenten en medewerkers konden meepraten over de plannen via debatten, bijeenkomsten en de website www.bouwmee.hu.nl. Eind 2012 heeft de Centrale Medezeggenschapsraad het definitieve traject Huisvesting goedgekeurd.

In 2013 start de uitvoerfase. Er wordt de komende jaren voor €92 miljoen verbouwd, waarvan een flink deel beschikbaar is voor het verduurzamen van de gebouwen. De stadspanden en het gebouw aan de Bolognelaan worden afgestoten. De overige vier panden op De Uithof worden in fases grondig verbouwd. In 2013 wordt een gebouw, een zogenaamde Swing Space, op of rond USP gezocht, gehuurd en klaargemaakt voor tijdelijk onderwijsgebruik waarna de eerste renovatie kan starten.

Wat betreft de beoogde nieuwbouw aan de Padualaan; op basis van de financiële lange termijnontwikkelingen wordt eind 2013 door het College van Bestuur besloten, nadat hierover aan de Raad van Toezicht een voorstel is gedaan dat door de Raad van Toezicht is goedgekeurd. Ook wordt dan besloten of de nieuwbouw in eigen beheer gerealiseerd kan worden. Studenten van de minor Real Estate & Makelaardij gaan in 2013 een programma van eisen voor de nieuwbouw maken gezien vanuit de student als gebruiker.

Opleidingen die inhoudelijke raakvlakken hebben, worden op de campus bij elkaar gezet, rekening houdend met de vier speerpunten van de HU. Zij krijgen een herkenbare en kleinschalige opzet. Kuus: 'Een plek waar je je thuis voelt en die duidelijk maakt waartoe je wordt opgeleid met bijvoorbeeld ook meer zichtbare lectoraten.'

Uiteindelijk levert de HU in 2016 met ruim 45.000 vierkante meters ruimte in in Utrecht. Om dit op te vangen wordt het Nieuwe Werken (flexwerken) verder ingevoerd. In 2013 worden de resultaten

uitgewerkt van het onderzoek dat het wetenschappelijk instituut [Center for People And Buildings](#) (CfPB) in 2012 verrichtte naar de beoordeling en beleving van het Nieuwe Werken op de HU.

Bedrijfsvoering

In samenhang met de (her)huisvesting wordt de bedrijfsvoering anders ingericht. De faciliteiten worden nog beter aangepast aan de wensen van de gebruikers, studenten en medewerkers. Daarbij is het uitgangspunt een diverse populatie, professionals die postinitieel onderwijs aan de HU volgen. Lesruimtes en voorzieningen in de gebouwen worden gestandaardiseerd waar mogelijk, zodat studenten en medewerkers straks overal kunnen werken, inloggen of een kop koffie kunnen halen. Er komt een zogeheten HU Plaza aan de Padualaan dat een centrale ontmoetingsplek wordt met ruime openingstijden en onder meer een groot restaurant. Op de plaza is straks het front-office van alle ondersteunende diensten te vinden, van International Office tot Studentzaken. Hierdoor hoeven studenten en docenten niet meer langs verschillende balies met hun vragen.

In 2012 is besloten om alle ondersteunende processen op de faculteiten (zoals mediatheken, HRM en financiën), te laten aansturen door de stafdiensten in plaats van de faculteitsdirecteuren. In 2012 is er eveneens verder gewerkt aan de integratie van de back-office IT systemen. In deze operatie worden achterliggende processen in fases geïntegreerd en gestandaardiseerd. Het afgelopen jaar werd onder meer een nieuw salarissysteem en een nieuw personeelsinformatiesysteem ingevoerd. Door de bundeling van diensten en de standaardisatie van processen, verwacht de HU slimmer en efficiënter te gaan werken. Het moet de tevredenheid van studenten en medewerkers ten goede komen en geld besparen dat naar het onderwijs kan.

Daarbij wordt stevig ingezet op de digitale leeromgeving, any place any time any device. In 2012 is verder gewerkt aan [www.mijnrooster.hu.nl](#) voor docenten en studenten. Met deze online service kan de gebruiker een persoonlijk rooster samenstellen en koppelen aan zijn smartphone of elektronische agenda. Roosterwijzigingen worden hierin automatisch bijgewerkt. Na een testperiode is besloten de toepassing vanaf 2013 hogeschoolbreed aan te bieden. Tevens is, in nauwe samenspraak met studenten, de cloudoplossingen Office 365 van Microsoft afgelopen jaar ingevoerd. Met het gebruik van Office 365 kunnen studenten samenwerken en communiceren via hun smartphone, laptop en pc en overal online informatie ophalen, schermen delen en met meerdere personen tegelijkertijd in bestanden werken. Begin 2012 heeft de hogeschool ten slotte haar ICT servers in gebruik genomen in het moderne en energiezuinige datacentrum van het UMC Utrecht. De ICT-medewerkers van de Jenalaan in De Uithof zijn in 2012 verhuisd naar de Oudenoord. Het gebouw aan de Jenalaan werd duurzaam gesloopt en de grond is teruggegeven aan de UU.

Duurzaamheden en mobiliteit

De duurzame ambities van de HU zijn in 2012 in het programmaplan [Duurzame Bedrijfsvoering](#) vastgesteld: in 2030 is de HU CO₂-neutraal; in 2020 is de mobiliteit met ten minste twintig procent gedaald en de automobilititeit met vijftig procent. Daar zit namelijk de meeste vervuiling, ruim zeventig procent van de CO₂-uitstoot van de HU komt momenteel uit (vervuilende) mobiliteit, met name uit het woonwerkverkeer. Op dat terrein moeten dus de meeste meters gemaakt worden. Bewustwording, verleiding en restrictieve maatregelen vormen de route om de ambities te realiseren.

De HU wil onder meer elektrisch vervoer stimuleren en won daar in 2012 de e-mobility award (juryprijs) van radiozender BNR mee.

De HU heeft de E-Mobility Award gewonnen omdat het elektrische vervoermiddelen aanbiedt aan het personeel. Medewerkers kunnen gratis gebruikmaken van elektrische auto's, elektrische scooters, elektrische fietsen en designfietsen en met korting elektrische fietsen en scooters aanschaffen. De E-Mobility Award wordt georganiseerd door de PP Electric Car Rally en branchevereniging DOET.

In 2012 zijn tijdens de eerste Dag van de Duurzame Mobiliteit vijf elektrische auto's, vijf e-scooters en tien e-bikes gepresenteerd die medewerkers kosteloos mogen gebruiken voor zakelijk vervoer.

Onder meer bij de Dag van de Duurzame Mobiliteit wil de HU medewerkers bewustmaken van de impact van woon-werkverkeer op de CO2-footprint en stimuleren tot gebruik van duurzame alternatieven. Daarom heeft Hogeschool Utrecht een duurzaam mobiliteitspark aangeschaft van e-cars, e-scooters, e-bikes en fietsen.

In 2012 is de HU lid geworden van [U15](#), waarin twintig organisaties en bedrijven zitten uit de provincie Utrecht die op het gebied van duurzame mobiliteit gezamenlijk stappen maken onder het programma Beter Bereikbaar van de overheid. Met Uithof/Rijnsweerd-partners UMC, de UU en ASR worden in 2013 de mogelijkheden van een gezamenlijke e-bike proef onderzocht. Ook zal in 2013 een integraal mobiliteitsbeleid worden opgesteld. In dat hoofdontwerp, een roadmap tot 2020, wordt besloten op welke wijze de HU verder gaat op het gebied van mobiliteit.

Behalve mobiliteit heeft duurzaamheid een stevige plek in de bedrijfsvoering. In 2012 is onder andere een energiezorgsysteem operationeel waarbij al het gebruik gemonitord wordt en voorstellen tot vermindering in verbruik gedaan worden. Er is een groene leverancier voor elektriciteit in de arm genomen. Er is op elke laptop de mogelijkheid gekomen voor videoconferencing en alle printers zijn ingesteld op dubbelzijdig kopiëren. Om alle activiteiten bekend te maken, is in 2012 een social e-learning-game ontwikkeld voor medewerkers: [Treemagotchi](#).

In het najaar speelden zo'n 300 medewerkers mee in de online actie Treemagotchi. Vier weken lang werden medewerkers op een interactieve manier betrokken bij duurzame onderwerpen die voor hen en de HU belangrijk zijn. Treemagotchi is een social e-learning tool speciaal bestemd voor bedrijven die op grote schaal medewerkers willen enthousiasmeren en mobiliseren voor duurzaamheid en verantwoord ondernemen.

Hogeschool Utrecht is als één van de vijf winnaars uit de bus gekomen van de innovatieregeling Duurzaamheid & ICT 2012. Studenten Systeembeheer hebben met een kostenberekening laten zien dat een gevirtualiseerde omgeving energievoordeel oplevert boven een niet-gevirtualiseerde omgeving.

Ten slotte heeft de stafdienst Bedrijfsvoering een nauwe samenwerking met het speerpunt Duurzaamheid opgezet. Er zijn in 2012 onder andere een gezamenlijke intranetsite en een jaarkalender opgesteld. Studenten worden betrokken vanuit opleidingen en minors, hetzelfde geldt voor lectoren en docenten.

Speerpunt Duurzaamheid in de gebouwde omgeving

In 2010 en 2011 benoemde de HU vier speerpunten op het snijvlak van onderwijs, onderzoek en samenleving. Wat bracht 2012 voor het speerpunt Duurzaamheid in de gebouwde omgeving?

Energiezuinig? Practice what you teach

Het speerpunt verwelkomde in 2012 Ivo Opstelten als dragende lector. Deze stevige basis moet het onderwerp nog hoger op de agenda krijgen.

In juni 2010 is het programma voor het speerpunt vastgesteld. De centrale thema's zijn energie-efficiency en energietransitie in de stedelijke omgeving. In het programma krijgt duurzame ontwikkeling een plek in Onderwijs en Onderzoek. Tegelijkertijd wordt daarbij ingezet op duurzame bedrijfsvoering binnen de instelling; practice what you teach. Duurzame energie sluit naadloos aan bij de aangewezen grand challenges van Europa, energy security, climate change en environment. Regionaal anticipeert de hogeschool onder andere op de duurzame doelstellingen van de gemeente en provincie in Utrecht 2040. Daarbij is het samenwerkingsverband Utrecht Sustainability Institute (Knowledge Transfer) van belang voor kennisontwikkeling en reflectie.

In verschillende proeftuinen werken studenten, onderzoekers, docenten, bedrijven en instellingen samen aan het onderwerp. Zo rondde onderzoeker Peter Rutten (docent Bouwkunde) in 2012 zijn praktijkproject af met de resultaten gebundeld in '[Duurzame Monumentenzorg voor het Ooglijdersgasthuis](#)'. Voor het onderzoek onderzochten zes studenten van de domeinen Bouw en Engineering de herbestemming van het monumentale pand. En afgelopen jaar ging het tweejarige project '[Smart grid: rendement voor iedereen](#)' van start, een samenwerking tussen de Faculteit Natuur & Techniek (FNT) en de Faculteit Economie & Management (FEM). Ze onderzoeken in Utrecht en Amersfoort onder andere hoe je een wijk lokaal van duurzame energie kunt voorzien. Projectpartners zijn onder meer de UU, Eneco, Stedin en KEMA.

Het speerpunt wist in 2012 net als voorgaande jaren het onderwerp duurzaamheid onder de aandacht te brengen. Zo ontvingen CvB-voorzitter Geri Bonhof en UU CvB-lid Bert van der Zwaan op de Dag van de Duurzaamheid Jan Peter Balkenende en Herman Wijffels. Hoogleraar Michael Braungart gaf een college over zijn bekende cradle to cradle (C2C)-concept dat integraal op de HU werd uitgezonden.

In aanwezigheid van Jan Peter Balkenende en Herman Wijffels ontvingen Geri Bonhof en Bert van der Zwaan het Manifest voor verduurzaming van het hoger onderwijs.

Ook de [Dutch Green Building Week](#) en de [kennisconferentie Duurzaam Doen](#) wisten veel bezoekers te genereren.

Met de aanstelling van [Ivo Opstelten](#) afgelopen september als lector Nieuwe Energie in de Stad heeft het speerpunt nu letterlijk een duidelijk gezicht gekregen, intern en extern. Het speerpunt beweegt zich, na verdieping en verkenning in de beginperiode, inmiddels meer in de breedte. Alle studenten moeten uiteindelijk iets van het thema duurzaamheid meekrijgen, niet alleen de technici en bouwkundigen. De actuele uitdagingen in de samenleving vragen om integrale oplossingen, nieuwe financierings- en businessmodellen, kwaliteits- en systeemdenken gericht op de toekomst. De ambitie heeft de HU in 2012 bezegeld met het aannemen van het landelijk manifest van Studenten van Morgen, duurzaamheid is binnen vier jaar ingebed in het curriculum van iedere opleiding in het hoger onderwijs. Hiervoor hebben studenten in 2012 onderzoek gedaan naar de gewenste competenties in het onderwijs en werkt de HU samen met de [Groene Generatie](#).

Hogeschool Utrecht is een samenwerking aangegaan met '033Energie', waarin de gemeente Amersfoort, huiseigenaren, aannemers, Rabobank en Eneco samenwerken om energiebesparende woningen te realiseren. Lector Vincent Gruis werkt met vijf studenten aan het doel om de komende drie jaar tenminste tweeduizend woningen in Amersfoort te verbeteren met bijvoorbeeld vloerisolatie en zonnepanelen.

8. GOVERNANCE

Branchecode good governance

In 2006 is door een bindingsbesluit van de leden van de HBO-raad de branchecode good governance vastgesteld. Deze code is voor HU een belangrijk richtsnoer. Op de website is een volledig overzicht van de code geplaatst, waarbij is aangegeven of de uitwerkingen gevolgd worden dan wel om welke reden er wordt afgeweken. De op grond van de code publieke informatie betreffende de leden van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur is hieronder opgenomen.

De HBO-raad heeft een onafhankelijke commissie van externe deskundigen ingesteld, de commissie Van Montfort, die in april 2012 de conclusies van de evaluatie van de branchecode in het rapport 'Goed bestuur in het HBO' heeft neergelegd. Uit het onderzoek van de commissie bleek dat Hogeschool Utrecht de branchecode vrijwel volledig naleeft. Op één punt was een omissie geconstateerd; de integriteitscode was nog in ontwikkeling. Deze is in 2012 vastgesteld. De Raad van Toezicht zal jaarlijks aan de hand van een overzicht van integriteitsvraagstukken de kwesties die deze code (mede) betreffen bespreken met het College van Bestuur. De HBO-raad zal in 2013 op grond van de evaluatie van de commissie Van Montfort voor een herontwerp van de branchecode zorg dragen.

Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht

	Funcitie	Commissies	Hoofdfunctie*	Vergoeding**	Leeftijd***	1ste benoeming
M. Rook MBA	Voorzitter sinds augustus 2007	Voorzitter selectie- en remuneratiecommissie	Voorzitter vereniging Samenwerkende Topklinische opleidingsZiekenhuizen	7.296	62 jaar	27-10-2005
Mw. mr. drs. C. Kervezee	Lid en plaatsvervangend voorzitter vanaf okt 2009	Lid selectie- en remuneratiecommissie vanaf oktober 2009 Voorzitter kwaliteitscommissie	Voorzitter PO-raad	7.296	63 jaar	22-03-2007
Drs. A. Brienen RA	Lid	Voorzitter auditcommissie	Algemeen directeur Jaarbeurs Holding BV	5.296	54 jaar	27-10-2005
Drs. J.C. van Ek	Lid	Lid auditcommissie	Voormalig voorzitter Hoofddirectie ASR Verzekeringsgroep	5.000	66 jaar	15-10-2007
Prof. dr. J.A. van Ginkel	Lid	Lid kwaliteitscommissie	Voormalig rector United Nations University	5.296	71 jaar	19-5-2009
Mw. drs. Z. Guernina	Lid	Lid auditcommissie Lid kwaliteitscommissie	Partner Ad Pontes Capital	7.296	43 jaar	17-5-2010
Mw. mr. I.D. Thijssen	Lid	Lid auditcommissie vanaf oktober 2012	Directievoorzitter NS Reizigers B.V.	5.296	43 jaar	13-12-2011

* Het overzicht van relevante nevenfuncties is opgenomen op www.hu.nl

** De in dit overzicht opgenomen bedragen betreffen de bezoldiging verhoogd met indien van toepassing de werkgeversbijdragen sociale lasten

*** Leeftijd per 1 januari 2012

Onafhankelijkheid (principe III.2)

Binnen Hogeschool Utrecht geldt dat alle leden van de Raad van Toezicht onafhankelijk dienen te zijn. De Raad van Toezicht beoordeelt jaarlijks of zich een potentiële belangenverstremgeling, van welke aard dan ook, zou kunnen voordoen. De Raad van Toezicht heeft daarbij zowel de functies van de leden van de raad alsmede die van de leden van het College van Bestuur betrokken. De raad heeft vastgesteld dat er geen sprake is van (potentiële) belangenverstremgeling. Dit geldt in het bijzonder ook voor de

bestuurlijke/toezichhoudende functies van genoemde instellingen die gelijktijdig door leden uit beide HU-organen bekleed worden.

College van Bestuur

Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT)

Topinkomens in de (semi-)publieke sector worden vergeleken met het gemiddeld belastbaar jaarloon van ministers, bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde topinkomens. Voor 2012 werd dat vastgesteld op € 193.000,-. Inkomens die hoger zijn dan de WOPT-bedrag moeten openbaar gemaakt worden. Binnen HU komen de lonen van de leden van het College van Bestuur hoger uit dan de WOPT-bedrag. Zie onderstaande tabel.

Remuneratie College van Bestuur

in EUR	Duur dienstverband		Belastbaar loon excl. leaseauto		Fiscale bijtelling leaseauto		Belastbaar loon incl. leaseauto		Vorzieningen tbv beloningen betaalbaar op termijn		Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband		totaal	
	van	tot	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
	Stichting Hogeschool Utrecht													
Mw Drs G.T.C. Bonhof, voorzitter CvB	01-09-03	heden	168.519	168.396	12.883	13.124	181.402	181.520	48.274	43.609	-	-	229.676	225.129
Prof. Mr H.M. de Jong, lid CvB	01-09-06	heden	151.960	152.696	9.087	8.985	161.047	161.681	43.162	38.989	-	-	204.209	200.670
J. Bogerd MBA, lid CvB	01-02-03	heden	153.091	152.758	13.931	13.931	167.022	166.689	43.162	38.989	-	-	210.184	205.678

Het loon zoals bedoeld onder WOPT betreft fiscaal loon inclusief bijtelling leaseauto, het werkgevers- en werknemersdeel pensioenpremie, premie fpu (flexibel pensioen), aaop (arbeidsongeschiktheids-pensioen) en ipap (invaliditeitspensioen). De HU droeg in 2012 voor zeventig procent bij in de door de collegeleden betaalde pensioenpremie, hetgeen is opgenomen in de kolom voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn. Naast de genoemde bedragen hebben de leden van het College van Bestuur optioneel een aantal faciliteiten ter beschikking gesteld gekregen, zoals een pc met rand-apparatuur of laptop, een mobiele telefoon en een tablet.

De salarissen zijn conform het remuneratiebeleid, dat in 2009 werd vastgesteld door de Raad van Toezicht. De salarissen zijn geheel vast en zijn gebaseerd op de bedragen die de tot eind 2012 geldende uitwerking van de branchecode aangeeft voor het totale vaste inkomen binnen groep F. De toename van de totale salarissen waren vrijwel geheel het gevolg van een stijging van de pensioenpremies.

Overigens wijken de bedragen van de WOPT licht af van die van de opgave van de bezoldiging van de leden van het College van Bestuur op pagina 85 van dit verslag. In de berekening van de WOPT bedragen mogen een aantal premieafdrachten achterwege blijven die wel tot de kosten voor de hogeschool gerekend moeten worden.

Invoering Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipubliek sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de WNT ingevoerd, die nieuwe normen bevat voor de bezoldiging van het College van Bestuur. De aanstelling van de heer J. Bogerd als lid van het College van Bestuur is met ingang van 1 januari 2013 met 4 jaar verlengd. Hierop is de WNT van toepassing, en de arbeidsvoorwaarden van de heer Bogerd zijn zodanig aangepast dat zij binnen de nieuwe normen vallen.

De aanstelling van de heer De Jong is met ingang van 1 maart 2013 geëindigd vanwege zijn benoeming tot rector van de Hogeschool van Amsterdam en lid van het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam.

Voor per 1 januari 2013 lopende benoemingstermijnen geldt een overgangsregeling van vier jaar. Mevrouw Bonhof wenst dat haar beloning reeds in 2013 wordt herzien. De Raad van Toezicht heeft zijn Selectie- en Remuneratiecommissie verzocht te onderzoeken op welke wijze hieraan uitvoering kan worden gegeven.

Kosten en neveninkomsten College van Bestuur

In 2011 heeft de Raad van Toezicht de regeling Kosten en neveninkomsten College van Bestuur vastgesteld. De toerekening van declarabele kosten geschiedt aan de hand van het door de HBO-raad aanbevolen format, gebaseerd op het model van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

De leden van het College van Bestuur kennen geen vaste onkostenvergoeding en beschikken niet over een creditcard van de HU. Zij kunnen kosten die niet op factuur kunnen worden betaald declareren conform de voor alle personeelsleden van HU geldende Regeling Onkostenvergoeding. Alle kosten zijn door het hoofd Corporate Control getoetst op rechtmatigheid. Het hoofd Corporate Control heeft geen onrechtmatige kosten geconstateerd. De voorzitter van de Raad van Toezicht ziet toe op de gedeclareerde posten en de ontwikkeling daarvan.

De relatief hoge kosten voor de leaseauto van de heer Bogerd worden veroorzaakt door de afkoop van dit contract per 1 januari 2013. Vanaf die datum maakt de heer Bogerd niet langer gebruik van een leaseauto.

Kosten/declaraties leden	G.T.C. Bonhof	H.M. de Jong	J. Bogerd
College van Bestuur	€	€	€
Representatiekosten	574	55	175
Reiskosten binnenland	4.121	854	71
Reiskosten buitenland	480	1.251	372
Leasekosten auto	24.299	16.144	26.739
Deskundigheidbevordering	2.548	175	-
Overige kosten	1.660	222	475
Afgedragen vergoedingen/vacatiegelden	-125	-140	-150
	33.557	18.561	27.682

Corporate Control

De afdeling corporate control (CC) bestaat sinds 2010 en heeft als doel het houden van toezicht op de governance van HU. Onder governance wordt verstaan het geheel van toezicht houden, verantwoording afleggen, besturen en informeren, zowel binnen HU als tussen HU en stakeholders.

Het hoofd corporate control woonde in 2012 vrijwel alle vergaderingen van de auditcommissie van de Raad van Toezicht bij, gaf gevraagd en ongevraagd advies aan het College van Bestuur en deed ondermeer onderzoek naar:

- opvolging adviezen van de commissie Gispén
- het tot stand komen van het strategisch beleid van HU
- de kwaliteit van second opinions in de investeringsbeslissing herhuisvesting
- de werkzaamheden van de externe accountant
- de invoering van numerus fixus in de faculteit economie en management
- de wijze waarop HU omgaat met de resultaten van de Nationale Studenten Enquête (NSE)
- de kosten en beloning van de leden van het College van Bestuur

Het Hoofd corporate control wordt regelmatig ingeschakeld indien er een onafhankelijk onderzoek en/of beoordeling gewenst is van kwestie waarbij integriteitvraagstukken een rol spelen. In het kader daarvan gaf hij ook leiding aan het afwikkelen van procedures rondom fraude en vervalsing van diploma's door studenten of derden, op basis van het in 2011 door het College van Bestuur vastgestelde fraudeprotocol.

Ook is de afdeling betrokken bij de validatie van antwoorden op vragen aan het College van Bestuur van inspectie van het onderwijs en het ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschap.

De functie corporate registrar maakt deel uit van de afdeling en is een rechtsreeks gevolg van het project Van Cijfer tot Diploma; hij bewaakt de kwaliteit van het proces van diplomering en de beoordeelt de werking van de ambtelijke secretariaten van de examencommissies. In 2012 introduceerde de HU onder leiding van de corporate registrar nieuw diplomapapier met een uitgebreide set van beveiligingskenmerken. Het proces van diplomapapier aanvraag en verantwoording daarvan is in 2012 sterk verbeterd.

Overige governance-aspecten

Risicobeheer

In 2012 is het HU Risicoprofiel vastgesteld, waarin de belangrijkste strategische risico's voor de HU zijn opgenomen. Het profiel dient als referentiekader voor de werking van het management controlsysteem en vormt de basis van maatregelen die risico's reduceren.

Daarnaast is in 2012 veel aandacht besteed aan risicomanagement, met als uitgangspunt dat dit een standaardonderdeel vormt van alle operationele processen.

In december 2012 is het rapport 'Autonomie Verplicht, onderzoek financiële problematiek Amarantis' gepubliceerd. Het College van Bestuur heeft de bevindingen in dit rapport in brede kring besproken met onder meer de Raad van Toezicht, directies, het hoofd Corporate Control en de Centrale Medezeggenschapsraad, teneinde binnen HU waar mogelijk lering te trekken uit dit rapport.

Implementatie Van Cijfer tot Diploma

In 2011 heeft het project Van Cijfer tot Diploma tot een belangrijke versterking geleid van de kwaliteitszorg op het gebied van cijferregistratie en diplomering. Voor de implementatie van een aantal aspecten was meer tijd nodig. Het project is in 2012 met succes voortgezet, met als doel dat in collegejaar 2013-2014 alle verbeteringen in de staande organisatie en processen zijn opgenomen.

Helderheid

In de notitie 'Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs' van 29 augustus 2003 geeft het ministerie van OCW voorschriften voor het afleggen van verantwoording over de besteding van middelen. Hierbij worden tien thema's genoemd, waarvan over de verplichte onderwerpen hieronder verslag wordt gedaan.

Uitbesteding van (delen van het) bekostigde onderwijs aan een niet door de overheid bekostigde private organisatie, tegen betaling van de geleverde prestatie.

Dit heeft bij Hogeschool Utrecht niet plaatsgevonden in 2012.

Investeren van publieke middelen in private activiteiten.

Bij de HU is een aantal onderwijsactiviteiten, dat niet wordt bekostigd vanuit de rijksbijdragen van de overheid. Conform de notitie 'Publiek en private middelen en activiteiten' worden in de administratie de private geldstromen gescheiden van het reguliere onderwijs. Kosten worden, in overeenstemming met de 'Richtlijn kostprijzen', toegerekend op basis van de integrale kostprijs. Er is geen sprake van investeringen van publieke middelen in private activiteiten.

Het verlenen van vrijstellingen aan studenten.

Bij het inschrijven van studenten wordt de toelaatbaarheid voor vrijstellingen getoetst door de faculteiten. Vervolgens geven zij een beschikking voor de vrijstelling aan het Bureau Inschrijving. De eisen omtrent de vrijstellingen zijn vastgelegd in het Onderwijs en Examen Reglement.

Bekostiging van buitenlandse studenten.

Bij Hogeschool Utrecht zijn met diverse scholen in het buitenland uitwisselingscontracten afgesloten op

basis van wederzijdse uitwisselingen. Binnen Europa is dit voornamelijk gebaseerd op de Socrates/Erasmus overeenkomst. Het Europese programma Socrates stimuleert Europese samenwerking, uitwisseling, nascholing en stage door middel van subsidies. Erasmus is een onderdeel van het Socrates-programma en is bedoeld om de Europese activiteiten van hoger onderwijsinstellingen te ondersteunen en de mobiliteit en uitwisseling van studenten, docenten en stafleden te bevorderen. De toegekende gelden worden door de hogeschool uitgezet als beurzen voor studenten, docenten en stafmobiliteit. Daarnaast zijn er bilaterale overeenkomsten betreffende studentuitwisseling met onderwijsinstellingen buiten Europa. De aantallen Europese en niet-Europese studenten die aan het uitwisselingsprogramma hebben deelgenomen in 2012 zijn 382 buitenlandse studenten die naar Nederland zijn gekomen en 442 Nederlandse studenten die naar het buitenland zijn gegaan.

Collegegeld niet betaald door student zelf.

Hogeschool Utrecht betaalt voor 27 medewerkers die een opleiding volgen bij de Hogeschool Utrecht het collegegeld. Dit betreft met name masteropleidingen voor docenten ter verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Bovendien wordt een aantal opleidingen betaald ten behoeve van de interne doorstroming.

Bekostiging van maatwerktrajecten

Bij de Faculteit Economie & Management zijn er maatwerktrajecten voor de Lidl (13 studenten) en voor de Belastingdienst (circa 90 studenten).

9. JAARREKENING

Inhoudsopgave Jaarrekening 2012

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING	98
Toelichting uitgangspunten jaarrekening	101
Grondslagen voor waardering van activa en passiva	102
Grondslagen voor bepaling van het resultaat	106
Toelichting geconsolideerde balans	108
Materiële vaste activa	108
Financiële vaste activa	109
Vorraden	109
Vorderingen	110
Liquide middelen	111
Eigen Vermogen	112
Voorzieningen	115
Langlopende schulden	117
Kortlopende schulden	118
Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	119
Overzicht geoormerkte subsidies	121
Toelichting Staat van Baten en Lasten	122
Rijksbijdragen OCW	122
Collegegelden	122
Baten werk in opdracht van derden	123
Overige Baten	123
Bijzondere baten	123
Personeelskosten	124
Afschrijvingen en overige waardeverminderingen materiële vaste activa	125
Huisvestingslasten	125
Overige lasten	126
Accountantshonoraria	126
Financiële baten en lasten	127
Belastingen	127
Overzicht Verbonden Partijen	127
ENKELVOUDIGE JAARREKENING	129
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	131
Toelichting enkelvoudige jaarrekening	132
Materiële vaste activa	132
Financiële vaste activa	132
Vorderingen	133
Liquide middelen	133
Kortlopende schulden	134
Overige gegevens	135
Resultaatbestemming	135
Gebeurtenissen na balansdatum	135
Instellingsgegevens	136

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Geconsolideerde balans per 31 december na resultaatbestemming

Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de bedragen van 2011 aangepast voor SHHO.

Activa

	<u>31 december 2012</u>		<u>31 december 2011</u>	
	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	166.927		175.137	
Financiële vaste activa	3.207		3.254	
		170.134		178.391
Vlottende activa				
Voorraden	73		101	
Vorderingen	14.308		10.714	
Liquide middelen	59.634		64.328	
		74.015		75.143
Totaal		244.149		253.534

Passiva

	<u>31 december 2012</u>		<u>31 december 2011</u>	
	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Eigen Vermogen	108.763		112.475	
Vorzieningen	9.713		9.531	
Langlopende schulden	57.820		58.026	
Kortlopende schulden	67.852		73.502	
Totaal		244.149		253.534

Geconsoliseerde staat van baten en lasten 2012

Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de bedragen van 2011 aangepast voor SHHO.

	realisatie 2012		begroting 2012		realisatie 2011	
	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Baten						
Rijksbijdragen	216.958		210.523		220.984	
Overige overheidsbijdragen en subsidies	9.665		6.888		10.465	
College-, cursus, les en examengelden	60.095		64.694		59.088	
Baten werk i.o.v. derden	18.413		20.455		20.339	
Overige Baten	5.762		7.030		7.473	
Bijzondere baten	2.704		-		7.696	
Totaal baten		313.597		309.590		326.045
Lasten						
Personeelskosten	239.957		233.086		222.492	
Afschrijvingen	17.372		18.827		17.684	
Overige waardeverminderingen van materiële vaste activa	-		-		11.000	
Huisvestingslasten	17.757		20.666		18.369	
Overige lasten	40.109		39.937		41.873	
Totaal lasten		315.195		312.516		311.418
Saldo baten en lasten		-1.597		-2.926		14.627
Financiële baten en lasten		-1.842		-2.600		-1.973
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		-3.440		-5.526		12.654
Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening		-272		-		-224
Resultaat deelneming		-		-		-
Resultaat		-3.712		-5.526		12.430

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2012

Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de bedragen van 2011 aangepast voor SHHO.

	realisatie		realisatie	
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo Baten en Lasten		-1.869		14.403
<i>Aanpassingen voor:</i>				
- afschrijvingen en waardeverminderingen				
materiële vaste activa	17.372		28.684	
- mutaties voorzieningen	182		1.289	
		17.554		29.973
<i>Veranderingen in vlottende middelen</i>				
- voorraden	28		36	
- vorderingen	-3.593		-1.436	
- kortlopende schulden (excl. leningen)	751		3.099	
- waarvan aflossing c.q. opname bankkrediet	-		-	
		-2.814		1.699
Ontvangen interest	747		741	
Betaalde interest	2.589		2.713	
		-1.842		-1.972
		11.028		44.103
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	-9.418		-9.090	
Desinvesteringen (im)materiele vaste activa	256		2.386	
Mutatie in deelnemingen	0		-1	
Mutatie leningen u/g	47		239	
Overige investeringen financiële vaste activa	-		-	
		-9.115		-6.466
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	-		-	
Aflossing leningen	-6.607		-5.911	
		-6.607		-5.911
Mutatie liquide middelen (inclusief bankkrediet)		-4.694		31.726
Verloop van liquide middelen (x € 1.000)			2012	
Liquide middelen 1-1-2012			64.328	
Mutatie boekjaar			-4.694	
Liquide middelen incl. bankkrediet 31-12-2012			59.634	

Fusie

De fusie van de HU met Stichting Huisvesting Hoger Onderwijs (SHHO) vond plaats op 1 juli 2012. In de jaarrekening van 2012 zijn de resultaten van beide stichtingen verwerkt, als ware de stichtingen op 1 januari 2012 al samengevoegd. Ook in de vergelijkende cijfers van 2011 is de SHHO opgenomen.

Consolidatie

In de geconsolideerde overzichten zijn de financiële gegevens opgenomen van de HU, haar groepsmaatschappijen en andere instellingen waarop de HU een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin de instelling overheersende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat HU beschikt over de meerderheid van stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum. De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop de HU een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld. Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn geëlimineerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig en indien mogelijk gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

De deelnemingen Interval B.V., Domstad Beheer B.V. en Domstad Facilitaire Zaken B.V. zijn volledig meegeconsolideerd.

Verbonden Partijen

Als verbonden partijen zijn aangemerkt alle rechtspersonen waarin overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap, of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden eveneens aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, inclusief het bankkrediet. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, maakt de leiding van de HU schattingen, die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Stelselwijzigingen

In 2012 hebben zich geen stelselwijzigingen voor gedaan.

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2, BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien niet anders vermeld worden zij opgenomen tegen de nominale waarde.

Vergelijking met voorgaand boekjaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs rekening houdend met bijzondere waardeverminderingen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden, met uitzondering van de terreinen, gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de lineaire afschrijvingen. Terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De terreinen in eigen bezit worden niet afgeschreven. De terreinen in erfpacht worden lineair afgeschreven gedurende de looptijd van het contract. Op de overige materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen, die op balansdatum worden verwacht (zie: bijzondere waardeverminderingen van vaste activa).

De erfpachtovereenkomsten met de Universiteit Utrecht hebben een looptijd van 75 jaar, deze zijn opgenomen onder de terreinen.

Investerings in gebouwen worden in 30 jaar afgeschreven. Voor functionele aanpassingen geldt een afschrijvingstermijn van 5 jaar voor kleine verbouwingen en 15 jaar voor grotere verbouwingen.

Investerings in huurpanden worden afgeschreven in overeenstemming met de duur van het huurcontract.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud in het meerjarenonderhoudsplan.

Investerings in inventaris, audio- en visuele apparatuur, computerapparatuur en software worden geactiveerd bij bestedingen vanaf € 10.000 per stuk of per bulkbestelling. In het jaar van ingebruikname en het laatste jaar wordt 50% van een jaartermijn afgeschreven. De afschrijvingstermijnen zijn afhankelijk van de economische levensduur en variëren van 2 tot 10 jaar.

Niet-primaire activa

Niet-primaire activa betreffen niet aan het primaire proces dienstbare activa (woning). Deze activa zijn gewaardeerd tegen boekwaarde, zijnde de aanschafwaarde verminderd met de lineaire afschrijvingen.

Financiële vaste activa

- Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Wanneer 20%

of meer van de stemrechten kan worden uitgebracht, wordt verondersteld dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan de grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de betreffende deelneming.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover de instelling in deze situatie geheel of gedeeltelijk in staat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening getroffen.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen de realiseerbare waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de staat van baten en lasten.

- **Vorderingen op deelnemingen**

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen op deelnemingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde van het verstrekte bedrag, gewoonlijk de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

- **Overige vorderingen**

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen bevatten verstrekte leningen en overige vorderingen. Deze worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde van het verstrekte bedrag en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs, die veelal gelijk is aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen. Deze voorzieningen en andere bijzondere waardeverminderingen worden direct verantwoord in de staat van baten en lasten.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de HU wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere waardevermindering wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Ook voor financiële instrumenten wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële vaste activa. Bij aanwezigheid van objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de HU de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de staat van baten en lasten.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die bepaald is bij de eerste verwerking van het instrument. Het waarderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de staat van baten en lasten verwerkt.

Bij een investering in eigen vermogensinstrumenten, gewaardeerd tegen kostprijs, wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het financieel actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de actuele vermogenskostenvoet voor een soortgelijk financieel actief. De bijzondere waardevermindering wordt slechts teruggenomen indien het wegnemen van de indicatie van een bijzondere waardevermindering objectief waarneembaar is.

Vlottende activa

De voorraden zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode of lagere opbrengstwaarde. Bij de waardering is indien van toepassing, rekening gehouden met een voorziening voor mogelijke incourantheid.

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voorzieningen wegens mogelijke oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Overlopende projecten zijn gewaardeerd tegen de daaraan per balansdatum gemaakte kosten.

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan een jaar. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is opgebouwd uit de algemene reserves, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Bestemmingsreserves zijn middelen waaraan door het College van Bestuur een specifieke bestemming is toegekend. Bestemmingsfondsen zijn middelen toegekend door derden met specifieke bestedingsdoelen.

Het eigen vermogen is gesplitst naar publieke en private middelen (segmentatie).

In de toelichting op het eigen vermogen pagina 112 zijn de afzonderlijke reserves en fondsen toegelicht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Voor uitgaven van groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig over een aantal jaren te verdelen.

Op pagina 115 zijn de afzonderlijke voorzieningen toegelicht.

Pensioenen

HU heeft een pensioenregeling die is ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) en die is te karakteriseren als een zogeheten toegezegde pensioenregeling. De hoogte van de pensioenuitkering is afhankelijk van leeftijd, salaris en aantal dienstjaren. De toegezegde pensioenregeling bij het ABP is verwerkt als zou er sprake zijn van een toegezegde bijdrageregeling. In geval van een tekort bij het ABP heeft HU geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort, anders dan hogere toekomstige premies.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde.

Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de looptijd van de schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

Operationele leasing

Bij de HU zijn er leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de instelling ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden toegerekend aan het boekjaar voor zover zij op balansdatum ook daadwerkelijk zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden meegenomen, indien zij bekend zijn bij het opstellen van de jaarrekening.

Fusie

De fusie tussen Stichting HU en Stichting Huisvesting Hoger Onderwijs (SHHO) vond plaats op 1 juli 2012. In de jaarcijfers van 2012 zijn de resultaten van de beide stichtingen verwerkt, zoals voorgeschreven, alsof zij heel 2012 al waren samengevoegd. Ook de vergelijkende cijfers van 2011 zijn aangepast met de cijfers van SHHO.

Rijksbijdragen en collegegeld

De rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft conform de laatst ontvangen opgave van het ministerie van OCW. De collegegelden van studenten zijn opgenomen naar rato van het collegejaar.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en HU de condities voor ontvangst kan aantonen.

Baten werk in opdracht van derden

De baten uit contractonderwijs en contractonderzoek worden opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben. Vooruit ontvangen financiering wordt als kortlopende schuld gepresenteerd. Eventuele negatieve resultaten van lopende opdrachten worden in de staat van baten en lasten verwerkt op het moment dat het verlies wordt verwacht.

Overige baten

De overige baten bestaan onder meer uit baten van verhuur en detachering.

Bijzondere baten

Bijzondere baten zijn baten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

Lonen en Salarissen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover zij verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De toegezegde pensioenregeling bij het ABP is verwerkt als zou sprake is van een toegezegde bijdrageregeling. De premies worden verantwoord als personeelskosten op het moment dat deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Afschrijvingen

Voor de afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa wordt de lineaire methode toegepast. Op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde of verkrijgingsprijs rekening houdend met de verwachte economische levensduur.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

De onderstaande afschrijvingstermijnen worden binnen de HU gehanteerd. Slechts indien sprake is van een aantoonbare afwijkende economische levensduur of de restwaarde wordt hiervan afgeweken.

• Terreinen in eigen bezit	niet afgeschreven
• Terreinen in erfpacht	looptijd overeenkomst
• Gebouwen	30 jaar
• Functionele aanpassingen (opgenomen onder gebouwen)	
o Kleine verbouwingen/investeringen	5 jaar
o Grotere verbouwingen/investeringen	15 jaar
• Inventaris	10 jaar
• Audio- en visuele apparatuur	3 jaar
• Netwerkbekabeling en - hardware	10 en 5 jaar
• Concernsystemen, PC's en servers	4 jaar
• Software	3 jaar
• Laptops	2 jaar
• Vervoermiddelen (scooters en fietsen)	3 jaar

Boekwinsten en –verliezen bij verkoop van materiële vaste activa worden opgenomen onder bijzondere baten of bijzondere lasten.

Overige waardeverminderingen op materiële vaste activa

Indien de HU heeft vastgesteld dat de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde van het actief wordt een bijzondere waardevermindering toegepast op het actief. Een bijzondere waardevermindering wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Bijzondere lasten

Bijzondere lasten zijn lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Belastingen

De opgenomen vennootschapsbelasting komt voort uit de resultaten van de meegeconsolideerde deelnemingen.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

x €1.000	aan- schaf- prijs	cum afschrij- vingen & waarde verminde- ringen	boek- waarde 1 januari 2012	investe- ringen *) 2012	Aanschaf- waarde desinves- teringen	Cumul. afschr. desinves- teringen	boek- waarde desinves- teringen 2012	afschrij- vingen & waarde- verminde- ringen 2012	aan- schaf- prijs 2012	cum afschrij- vingen & waarde- verminde- ringen	boek- waarde 31 december 2012
Gebouwen	216.516	86.583	129.934	3.253	6.091	5.979	112	9.866	213.678	90.469	123.209
Gebouwen SHHO	4.049	1.990	2.059	-	-	-	-	186	4.049	2.176	1.873
Terreinen	18.695	690	18.005	-	-	-	-	51	18.695	741	17.954
Gebouwen in uitvoering	2.325	-	2.325	262	-	-	-	-	2.587	-	2.587
Inventaris en apparatuur	74.783	52.141	22.641	5.856	20.020	19.876	144	7.262	60.620	39.527	21.093
Vervoermiddelen	-	-	-	46	-	-	-	8	46	8	39
Niet aan proces dienstbare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Materiële vaste activa	172	-	172	-	-	-	-	-	172	-	172
Totaal materiële vaste activa	316.540	141.404	175.137	9.418	26.111	25.855	256	17.372	299.847	132.920	166.927

De gebouwen betreffen diverse gebouwen op de Uithof, de panden Oudenoord 700 en Nijenoord 1 en het pand aan de Koningsbergerstraat. De investeringen betreffen functionele aanpassingen aan de gebouwen. Het gebouw SHHO betreft een deel van het FG-gebouw aan de Bolognalaaan 101, dat als gevolg van de fusie nu in zijn geheel aan de HU toebehoort. De desinvesteringen op gebouwen betreffen functionele aanpassingen aan panden, die niet meer in gebruik zijn.

Onder terreinen in erfpacht zijn de overeenkomsten met de Universiteit Utrecht opgenomen. De erfpachtovereenkomsten hebben een looptijd van 75 jaar.

De gebouwen in uitvoering betreffen de P&R-faciliteit op de Uithof, die gezamenlijk met de UU en het UMC tot stand wordt gebracht en die naar verwachting medio 2013 gereed is.

De investeringen in inventaris en apparatuur betrof voor €4,4 miljoen investeringen in computer-apparatuur en voor €1,5 miljoen inventaris. In 2012 heeft een opschoning plaatsgevonden van de bestanden, waarbij alle niet meer in gebruik zijnde en niet meer aanwezige inventaris en apparatuur uit het activaregister zijn geschrapt. Dit heeft geleid tot desinvesteringen met een aanschafwaarde van €20 miljoen, die overigens vrijwel geheel waren afgeschreven.

De investering in vervoermiddelen in 2012 betreffen elektrische scooters en elektrische fietsen, die in het kader van het programma Duurzaamheid zijn aangekocht. Hiermee wordt beoogd het autoverkeer tussen de panden van de Uithof en het Centrum te verminderen.

De WOZ-waarde van de gebouwen en terreinen in eigendom bedroeg op 31-12-2012 €153,8 miljoen. De verzekerde waarde bedroeg €281,7 miljoen.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

x € 1.000	Boekwaarde 01-01-12	Investerings en verstrekte leningen	Desinvesteringen & afgeloste leningen	Resultaat deelnemingen	Boekwaarde 31-12-12
Vorderingen op OCW	3.206	-	-	-	3.206
Overige vorderingen	231		-47	-	184
Voorziening overige vorderingen	-183				-183
Totaal financiële vaste activa	3.254	-	-47	-	3.207

De langlopende vordering op OCW heeft betrekking op de vorderingen inzake vakantie-uitkeringen, belastingen en sociale premies ultimo 1987. De vordering is ontstaan bij de overgang van het declaratiestelsel naar de normatieve bekostiging. De vordering, opgenomen tegen de nominale waarde, wordt verrekend bij liquidatie van de HU.

Overige vorderingen en voorziening overige vorderingen

In 2012 is met de Stichting Studenten Faciliteiten overeenstemming bereikt over de afhandeling van een in 2003 verstrekte lening. Van de totale vordering van K€52 is K€30 geïnd. Het verschil is in de kosten geboekt. Daarnaast is er nog een vordering op Winbase in verband met de verkoop van een eerdere deelneming van de HU: Abakus BV. De koopsom zou in 5 termijnen worden betaald. In 2012 is niets afgelost. Gezien de onzekerheid die met deze vordering samenhangt, was deze al voorzien in 2011.

VOORRADEN

	31-12-2012	31-12-2011
	x € 1.000	x € 1.000
Gebruiksgoederen	73	101

Onder voorraden zijn opgenomen de winkelvoorraden en PR-artikelen.

VORDERINGEN

	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Debiteuren	4.741	4.432
Studenten	3.822	3.159
Af: Voorziening wegens oninbaarheid	-614	-779
	<u>7.950</u>	<u>6.812</u>
Overige vorderingen	3.594	3.385
Voorziening op overige vorderingen	-3.246	-3.134
Overlopende activa	6.010	3.651
	<u>14.308</u>	<u>10.714</u>

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd. De toename van het debiteurensaldo is het gevolg van een toename van het aantal verzonden facturen in de laatste periode van het jaar. De toename van de studentvorderingen met €0,7 miljoen hing deels samen met een gewijzigde systematiek van factureren van cursussen, hetgeen leidde tot een verschuiving van debiteuren naar vorderingen op studenten.

De voorziening wegens oninbaarheid wordt bepaald met behulp van de statische methode. Dat wil zeggen dat een inschatting wordt gemaakt van de oninbaarheid van het op de balansdatum openstaande debiteurensaldo. Hierbij wordt de ouderdom van de vorderingen in ogenschouw genomen. In 2012 stonden de facturen gemiddeld minder lang open dan in 2011, waardoor een lagere voorziening nodig is.

De overlopende activa stijgen met €2,4 miljoen, hierin is de vordering opgenomen op het waarborgfonds in verband met de incidentele bate van €2,7 miljoen die pas na balansdatum bekend werd.

LIQUIDE MIDDELEN

	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Kasmiddelen		
Bankrekeningen en deposito's	8	8
	59.626	64.320
Totaal liquide middelen	<u>59.634</u>	<u>64.328</u>

De daling van de liquide middelen met €4,7 miljoen is de resultante van een stijging door het exploitatieresultaat voor afschrijvingen van €14 miljoen en een daling door €9 miljoen investeringen, €6,6 miljoen aflossing op leningen en een toename van het werkkapitaal (kortlopende vorderingen minus schulden) met €3 miljoen. In het kasstroomoverzicht in hoofdstuk 2 is de herkomst en besteding van middelen weergegeven.

EIGEN VERMOGEN

x € 1.000	stand per 01-01-12	resultaat	overig mutatie	stand per 31-12-12
Algemene reserve publiek	81.884	254	1.097	- 83.235
Bestemmingsreserves publiek				
Ontwerp & Ontwikkeling	3.801	-171	1.244	4.874
Nieuwe opleidingen	75	-75	-	-
Promotievouchers	2.484	144	-1.244	1.384
Kwaliteit & Rendement	4.944	-3.202	-	1.742
Summercourses	-	-	-	-
Verhuizing Domstad	-	-	-	-
Fusie Hogeschool Utrecht/Domstad	1.647	-	-	1.647
Huur FC Donderstraat	3.852	-1.075	-	2.777
HU-brede programma's	-	450	-	450
Overig	1.456	-45	-87	1.324
	18.259	-3.974	-87	14.198
Bestemmingsfondsen publiek				
Beroepskolom	1.174	-510	-	664
Actieplan Leerkracht	1.893	-446	-1.010	437
G5	26	-26	-	-
Sprintgeld platform Bêatechniek	953	-268	-	684
	4.045	-1.251	-1.010	1.785
Algemene reserve privaat	3.603	401	2.700	- 6.704
Bestemmingsreserves privaat				
Studentzaken	29	-	-	29
Interval	2.859	547	-1.866	1.541
Waarborgfonds	830	-	-	830
Post-HBO Domstad	-98	-	-	-98
Domstad Beheer BV	1.062	310	-834	539
	4.683	858	-2.700	2.841
Totaal	112.475	-3.712	-	108.763

Hieronder is aangegeven voor welk doel de bestemmingsreserves en -fondsen gevormd zijn.

Bestemmingsreserves publiek

Ontwerp & Ontwikkeling

De middelen ontwerp & ontwikkeling worden ingezet t.b.v. financiering van Lectoraten en Kenniscentra, speerpunten en versterking van de relatie onderwijs en onderzoek. Bij het realiseren van de ambities van HU op het gebied van haar onderzoeksopdracht is het van belang om focus en massa in het onderzoekprogramma aan te brengen. Ten behoeve van een hogeschoolbrede profilering zijn vier faculteits-overstijgende speerpunten benoemd. Voor deze speerpunten zijn onder voorwaarde voor een periode van vier jaar middelen beschikbaar gesteld. De nog niet bestede middelen speerpunten alsmede de

niet bestede middelen t.b.v. lectoraten onderwijs en de specifieke reservering t.b.v. het Kenniscentra van de faculteit Gezondheidszorg zijn hier verantwoord.

Nieuwe opleidingen

Conform het reservebeleid van de HU komen de voorfinancieringskosten van nieuwe bekostigde opleidingen niet ten laste van de reguliere exploitatie van de betreffende faculteit, maar worden middelen gereserveerd vanuit de vrij besteedbare reserves. De middelen worden toegekend voor de voorfinanciering van de eerste twee jaar.

Promotievouchers

Deze middelen worden ingezet voor de vervanging van docenten, die werken aan hun promotie. De besteding van de middelen maakt onderdeel uit van de CAO.

Kwaliteit en Rendement

Het laatste deel van de middelen t.b.v. het actieplan "verbetering kwaliteit en rendement" wordt in 2013 ingezet.

Fusie HU/Domstad

Voor de kosten die samenhangen met de fusie is een transitiebudget opgesteld. Het grootste deel van de kosten zullen in de periode 2011 – 2014 gemaakt worden. De reservering hiervoor is opgenomen in een bestemmingsreserve.

Huur FC Dondersstraat

Als gevolg van de keuze van de HU om alle onderdelen te verhuizen naar de Uithof is het pand aan de F.C. Dondersstraat verkocht. Om de periode tussen de verkoop en de verhuizing te overbruggen is met de koper een afspraak gemaakt over tijdelijke (terug)huur van het pand. Uit de gerealiseerde boekwinst bij de verkoop is een deel gereserveerd t.b.v. de resterende huurtermijnen.

HU-brede programma's

Deze reserve wordt gevormd voor de HU-brede programma's Integratie Back Office, Leven Lang Leren en Ovidius.

Overig

Onder overig is een aantal kleinere bestemmingsreserves opgenomen zoals sociaal beleid (K€600), een curriculaanpassing bij de FE (K€154), Interval (K€57), Alumnibeleid (K€113) en het octrooifonds (K€100).

Bestemmingsfondsen publiek

Beroepskolom

De opgenomen reserve beroepskolom betreft middelen waarvoor in de meerjarenraming 2013-2015 een besteding is opgenomen.

Actieplan Leerkracht

De opgenomen reservering betreft niet ingezette middelen, die in meerjarenraming 2013-2015 alsnog ingezet worden.

Sprintgeld Platform Bêta Techniek

Deze middelen zijn geormerkte middelen ten behoeve van het verbeteren van de in-, door-, en uitstroom van studenten techniek, met onder meer aandacht voor de deelname van vrouwen en allochtonen. In het bestemmingsfonds is het saldo van de nog niet-bestede middelen opgenomen.

Bestemmingsreserves privaat

Studentzaken

Voor studenten die door onvoorziene omstandigheden in acute financiële nood verkeren heeft de HU een voorziening in de vorm van een Noodfonds voor studenten.

Interval

Interval B.V. is een 100% dochteronderneming van de HU. De bestemmingsreserve betreft het via de netto vermogenswaarde verwerkte vermogen van Interval.

Waarborgfonds

Betreft de verplichte reservering als gevolg van de afspraken met het waarborgfonds.

Post-HBO Domstad

Betreft het afzonderlijk geregistreerde vermogen van de private activiteit 'post-HBO opleidingen' van Hogeschool Domstad.

Domstad Beheer BV

Domstad Beheer BV is een 100% deelneming van de HU, die vervolgens weer 100% van de aandelen van Domstad Facilitair BV bezit. De bestemmingsreserve betreft het via de nettovermogenswaarde methode verwerkte vermogen van Domstad Beheer BV.

VOORZIENINGEN

	stand per 01-01-12	dotaties	onttrekkingen	vrijval/ overboeking	stand per 31-12-2012
x € 1.000					
Personeelsvoorzieningen:					
• Wachtgeld	3.493	1.587	372		4.708
• Reorganisatieuitkeringen	136		58		78
• vaststellingsovereenkomsten	590	288	541		337
• Jubileum uitkeringen	683	198	153		728
• Langdurig zieken	594			-148	446
Onderhoudsvoorzieningen	2.455	2.900	3.008		2.347
Omgangskunde	1.580		511		1.069
Totaal voorzieningen	9.531	4.973	4.643	-148	9.713

De voorziening voor reorganisatie/ontslaguitkeringen heeft vrijwel geheel betrekking op 2013. De andere voorzieningen hebben een langlopend karakter.

Wachtgeld

De HU is eigen risicodragers voor het werkloosheidsrisico van de medewerkers. De voorziening betreft zowel het wettelijk als het bovenwettelijk wachtgeld. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op de situatie per 31 december. De voorziening is contant gemaakt tegen 4%. In de voorziening is tevens rekening gehouden met mogelijke wachtgeldaanspraken van medewerkers met een tijdelijk dienstverband waarvan per 31 december bekend is dat het contract niet verlengd wordt. Dit deel van de voorziening is berekend op basis een risico-inschatting per leeftijdsgroep.

Reorganisatie/ontslaguitkeringen

Een deel van de voorziening werd gevormd bij Hogeschool Domstad voor vertrekregelingen in verband met een reorganisatie; hieruit worden aangegane fpu-suppletie verplichtingen betaald. Daarnaast werd een voorziening getroffen voor individuele beëindigingsregelingen, waarbij toezeggingen worden gedaan, die niet voortvloeien uit wet of CAO. Deze regelingen worden vastgelegd in vaststellingsovereenkomsten, waarbij het dienstverband op termijn wordt beëindigd en/of een vergoeding aan de werknemer wordt toegekend. Al deze vaststellingsovereenkomsten worden van een advies voorzien van Juridische Zaken en door het College van Bestuur geaccordeerd.

Jubileum uitkeringen

De voorziening jubileumuitkeringen wordt opgenomen voor verwachte lasten gedurende het dienstverband van de werknemers. De voorziening is berekend op basis van ervaringscijfers van het afgelopen jaar. De voorziening is contant gemaakt tegen 4%.

Langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gebaseerd op de gemiddelde toestroom naar de WIA, de gemiddelde arbeidsomvang en het gemiddelde uurloon van de HU. Langdurig zieken zijn medewerkers waarvan verwacht wordt dat zij gedurende het resterende dienstverband niet meer arbeidsgeschikt worden.

Onderhoudsvoorziening

De basis voor de onderhoudsvoorziening is het meerjaren onderhoudsplan dat is opgesteld ten behoeve van het reguliere onderhoud van de gebouwen. In verband met de Business Case Uithof, die ten doel heeft om alle onderdelen van de HU op De Uithof onder te brengen en waarbij de nodige renovaties zullen worden uitgevoerd en panden zullen worden afgestoten, is het onderhoudsplan opgesteld voor drie jaar.

Omgangskunde

In 2011 is een voorziening gevormd voor de lerarenopleiding Omgangskunde van bijna €1,6 miljoen. Er was een verschil tussen de verwachtingen betreffende de bevoegdheden van docenten Omgangskunde en wat in de praktijk realiteit bleek te zijn. Met het ministerie werd overeengekomen dat de HU een applicatieprogramma zou verzorgen. De in 2012 gemaakte kosten voor dit programma zijn ten laste van de voorziening gebracht. De voorziening per ultimo 2012 wordt toereikend geacht voor de toekomstige kosten.

LANGLOPENDE SCHULDEN

x € 1.000

	Stand per 31-12-11	Aange- gane Leningen	Aflos- singen 2012	Stand per 31-12-12	Reste- rende looptijd > 1 jaar	Reste- rende looptijd > 5 jaar
Kredietinstellingen						
Rabobank (5,86%)	3.547	-	-194	3.353	3.353	-
Deutsche Bank (SHHO)	1.413	-	-1.413	-	-	-
Ministerie van Financiën 1042 (4,74%)	10.000	-	-	10.000	-	10.000
Ministerie van Financiën 1043 (4,73%)	10.000	-	-	10.000	-	10.000
Ministerie van Financiën 1214 (4,85%)	10.000	-	-	10.000	10.000	-
Ministerie van Financiën 1331 (3,44%)	5.000	-	-	5.000	5.000	-
Ministerie van Financiën 1332 (3,28%)	5.000	-	-5.000	-	-	-
Ministerie van Financiën 1482 (3,59%)	9.000	-	-	9.000	-	9.000
Ministerie van Financiën 1555 (3,49%)	7.000	-	-	7.000	-	7.000
	60.960	-	-6.607	54.353	18.353	36.000
Naar kortlopende schulden	-6.607			-206		
Stand 31-12	54.353	-	-6.607	54.147	18.353	36.000
OCW						
Liquiditeitsbijdrage 1998 OCW	3.673			3.673		
Totaal langlopende schulden per ultimo boekjaar	58.026			57.820		

Bij de Rabobank loopt een hypothecaire lening op het pand Koningsbergerstraat (voorheen Hogeschool Domstad). Het betreft een annuïtaire lening met een looptijd tot 2024 en een vastrentende periode tot juli 2018. De lening van de Deutsche Bank betrof SHHO. Bij samengaan van beide fusiepartners is de lening direct afgelost door de HU uit de liquide middelen. In 2008 en 2009 zijn langjarige leningen met een vaste rente bij het ministerie van Financiën afgesloten. Eén van de leningen is in 2012, aan het einde van de looptijd, afgelost. Op deze leningen vinden geen tussentijdse aflossingen plaats. Voor deze leningen zijn hypothecaire zekerheden verstrekt op enkele panden en de erfpacht. De leningen waren onder meer bedoeld voor grondaankopen en bouwactiviteiten.

De aflossingsverplichtingen voor 2012 (K€206 op de Rabobank lening) zijn opgenomen onder de schulden op korte termijn.

Onder de langlopende schuld is de eenmalige liquiditeitsbijdrage OCW opgenomen die door de minister in 1988 is toegekend in verband met de keuze die de studenten kregen om met ingang van het studiejaar 1988/1989 het collegegeld gespreid te betalen. Om het negatieve effect op de liquiditeitspositie van de hogescholen te compenseren is door OCW, onder de naam liquiditeitscorrectie, een bedrag beschikbaar gesteld. De hoogte van het bedrag is gebaseerd op de studentaantallen van 15 september 1987. De schuld valt vrij bij liquidatie van de HU.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31 december 2012		31 december 2011	
	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Aflossingsverplichting		206		6.607
Vooruitgefactureerde en ontvangen termijnen		298		1.046
Crediteuren		8		650
Belastingen en premies sociale verzekeringen		8.888		8.586
Schulden inzake pensioenen		3.083		2.901
Overig kortlopende schulden		486		1.451
Vooruitontvangen collegegeld	22.050		19.648	
Vooruitontvangen subsidies OCW	1.686		1.999	
Vakantiegeld en -dagen	11.380		10.817	
Vooruitontvangen subsidies	4.341		3.824	
Vooruitontvangen cursusgelden	1.047		1.851	
Inhuur personeel OP/OBP	4.052		3.896	
Overige	10.328		10.226	
Overlopende passiva		54.884		52.261
Totaal kortlopende schulden		67.852		73.502

Bij de Rabobank loopt een hypothecaire lening op het pand Koningsbergerstraat (voorheen Hogeschool Domstad). Het betreft een annuïtaire lening met een looptijd tot 2024 en een vastrentende periode tot juli 2018. De lening van de Deutsche Bank betrof SHHO. Bij samengaan van beide fusiepartners is de lening direct afgelost door de HU uit de liquide middelen. In 2008 en 2009 zijn langjarige leningen met een vaste rente bij het ministerie van Financiën afgesloten. Eén van de leningen is in 2012, aan het einde van de looptijd, afgelost. Op deze leningen vinden geen tussentijdse aflossingen plaats. Voor deze leningen zijn hypothecaire zekerheden verstrekt op enkele panden en de erfpacht. De leningen waren onder meer bedoeld voor grondaankopen en bouwactiviteiten.

De aflossingsverplichtingen voor 2012 (K€206 op de Rabobank lening) zijn opgenomen onder de schulden op korte termijn.

Onder de langlopende schuld is de eenmalige liquiditeitsbijdrage OCW opgenomen die door de minister in 1988 is toegekend in verband met de keuze die de studenten kregen om met ingang van het studiejaar 1988/1989 het collegegeld gespreid te betalen. Om het negatieve effect op de liquiditeitspositie van de hogescholen te compenseren is door OCW, onder de naam liquiditeitcorrectie, een bedrag beschikbaar gesteld. De hoogte van het bedrag is gebaseerd op de studentaantallen van 15 september 1987. De schuld valt vrij bij liquidatie van de HU.

Stichting Waarborgfonds HBO

De HU heeft sinds 2011 geen geborgde leningen meer. In de Algemene Vergadering van de HBO-raad op 28 april 2011 is besloten om de verplichte aansluiting bij het Waarborgfonds te beëindigen per 1 januari 2013 en het fonds op te heffen. Voorwaarde hiervoor is dat alle aangesloten hogescholen hun geborgde leningen hebben omgezet in niet-geborgde leningen. Inmiddels is in februari 2013 bekend geworden dat dat grotendeels is gelukt en dat tot een uitkering van vooralsnog €2,7 miljoen aan de HU kan worden overgegaan. Dit bedrag is in de jaarrekening van 2012 verwerkt. De resterende uitkering van naar verwachting circa €2,2 miljoen is nog niet opgenomen en zal bij uitkering worden verantwoord.

Aan Banken verstrekte verklaringen

De HU heeft een pari passu verklaring aan de ABN AMRO verstrekt over de overige activa, waarbij de HU verklaart dat geen activa als zekerheid voor kredietverlening aan andere financiers zijn verstrekt, en indien zij in de toekomst toch zekerheden aan andere kredietverschaffers verstrekt, ABN AMRO concurrent crediteur blijft.

Daarnaast heeft de HU een 'cross default' verklaring afgegeven, inhoudende dat de door de ABN AMRO verstrekte leningen opeisbaar zijn zodra de hogeschool de rente- en aflossingsverplichtingen aan andere geldgevers niet nakomt.

ABN AMRO heeft voor de HU voor ad K€101 afgegeven aan garanties, de Rabobank K€22 en het Ministerie van Financiën voor K€7.

Tevens heeft de HU nog een multi-purpose faciliteit met een limiet van K€700 bij de ABN AMRO, die gebruikt kan worden in de vorm van een rekening courant en voor het stellen van garanties.

Tenslotte heeft de HU overige rekening courantsaldi verpand aan de ABN AMRO.

Transferium

Voor de faculteit Educatie en de faculteit Maatschappij & Recht is de HU verplicht om in parkeer-voorzieningen te voorzien. De HU participeert daarom samen met de gemeente Utrecht, de UU en het UMC in de ontwikkeling van een P&R-faciliteit op de Uithof. De HU heeft 150 appartementsrechten (op 150 parkeerplaatsen) gekocht. De verplichting bedroeg ultimo 2012 ruim €0,8 miljoen. Dit bedrag zal naar verwachting in 2013 moeten worden voldaan. De oplevering staat gepland in juli 2013.

Leaseverplichtingen

De HU is leaseverplichtingen aangegaan voor acht auto's ten bedrage van K€191. Hiervan zal K€71 binnen één jaar worden betaald en de rest uiterlijk in 2016. Naast drie auto's voor individuele werknemers zijn vijf elektrische auto's geleased in verband met het programma Duurzaamheid.

Langlopende huurovereenkomsten en erfpacht

De HU heeft enkele langlopende huurovereenkomsten. De resterende looptijd varieert van een paar maanden tot 18 jaar. De totale huurverplichting ultimo 2012 bedraagt ca €20,6 miljoen. Hiervan heeft €5,4 miljoen betrekking op 2013. €15,2 miljoen heeft een looptijd van langer dan 1 jaar, waarvan €2,0 miljoen een looptijd heeft van langer dan 5 jaar. Daarnaast is er een pand in eigendom, waarop erfpacht is gevestigd.

Licenties

De HU heeft voor 2013 voor €3,1 miljoen aan softwarelicenties afgesloten.

Langlopende verhuurverplichtingen

De HU verhuurt een deel van haar ruimten en heeft hiervoor ultimo 2012 K€421 aan verhuurcontracten afgesloten. Hiervan heeft K€342 betrekking op 2013. K€179 heeft een looptijd van langer dan één jaar, maar korter dan 5 jaar.

Belastingdienst

Op dit moment heeft de HU overleg met de Belastingdienst over een – per saldo – btw teruggave verzoek over de periode 2007 tot en met 2009. Dit verzoek is door de HU geïnitieerd. Daarnaast heeft de Belastingdienst op basis van een steekproef een controle uitgevoerd op de facturen betaald aan medewerkers niet in loondienst (PNIL). De controlevraag is of de HU in alle gevallen terecht geen loonheffingen inhoudt en afdraagt. Over beide punten wordt nog overleg gevoerd met de Belastingdienst.

OVERZICHT GEORMERKTE SUBSIDIES

Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

Omschrijving	Toewijzing		bedrag van de toewijzing	ontvangen t/m verslagjaar	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Kenmerk	Datum			geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
MUAD	475651-1	20-jul.-12	101.483	101.483	X	

Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub b en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		bedrag van de toewijzing	ontvangen t/m verslagjaar	totale kosten	te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum				
n.v.t.	n.v.t.					
						-
						-
						-
		Totaal	-	-	-	-

Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		bedrag van de toewijzing	saldo 01-01 2012	ontvangen in verslagjaar	lasten in verslagjaar	totale kosten 31-12-2012	saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum						
Samenwerk.verb. Leoned 2	(OND/ODB-2010/54929 U)	2-aug.-10	497.534	378.159	-	232.485	351.861	145.674
LIST	(OND/ODB-08/142725 U)	18-nov.-08	1.204.423	140.128	142.346	225.445	1.111.805	57.029
Sirius Programma	(OND/ ODB-09/86329 U)	16-sep.-09	3.503.550	806.845	614.980	553.908	1.510.259	867.917
Lerarenbeurs voorgaande jaren (HU, Domstad)	BEK-10-50705 M, BEK-10-73336 M, 376091-3 en 395336-1.	Verschillende data	929.995	630.598	-	482.212	741.028	148.386
Lerarenbeurs 2012 - 2013 HU	475735-1	20-jul.-12	432.170	-	432.170	67.019	67.019	365.151
		Totaal	6.567.672	1.955.730	1.189.496	1.561.069	3.781.972	1.584.157

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

RIJKSBIJDRAGEN OCW

	<u>realisatie 2012</u>	<u>begroting 2012</u>	<u>realisatie 2011</u>
	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Normatieve rijksbijdrage (HBO)	215.242	209.749	219.232
Geormerkte OCW subsidies	1.716	774	1.752
Totaal rijksbijdragen	<u>216.958</u>	<u>210.523</u>	<u>220.984</u>
Overige overheidsbijdragen en subsidies	9.665	6.888	10.465
Totaal overheidsbijdragen	<u>226.622</u>	<u>217.411</u>	<u>231.449</u>

De rijksbijdrage is opgenomen conform de laatste rijksbijdragebrief van OCW.

COLLEGEGELDEN

	<u>realisatie 2012</u>	<u>begroting 2012</u>	<u>realisatie 2011</u>
	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Collegegelden , cursus-, les en examengelden	60.095	64.694	59.088
Totaal collegegelden	<u>60.095</u>	<u>64.694</u>	<u>59.088</u>
Collegegelden verdeling:			
Voltijd en duaal	48.265	-	47.303
Deeltijd	11.830	-	11.785
	<u>60.095</u>	<u>-</u>	<u>59.088</u>

De onder baten opgenomen collegegelden betreffen de collegegelden die betrekking hebben op het kalenderjaar 2012. De ontvangen collegegelden die betrekking hebben op het jaar 2013 zijn opgenomen onder de kortlopende schulden. Collegegelden van de onbekostigde masters zijn opgenomen onder baten uit contractonderwijs. Ten opzichte van de begroting waren de collegegelden vooral lager, doordat de zgn. afstudeerboete niet door ging, terwijl er in de begroting wel van was uitgegaan dat langstudeerders een hoger collegegeld moesten betalen.

BATEN WERK IN OPDRACHT VAN DERDEN

	realisatie 2012	begroting 2012	realisatie 2011
	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Contract onderwijs	16.614	18.807	19.709
Overige	1.308	804	574
Contractonderzoek	492	844	56
Totaal baten i.o.v. derden	18.414	20.455	20.339
contract onderzoek uitgesplitst:			
Nationale overheden	17	-	3
Overige niet naar winst strevende organisaties	448	-	16
Bedrijven + particulieren	27	-	37
	492	-	56

De daling van de baten uit het contractonderwijs is het gevolg van verslechterde marktomstandigheden.

OVERIGE BATEN

	realisatie 2012	begroting 2012	realisatie 2011
	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Verhuur	1.592	1.809	1.235
Detachering personeel	483	326	707
Studenten	1.359	970	1.345
Catering	797	-	966
Overig	1.532	3.925	3.220
Totaal overige baten	5.763	7.030	7.473

De baten uit verhuur betreffen voor bijna €0,9 miljoen opbrengsten uit verhuur aan derden van het zalenverhuurcentrum van Domstad Facilitair BV.

BIJZONDERE BATEN

De bijzondere bate van 2012 betreft een teruggave van de inleg van het waarborgfonds HBO, dat binnenkort opgeheven zal gaan worden. Hiervan werd vorig jaar al melding gemaakt bij de niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen omdat toen het tijdstip en het te ontvangen bedrag nog niet vaststonden. In de jaarrekening 2012 is alleen de vordering als gevolg van de uitkering van de overtollige middelen opgenomen. De uitkering van de ingelegde middelen zal vermoedelijk in 2013 plaatsvinden, hiervoor dient eerst de WHW aangepast te worden. Voorzichtigheidshalve is dat deel nog niet in de jaarrekening verwerkt. In 2011 betrof de bijzondere bate een boekwinst op de verkoop van één van de gebouwen van de HU.

PERSONEELSKOSTEN

	realisatie 2012	begroting 2012	realisatie 2011
	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Lonen en salarissen	158.972	159.399	152.877
Sociale lasten	17.279	17.231	15.664
Pensioenpremies	22.921	23.487	20.301
Lonen en salarissen	199.172	200.117	188.842
Dotatie overige personele voorzieningen	1.714	931	778
Personeel niet in loondienst	30.363	23.188	24.531
Overige	10.070	9.388	9.664
Overige personele lasten	42.147	33.507	34.973
Uitkeringen	-1.361	-538	-1.323
Totaal personeelskosten	239.957	233.086	222.492

De totale personeelskosten zijn ten opzichte van 2011 met €17,5 miljoen gestegen. De stijging betreft voor ongeveer de helft OP en de helft OBP. De toename in OP hangt onder meer samen met toegenomen studentenaantallen bij enkele faculteiten en extra inzet ten behoeve van kwaliteit en rendement in het onderwijs, waar eerder al een bestemmingsreserve voor was gevormd. Opleidingen waarvan de studentenaantallen daalden lukte het niet altijd om de personeelskosten eveneens te laten dalen. De toename van het OBP hangt samen met vervanging door ziekte en tijdelijk invulling van vacatures van relatief duur personeel en door inzet van externen bij de HU brede projecten Integratie Back Office, Ovidius en Lang Leven Leren. Ook ten opzichte van de begroting zijn de personeelskosten fors hoger (+ €7,6 miljoen) door hogere kosten voor personeel niet in loondienst. Dit betrof vooral meer inhuur OBP, om bovengenoemde redenen.

	realisatie 2012	begroting 2012	realisatie 2011
Aantal FTE's per 31 december	fte's	fte's	fte's
OP	1.660	1.645	1.603
OBP	1.146	1.157	1.134
	2.806	2.802	2.737

In 2012 waren gemiddeld 2.776 medewerkers in dienst op basis van een fulltime dienstverband, tegenover 2.678 in 2011 (cijfers zijn inclusief de fte's van Interval en Domstad). De HU heeft geen medewerkers die op structurele basis in het buitenland verblijven.

AFSCHRIJVINGEN EN OVERIGE WAARDEVERMINDERINGEN MATERIËLE VASTE ACTIVA

	realisatie 2012	begroting 2012	realisatie 2011
	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Materiële vaste activa	17.372	18.827	17.684
Overige waardeverminderingen materiële vaste activa	-	-	11.000
Totaal afschrijvingen materiële vaste activa	17.372	18.827	28.684

De afschrijvingen zijn lager dan begroot doordat minder investeringen werden gedaan in pc's en servers dan begroot en doordat de renovaties in het kader van het herhuisvestingsplan nog niet zijn gestart in 2012. In 2011 vond een eenmalige afwaardering plaats op een tweetal panden in verband met een lagere realiseerbare waarde dan de boekwaarde ultimo 2011.

HUISVESTINGSLASTEN

	realisatie 2012	begroting 2012	realisatie 2011
	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Huur	5.443	7.393	5.161
Heffingen	1.062	904	994
Dotatie onderhoudsvoorziening	2.913	2.993	3.879
Energie en water	3.045	3.193	3.119
Schoonmaakkosten	3.392	3.251	3.366
Bewakingskosten	1.029	900	1.026
Overige	873	2.032	824
Totaal huisvestingslasten	17.757	20.666	18.369

De toename van de huurkosten ten opzichte van 2011 hangt samen met de huur van het pand FC Donderstraat, dat tot 1 september 2011 eigendom was van de HU en vervolgens werd gehuurd. Ten opzichte van de begroting zijn de huren lager, in de begroting is uitgegaan van het huren van 'swing-space' in verband met de renovatie van één van de faculteiten (€1 miljoen), dit is in 2012 nog niet gerealiseerd. De benodigde onderhoudsvoorziening is vastgesteld aan de hand van een meerjaren-onderhoudsplan.

OVERIGE LASTEN

	realisatie 2012	begroting 2012	realisatie 2011
	x €1.000	x €1.000	x €1.000
ICT	7.571	7.412	6.530
Administratie en beheer	9.049	9.364	9.199
Inventaris en apparatuur	1.410	1.465	1.772
Dotatie overige voorzieningen	-398	13	1.243
Marketing & communicatie	2.632	4.858	3.587
Advieskosten	4.599	2.520	4.572
Reis- en verblijfkosten	2.336	2.296	2.437
Leer- en Hulpmiddelen	2.530	2.437	2.810
Studentvoorzieningen	9.278	8.516	8.869
Overige	1.103	1.056	854
Totaal overige instellingslasten	40.109	39.937	41.873

De daling van de overige lasten ten opzichte van 2011 is te verklaren doordat in 2011 een dotatie aan een voorziening werd opgenomen van €1,6 miljoen in verband met de opleiding Omgangskunde. Bij Marketing & Communicatie is de keuze gemaakt om minder werk uit te besteden waardoor er een verschuiving plaats vindt van beheerslasten naar personele lasten. Ten opzichte van de begroting zijn de overige lasten vrijwel gelijk gebleven. De hogere advieskosten hebben betrekking op een aantal HU brede programma's.

ACCOUNTANTSHONORARIA

	realisatie 2012	realisatie 2011
	x €1.000	x €1.000
Controle van de jaarrekening	154	224
Andere controlewerkzaamheden	76	78
Fiscale advisering	67	118
Andere niet-controlediensten	25	55
	322	475

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de instelling en de in consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe onafhankelijke accountants zoals bedoeld in art. 1 lid 1 Wet Toezicht Accountantsorganisaties.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

	<u>realisatie 2012</u>	<u>begroting 2012</u>	<u>realisatie 2011</u>
	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Financiële baten			
Rentebaten	747	-	740
	<u>747</u>	<u>-</u>	<u>740</u>
Financiële lasten			
Rentelasten	2.589	2.600	2.713
	<u>2.589</u>	<u>2.600</u>	<u>2.713</u>
Saldo Financiële baten en lasten	<u>-1.842</u>	<u>-2.600</u>	<u>-1.973</u>

BELASTINGEN

De belastingen betreft de vennootschapsbelasting, die voortkomt uit de resultaten van de meegeconsolideerde deelnemingen.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Meerderheidsdeelneming (BV of NV)

	Jur. Vorm	Statutaire zetel	Code activitei- ten	Eigen vermogen 31-12- 2012	Exploita- tiesaldo 2012	Omzet 2012	Verklaring art. 2:403 BW	Consoli- datie ja/nee	Deelname -percenta- ge
				x €1.000	x €1.000	x €1.000			%
Interval Services B.V.	B.V.	Utrecht	4	1.559	547	5.074	nee	ja	100
Hogeschool Domstad Beheer B.V.	B.V.	Utrecht	4	557	310	0	nee	ja	100
Hogeschool Domstad Facilitaire Zaken B.V.	B.V.	Utrecht	4	577	312	2.202	nee	ja	100

- De meerderheidsdeelnemingen zijn meegeconsolideerd.
- Hogeschool Domstad Beheer B.V. is 100% aandeelhouder van Hogeschool Domstad Facilitaire Zaken B.V.

Beslissende zeggenschap (stichting of vereniging)

	Jur. Vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2012 x €1.000	Exploitatiesaldo 2012 x €1.000	Omzet 2012 x €1.000	Verklaring art. 2:403 BW	Consolidatie ja/nee
Stichting Steunfonds FG	Stichting	Utrecht	4	32	3	3	nee	nee
	Jur. Vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten*				percentage deelneming	
Stichting VOSH	Stichting	Utrecht					4	
Stichting tot Financiering en Exploitatie Huisvesting de Uithof	Stichting	Utrecht					3	
Stichting Academie Instituut	Stichting	Utrecht					4	
Stichting Kofi Annan Business Schools	Stichting	Den Haag					4	
Stichting Hermen J. Jacobs Fonds	Stichting	Utrecht					4	
Stichting Leraren met Lef	Stichting	De Meern					4	
Stichting Playing for Success Utrecht	Stichting	Utrecht					4	
Stichting Werkverband Opleidingen Special Onderwijszorg	Vereniging	Utrecht					4	
Stichting Taskforce Innovatie Regio Utrecht	Stichting	Utrecht					4	
Stichting FC4You	Stichting	Utrecht					4	
Platform ICT en Onderzoek van Stichting SURF	Stichting	Utrecht					4	
Platform ICT en Bedrijfsvoering van Stichting SURF	Stichting	Utrecht					4	
Stichting HOVO	Stichting	Utrecht					1	

*) code activiteiten
 1 = contractonderwijs
 2 = contractonderzoek
 3 = onroerende zaken
 4 = overig

Transacties met verbonden partijen.

De stichting tot Financiering en Exploitatie Huisvesting de Uithof bezit een gebouw op de Uithof, waarin de HU is gehuisvest. De HU betaalt hiervoor K€1.859 huur volgens een afgesloten marktconform huurcontract.

De stichting Kofi Annan Business Schools stelt talentvolle jongeren uit ontwikkelingslanden in staat om in Nederland of België te studeren. Het is een gezamenlijk initiatief van de Vlerick Leuven Management School, PA International en de Hogeschool Utrecht. De jaarlijkse bijdrage van de HU betreft K€10.

De stichting Hermen J. Jacobsfonds ondersteunt de opleiding voor leraren in het (voortgezet) onderwijs.

De stichting Leraren met Lef is een initiatief van de leraren die zich bezorgd maken om de toekomst van ons onderwijs.

De stichting HOVO biedt cursussen aan voor 50+-ers. Incidenteel stelt de HU leraren ter beschikking. Voor de gemaakte kosten ontvangt de HU een deel van de cursusgeld van HOVO.

ENKELVOUDIGE JAARREKENING

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2012 NA RESULTAATBESTEMMING

Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de bedragen van 2011 aangepast voor SHHO.

Activa

	<u>31 december 2012</u>		<u>31 december 2011</u>	
	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	166.876		175.086	
Financiële vaste activa	<u>5.322</u>		<u>5.885</u>	
		172.199		180.971
Vlottende activa				
Vorraden	58		85	
Vorderingen	14.993		10.654	
Liquide middelen	<u>56.425</u>		<u>61.153</u>	
		71.476		71.893
Totaal		<u>243.674</u>		<u>252.864</u>

Passiva

	<u>31 december 2012</u>		<u>31 december 2011</u>	
		x €1.000		x €1.000
Eigen Vermogen		108.763		112.475
Algemene reserve publiek	83.053		81.344	
Algemene reserve privaat	6.704		4.143	
Bestemmingsreserves publiek	14.198		18.259	
Bestemmingsreserves privaat	2.841		4.683	
Bestemmingsfondsen publiek	1.785		4.045	
		108.763		112.475
Voorzieningen		9.713		9.531
Langlopende schulden		57.820		58.026
Kortlopende schulden		67.378		72.831
Totaal		<u>243.674</u>		<u>252.864</u>

ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2012

Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de bedragen van 2011 aangepast voor SHHO.

	realisatie 2012		begroting 2012		realisatie 2011	
	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Rijksbijdragen	216.958		210.523		220.984	
Overige overheidsbijdragen en subsidies	9.665		6.888		10.465	
College-, cursus, les en examengelden	60.095		64.694		59.088	
Baten werk i.o.v. derden	18.413		20.455		20.339	
Overige Baten	4.789		4.817		7.473	
Bijzondere baten	2.704		-		7.696	
Som der bedrijfsopbrengsten		312.623		307.377		324.734
Personeelskosten	240.647		233.004		223.186	
Afschrijvingen	17.336		18.827		17.653	
overige waardeverminderingen van materiële vaste activa	-		-		11.000	
Huisvestingslasten	17.934		19.868		17.936	
Overige lasten	39.401		39.046		41.334	
Som der bedrijfskosten		315.318		310.745		311.108
		-2.695		-3.368		13.626
Financiële baten en lasten		-1.875		-2.600		-1.995
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		-4.570		-5.968		11.631
Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening		-		-		-
Resultaat deelneming		858		442		799
Resultaat		-3.712		-5.526		12.430

TOELICHTING OP DE BALANS EN STAAT VAN BATEN EN LASTEN

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspreken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde in overeenstemming met pagina 102 van de geconsolideerde jaarrekening.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

TOELICHTING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

In de toelichting op de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten zijn alleen overzichten opgenomen, die (substantieel) afwijken van de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten. Voor de overige overzichten wordt verwezen naar de geconsolideerde overzichten.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

x €1.000	aan- schaf- prijs	cum afschrij- vingen & waarde verminde- ringen	boek- waarde 1 januari 2012	investe- ringen *) 2012	Aanschaf- waarde desinves- teringen	Cumul. afschr. desinves- teringen	boek- waarde desinves- teringen 2012	afschrij- vingen & waarde- verminde- ringen 2012	aan- schaf- prijs 2012	cum afschrij- vingen & waarde- verminde- ringen	boek- waarde 31 december 2012
Gebouwen	216.325	86.396	129.929	3.253	6.091	5.979	112	9.861	213.487	90.278	123.209
Gebouwen SHHO	4.049	1.990	2.059	-	-	-	-	186	4.049	2.176	1.873
Terreinen	18.695	690	18.005	-	-	-	-	51	18.695	741	17.954
Gebouwen in uitvoering	2.325	-	2.325	262	-	-	-	-	2.587	-	2.587
Inventaris en apparatuur	74.042	51.446	22.596	5.807	20.007	19.876	131	7.231	59.843	38.801	21.042
Vervoermiddelen	-	-	-	46	-	-	-	8	46	8	39
Niet aan proces dienstbare											
Materiële vaste activa	172	-	172	-	-	-	-	-	172	-	172
Totaal materiële vaste activa	315.608	140.522	175.086	9.369	26.098	25.855	243	17.336	298.879	132.003	166.876

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

x €1.000	Boekwaarde 01-01-12	Investerings- en verstrekte leningen	Desinvesteringen & afgeloste leningen	Dividend- uitkeringen	Resultaat deelnemingen	Boekwaarde 31-12-12
Deelnemingen*	2.629	-	-	1.371	858	2.116
Vorderingen op deelnemingen*	-	-	-	-	-	-
Voorziening vordering deelneming	-	-	-	-	-	-
Vorderingen op OCW	3.206	-	-	-	-	3.206
Overige vorderingen	231	-	47	-	-	184
Voorziening overige vorderingen	-181	-	2	-	-	-183
	5.885	-	49	1.371	858	5.322

Naam:	Vestigingsplaats:	Deelnemings- percentage:
Interval B.V.	Utrecht	100
Hogeschool Domstad Beheer B.V.	Utrecht	100
Hogeschool Domstad Facilitaire Zaken B.V.	Utrecht	100

VORDERINGEN

	31-12-2012	31-12-2011
	x € 1.000	x € 1.000
Debiteuren	4.647	4.483
Af: Voorziening wegens oninbaarheid	-608	-773
	<u>4.039</u>	<u>3.709</u>
Verbonden partijen	834	-
Studenten	3.822	3.159
Overige vorderingen en overlopende activa	6.298	3.786
	<u>14.993</u>	<u>10.654</u>

De vorderingen op verbonden partijen betreft een nog te ontvangen dividenduitkering van Domstad Beheer B.V.

LIQUIDE MIDDELEN

	31-12-2012	31-12-2011
	x € 1.000	x € 1.000
Kasmiddelen	3	2
Bankrekeningen en deposito's	56.422	61.151
	<u>56.425</u>	<u>61.153</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31 december 2012		31 december 2011	
	x €1.000	x €1.000	x €1.000	x €1.000
Aflossingsverplichting		206		6.607
Vooruitgefactureerde en ontvangen termijnen		298		809
Crediteuren		2		885
Belastingen en premies sociale verzekeringen		8.655		8.269
Schulden inzake pensioenen		3.023		2.683
Overig kortlopende schulden		459		1.443
Vooruitontvangen collegegeld	22.050		19.648	
Vooruitontvangen subsidies OCW	1.686		1.999	
Vakantiegeld en -dagen	11.223		10.685	
Vooruitontvangen subsidies	4.341		3.824	
Vooruitontvangen cursusgelden	1.047		1.851	
Inhuur personeel OP/OBP	4.052		3.896	
Overige	10.336		10.232	
Overlopende passiva		54.735		52.135
		<u>67.378</u>		<u>72.831</u>

OVERIGE GEGEVENS

RESULTAATBESTEMMING

Het verlies van €3,7 miljoen is als volgt in het eigen vermogen verwerkt:

- Algemene reserve publiek + €0,3 miljoen
- Algemene reserve privaat + €0,4 miljoen
- Bestemmingsreserves publiek - €4,0 miljoen
- Bestemmingsfondsen publiek - €1,3 miljoen
- Bestemmingsreserves privaat + €0,9 miljoen

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Het CvB heeft in 2013 besloten te willen fuseren met de Stichting tot Financiering en Exploitatie Huisvesting De Uithof. Besprekingen hierover waren reeds gaande. Deze beslissing wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Toezicht op 30 mei 2013. Het bestuur van de FEHU en van de HU streven er naar voor juni 2013 een intentieverklaring te tekenen en de fusie per 1 september 2013 te laten plaatsvinden. De stichting bezit een pand op de Uithof met een boekwaarde van ruim €13 miljoen, dat de Hogeschool Utrecht momenteel huurt voor €1,85 miljoen per jaar.

INSTELLINGSGEGEVENS

Stichting HU

Oudenoord 330
3513 EX UTRECHT
030-2308108

Brinnummer: 25DW

College van Bestuur

Mevr. drs. G.T.C. Bonhof (voorzitter)
Prof. mr. H.M. de Jong (vice-voorzitter) tot 1 maart 2013
J. Bogerd MBA

Raad van Toezicht

Maarten Rook MBA (voorzitter)
Mr. drs. Kete Kervezee (plv. voorzitter)
Drs. Zakia Guernina
Drs. Arie Brienen RA
Drs. Jacques van Ek
Prof. dr. Hans van Ginkel
Mr. Ingrid Thijssen

De jaarrekening is vastgesteld op 14 mei 2013

Mevr. drs G.T.C. Bonhof

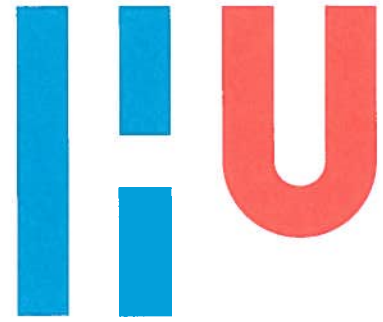
J. Bogerd MBA

CONTROLEVERKLARING PRICEWATERHOUSECOOPERS ACCOUNTANTS N.V.

Ons kenmerk
F&BI/JvdZ-eh/2013-117

Onderwerp
Bevestiging bij de jaarrekening 2012

Datum
30 mei 2013

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
T.a.v. drs. T.A.J.C. Snepvanger RA
Postbus 85096
3508 AB UTRECHT

**HOGESCHOOL
UTRECHT**

Postbus 573
3500 AN
Utrecht

Tel 088 481 81 08
Fax 088 481 83 99
www.hu.nl

Geachte heer Snepvanger,

Wij verstrekken deze bevestiging vanwege uw controle van de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Hogeschool Utrecht ('de instelling') over het boekjaar geëindigd op 31 december 2012. Wij hebben kennisgenomen van de bijlage bij de bevestiging bij de jaarrekening, versie maart 2012.

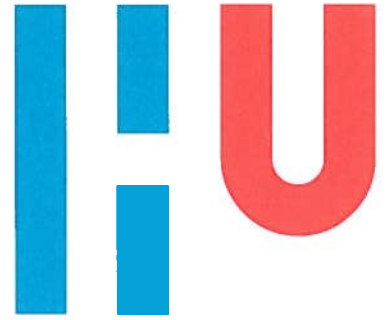
Jaarrekening

Wij hebben een door ondergetekende(n) getekend exemplaar van de jaarrekening, alsmede het bestuursverslag en de overige gegevens, als bijlage bij deze brief gevoegd en geven daarmee uitdrukking aan onze verantwoordelijkheid voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO).

Wij erkennen onze verantwoordelijkheid voor het opmaken van de jaarrekening en voor het opstellen van het jaarverslag. De jaarrekening heeft onze instemming en wij zijn van mening dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de instelling per 31 december 2012 en van het resultaat over 2012 in overeenstemming met de RJO. De jaarrekening bevat alle toelichtingen die nodig zijn voor dat getrouwe beeld en voor de wet- en regelgeving waaraan de instelling is onderworpen. Wij zijn onze verantwoordelijkheden voor het opmaken van de jaarrekening over 2012 nagekomen.

De in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties voldoen aan de specifieke eisen van financiële rechtmatigheid d.w.z. dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals die in het Onderwijscontroleprotocol OCW/EL&I 2012 zijn vermeld. Voorts voldoen de in de jaarrekening verantwoorde publieke lasten en balansmutaties aan de algemene eisen van financiële rechtmatigheid (en derhalve betrekking hebbend op onderwijsactiviteiten) en de private lasten en balansmutaties aan de algemene eisen van zakelijkheid. Het bestuursverslag bevat alle informatie die vereist is. De informatie in het bestuursverslag is niet tegenstrijdig met de informatie in de jaarrekening. De overige gegevens zijn niet in strijd met de jaarrekening en het bestuursverslag.

In de komende bestuursvergadering zal het College van Bestuur voorstellen dat het resultaat over het boekjaar zal worden verwerkt overeenkomstig het in de overige gegevens bij de jaarrekening opgenomen voorstel voor de bestemming van het resultaat.

Datum
30 mei 2013

Administratie

Wij hebben een deugdelijke administratie gevoerd op de wijze zoals nader omschreven in het Burgerlijk Wetboek, die een goede basis vormt voor de totstandkoming van de jaarrekening.

Onjuistheden en fraude

Wij erkennen onze verantwoordelijkheid voor de opzet, invoering en werking van de maatregelen van interne beheersing om fraude te voorkomen en te ontdekken.

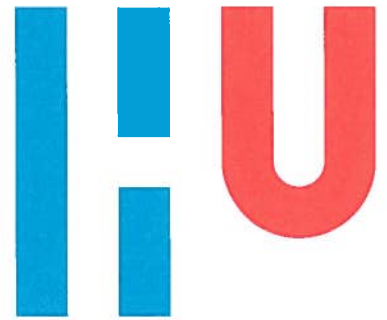
Wij hebben de resultaten van onze inschatting van het risico dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang zou kunnen bevatten als gevolg van fraude (inclusief de mededelingen hierover van werknemers, voormalige werknemers, regelgevende instanties of anderen), volledig aan u gemeld.

Wij hebben u alles gemeld dat ons bekend is in verband met fraude en vermoede fraude die op de instelling van invloed zijn en waarbij leidinggevendenden, werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing van de instelling en anderen, in het geval dat de fraude materieel kan zijn voor de jaarrekening, betrokken zijn.

Overige bevestigingen

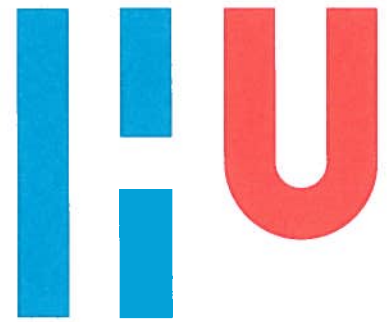
Om misverstanden te vermijden bevestigen wij een aantal specifieke zaken die wij in het kader van de controle al mondeling aan u hebben gemeld. De weergegeven bevestigingen zijn gebaseerd op de ons bekende feiten en op informatie die wij verkregen door navraag bij andere bestuurs- en directieleden en bij medewerkers van de instelling met voldoende kennis en ervaring. Wij bevestigen naar ons beste weten en overtuiging dat:

1. alle activa, passiva, transacties en overeenkomsten en voorwaardelijke baten en lasten zijn opgenomen in de administratie die als basis dient voor de jaarrekening. Van alle activa heeft de instelling de volledige en onbeperkte eigendom, tenzij uit de jaarrekening anders blijkt. Er zijn geen hypotheeken, verpandingen of andere bezwaren van activa anders dan die in de jaarrekening zijn toegelicht. De instelling heeft geen plannen of intenties die van belangrijke invloed kunnen zijn op de huidige waardering of rubricering van activa en passiva.
2. wij de bij ons bekende informatie met betrekking tot de identificatie van verbonden partijen en aangaande transacties met deze partijen volledig aan u verstrekt hebben. De relaties en transacties met verbonden partijen zijn op passende wijze in de jaarrekening verwerkt in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.
3. wij u op de hoogte hebben gesteld van alle overeenkomsten met financiers en u inzage hebben gegeven in alle kredietovereenkomsten en de correspondentie over deze kredietovereenkomsten. Deze overeenkomsten en de relevante bepalingen daarin zijn, voor zover van toepassing, adequaat verwerkt en toegelicht in de jaarrekening.
4. wij de significante veronderstellingen die zijn gehanteerd bij het maken van schattingen ten aanzien van voorzieningen en bijzondere waardeverminderingen materiële vaste activa redelijk achten.

Datum
30 mei 2013

5. wij alle verplichtingen, voor zover van toepassing, hebben verwerkt of toegelicht in de jaarrekening en alle voorwaardelijke verplichtingen, garanties die aan derden zijn afgegeven en niet in de balans opgenomen regelingen in de toelichting van de jaarrekening hebben vermeld.
6. wij u alle bekende actuele of mogelijke rechtszaken en claims waarvan de effecten moeten worden overwogen bij het opmaken van de jaarrekening aan u bekend hebben gemaakt en hebben verwerkt en toegelicht in de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Behalve deze, zijn wij niet op de hoogte van het bestaan van andere aanvullende claims uit hoofde van aansprakelijkheidstelling en deze zijn ook niet te verwachten.
7. de jaarrekening geen onjuistheden of onvolledigheden van materieel belang bevat. Wij hebben geen kennis van ongecorrigeerde afwijkingen die, afzonderlijk of samen, van materieel belang zijn voor de jaarrekening als geheel.
8. er geen sprake is geweest van overtreding of mogelijk overtreding van wet- en regelgeving waaraan de instelling is onderworpen.
9. wij u alle informatie hebben verschaft die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en u inzage gegeven hebben in de gehele administratie en de daaraan ten grondslag liggende gegevens. Hieronder zijn begrepen de financiële administratie en alle daaraan gerelateerde gegevens, alle notulen van vergaderingen van bestuur en toezichthouders, mededelingen over alle van belang zijnde gebeurtenissen na balansdatum en informatie die na balansdatum beschikbaar is gekomen. De notulen van bovenvermelde vergaderingen vormen een compleet verslag van hetgeen op deze vergaderingen is besproken en van de beslissingen die zijn genomen. Wij hebben u onbeperkte toegang verschaft tot personen van onze instelling die relevant zijn voor uw controle van onze jaarrekening.
10. er geen redenen zijn om aan de continuïteit van de activiteiten van de instelling te twijfelen.
11. er geen gebeurtenissen tussen de balansdatum en de datum van deze brief zijn die aanleiding zouden kunnen geven tot een aanpassing van de jaarrekening, een toelichting in de jaarrekening of een toelichting in de overige gegevens.
12. alle geormerkte subsidies en niet geormerkte subsidies met prestatieverplichting verantwoord zijn onder de overlopende passiva en zijn opgenomen in model G.
13. wij alle informatie hebben verstrekt over lopende en afgeronde onderzoeken van de Inspectie van het Onderwijs.
14. de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2012 voldoen aan de specifieke eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in het Onderwijscontroleprotocol OCW/EL&I 2012 opgenomen relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader. Voorts voldoen de in de jaarrekening verantwoorde publieke lasten en balansmutaties aan de algemene eisen van financiële rechtmatigheid (en derhalve betrekking hebbend op

Datum
30 mei 2013

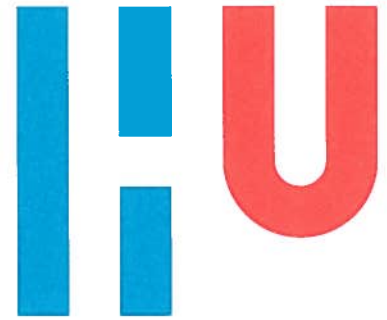
onderwijsactiviteiten) en de private lasten en balansmutaties aan de algemene eisen van zakelijkheid.

Hoogachtend,

Mevr. drs. G.T.C. Bonhof
voorzitter College van Bestuur

J. Bogerd MBA
lid College van Bestuur

Bijlagen:
- Jaarrekening, bestuursverslag en overige gegevens 2012
- Overzicht ongecorrigeerde verschillen

Datum
30 mei 2013

Overzicht ongecorrigeerde controleverschillen

	<i>D</i>	<i>C</i>	<i>Resultaat</i>
	<i>DT/(CT)</i>	<i>DT/(CT)</i>	<i>DT/(CT)</i>
Ongecorrigeerde verschillen (€ mln)			
	€'000	€'000	€'000
1. Vrijval langlopende schuld liquiditeitsbijdrage OC&W		3,6	(3,6)
2. Vrijval langlopende vordering op OCW	(3,2)		3,2
3. Kortlopende verplichtingen PNIL onvolledig		(0,6)	0,6
4. Verplichting belastingdienst (zie paragraaf 2.3)		PM	PM
5. Reclassificatie bestemmingsreserve Waarborgfonds van privaat naar publiek (zie paragraaf 1.7)			
6. Meer subsidie Sirius		0,3	(0,3)
7. Balansverlenging nog niet opeisbare termijnen collegegeld	(1,0)	1,0	
Totaal	(4,2)	4,3	-0,1

BIJLAGE 1 OVER HOGESCHOOL UTRECHT

Missie en Visie

Hogeschool Utrecht is een kennisorganisatie waar we door hoogwaardig onderwijs en onderzoek werken aan innovatie en professionalisering van de beroepspraktijk en de persoonlijke ontwikkeling van talent.

Daarmee draagt de hogeschool bij aan de sociale, culturele en economische ontwikkeling van een open, rechtvaardige en duurzame samenleving.

De HU wil bijdragen aan een duurzame kennissamenleving waarbij de mens het uitgangspunt is. Waar onze studenten en medewerkers zich kunnen ontplooiën en zich thuis voelen en waar we - in samenwerking met onze relaties - durven te experimenteren en innoveren.

We bieden onze studenten en medewerkers kansen om zich optimaal te ontplooiën in studie en werk, zodat iedereen zijn capaciteiten zo goed mogelijk in de praktijk kan brengen.

We leiden hoogwaardige professionals op en werken daarnaast, door ondernemerschap en kennisontwikkeling, aan de innovatie van de beroepspraktijk. Vandaar onze sterke externe oriëntatie op sociaal -, economische - en maatschappelijke vraagstukken. Niet alleen in Nederland maar internationaal.

We zijn een transparante organisatie door open communicatie met elkaar en onze omgeving. Uitgangspunt in de samenwerking is dat we onze kennis delen en doen wat we beloven, in- én extern. Dat betekent dat we elkaars verschillende competenties en expertises consistent erkennen, gebruiken, delen en versterken. Zodat we er met elkaar uit halen wat er in zit.

Waarden die richtinggevend zijn bij het handelen in de praktijk van alledag heeft de HU vastgelegd bij het formuleren van de missie (Koers 2012+):

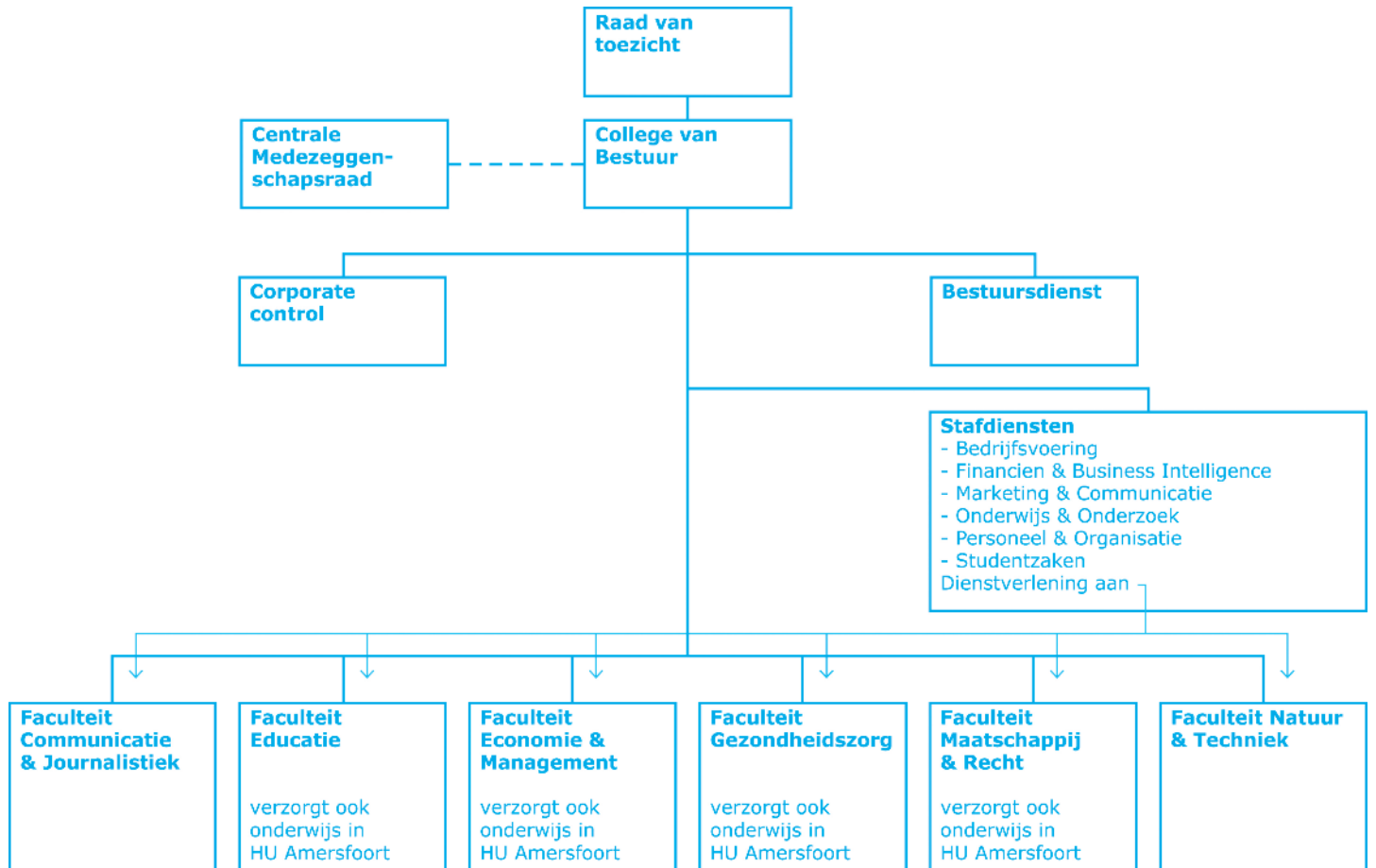
- Gericht op de omgeving;
- Professioneel en hoogwaardig;
- Persoonlijk en betrokken;
- Vernieuwend en ondernemend;
- Betrouwbaar en transparant.

Juridische vorm en belangrijkste activiteiten

De Stichting Hogeschool Utrecht is een stichting, gevestigd in Utrecht, met als belangrijkste activiteiten het aanbieden van hoger beroepsonderwijs (voltijd, deeltijd en duaal), praktijkgericht onderzoek en het verzorgen van marktgerichte activiteiten op het gebied van onderwijs en onderzoek. De stichting HU houdt de aandelen van Domstad Beheer BV en Interval BV, die zich respectievelijk richten op het verhuuren van ruimtes en op het in- en uitlenen van personeel.

Het bestuur wordt gevormd door een college, bestaande uit drie leden. De Raad van Toezicht is belast met het toezicht en bestaat uit zeven leden.

ORGANOGRAM

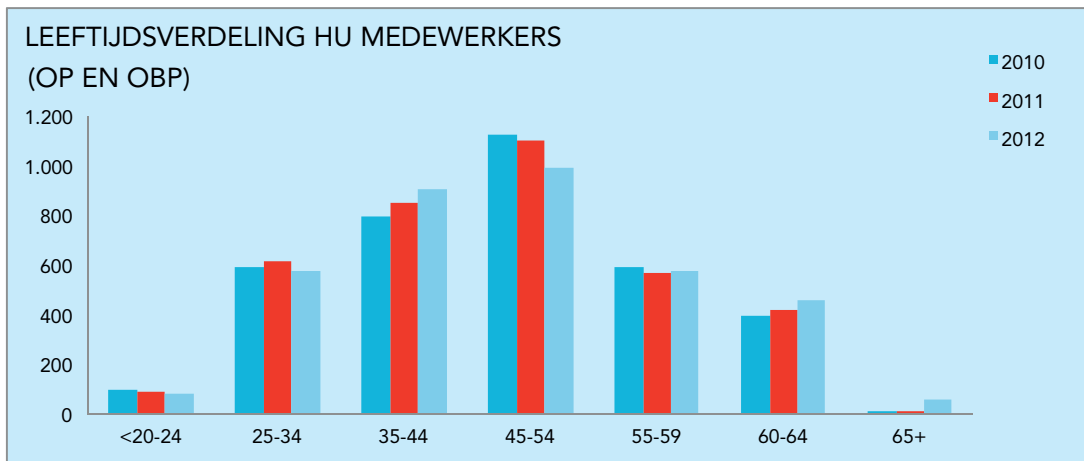
BIJLAGE 2 PROFILERINGSFONDS

	2011 Aantal studenten	Bedrag	2012 Aantal studenten	Bedrag
Kennisbeurzen voor excellente niet-EER-studenten	34	104.000	61	170.000
Afstudeerfonds	89	148.785	110	171.577
Topsportfonds	12	7.800	16	15.500
Bestuursbeurzen	127	157.024	139	154.082
Totaal	262	417.609	326	511.159

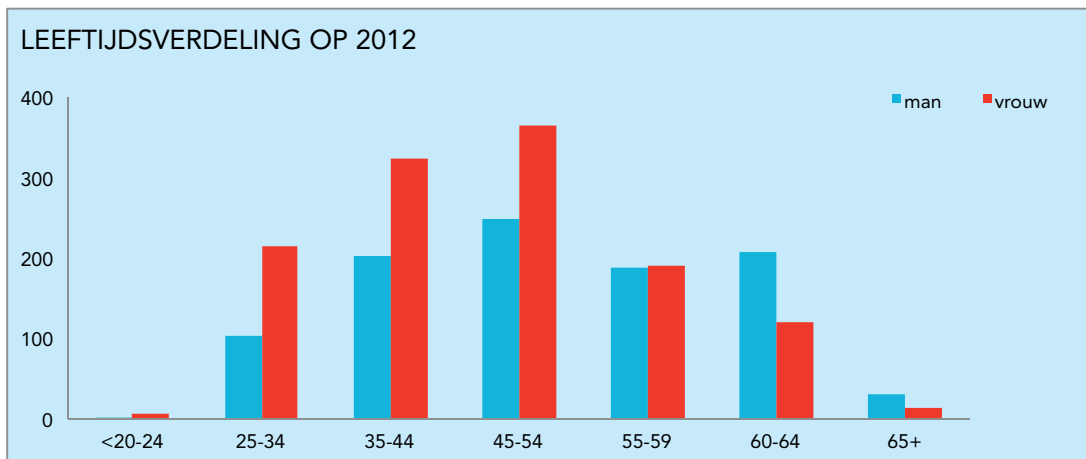
De tabel maakt zichtbaar dat meer excellente studenten uit niet-EER-landen de HU weten te vinden. Deze studenten krijgen steun van de HU om te kunnen (af)studeren aan een internationale bachelor of bekostigde masteropleiding. De stijging van de afstudeersteun de voltijd bachelorstudenten wordt veroorzaakt door twee factoren: steeds meer studenten raken bekend met de mogelijkheden van het profileringsfonds en in 2012 was ten opzichte van 2011 meer behoefte aan steun als gevolg van de langstudeerdersmaatregel. Het topsportfonds keerde in 2012 bijna twee keer zoveel uit dan in 2011. De reden hiervoor zijn de Olympische Spelen; hierdoor liepen een aantal van de topsportstudenten extra vertragting op, hetgeen - naast een flink aantal medailles - extra steun vereiste.

De bestuursbeurzen kenden een kleine daling in de uitkeringen, maar een kleine stijging in het aantal studenten dat actief is in het bestuur van een studentenorganisatie. De studentenorganisaties waaraan steun is verleend, voldoen aan de voorwaarden zoals beschreven in het 'Beleidskader financiële ondersteuning studentenorganisaties'. De HU waardeert de inzet van alle bestuurlijk actieve studenten enorm en zal ook in de komende jaren blijven investeren in de samenwerking met hen.

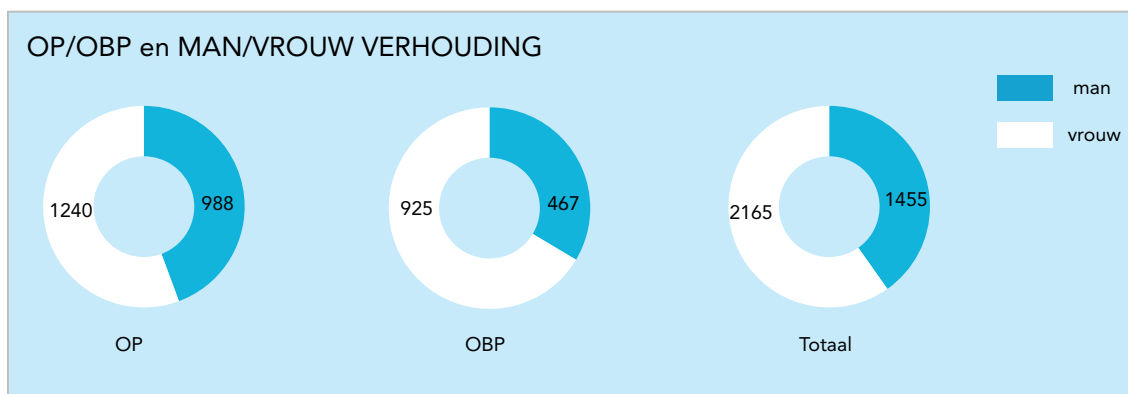
BIJLAGE 3 CIJFERS BIJ HOOFDSTUK MEDEWERKERS

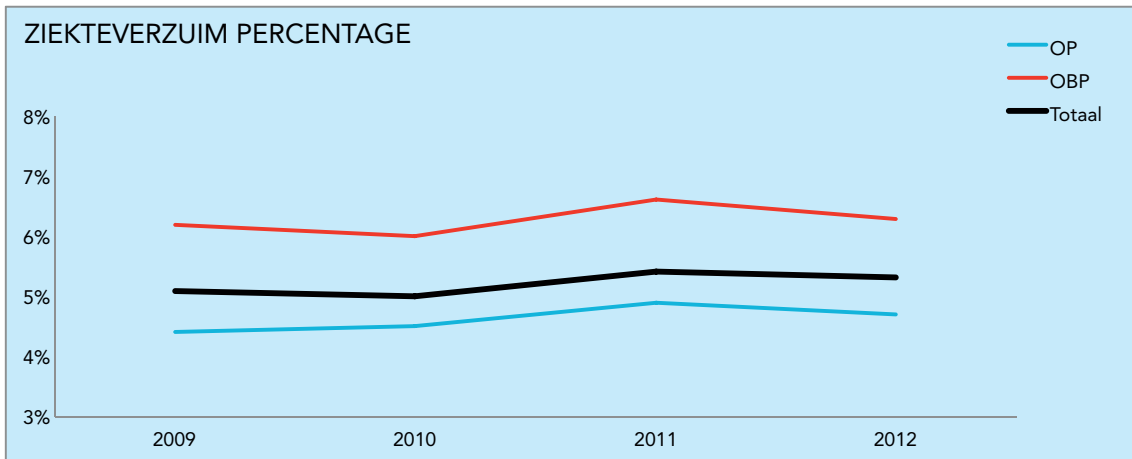
Algemeen beeld van de HU. Conform landelijke trend in het hbo.

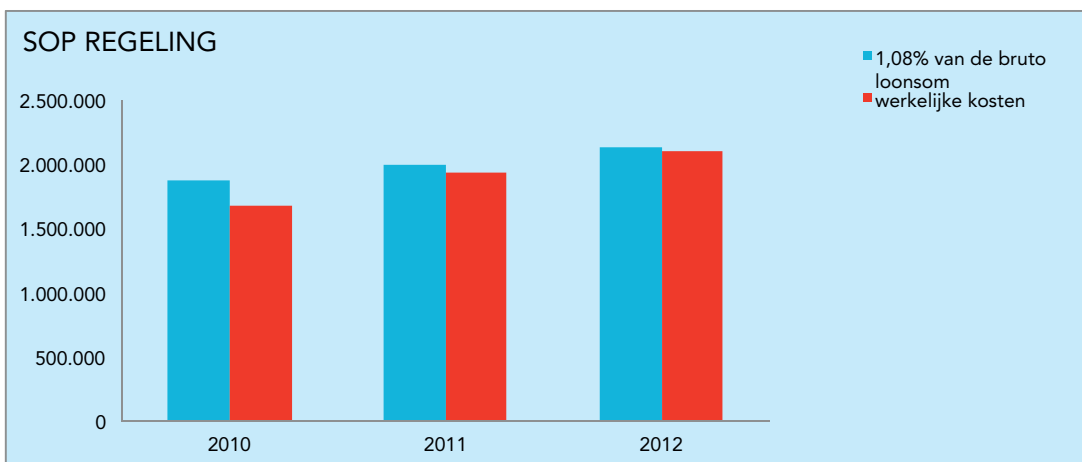
Algemeen beeld van de HU. Conform landelijke trend in het hbo.

Informatieve grafiek om een beeld te geven van de man/vrouw- en op/obp- verhouding. (Gebaseerd op aantallen medewerkers.)

De afgelopen vier jaar is het ziekteverzuim bij de HU min of meer gelijk gebleven, met schommelingen van een half procent.

De seniorenregeling onderwijspersoneel (SOP) biedt werknemers van 55 jaar en ouder de mogelijkheid tot werktijdvermindering tegen een korting op het salaris. De werktijdvermindering wordt in overleg met de leidinggevende opgenomen waarbij overeenstemming moet zijn over de aanvangsdatum en de tijd(en) waarop de werktijdvermindering gerealiseerd wordt. Door de opschuivende pensioendatum gaan mensen later met SOP. Ze kiezen dan voor de duurste variant die vanaf de leeftijd van 60 jaar geldt. Dit verklaart de stijgende kosten.

SOP-regeling				
Verplichte en werkelijke kosten	2009	2010	2011	2012
1,08% van de bruto loonsom	1.801.931	1.880.328	1.992.121	2.130.969
Kosten conform formule CAO-HBO	1.146.579	1.682.311	1.940.784	2.095.006

Voor de SOP-regeling is een budget beschikbaar is van 1,08% van de bruto loonsom.

Bij het vaststellen van de kosten is conform de CAO-HBO, een opslagpercentage werkgeverslasten van 29 procent gehanteerd. Dit betekent dat de werkelijke kosten hoger zijn. Als toelichting wordt nog opgemerkt dat in de betreffende jaren het werkelijke opslagpercentage hoger is geworden.

De stijging van de SOP-kosten wordt verklaard door het hogere aantal deelnemers (2012 namen 78 personen meer aan de regeling deel dan eind 2011, de stijging eind 2011 ten opzichte van 2010 bedroeg 28 personen).

Besteding decentrale arbeidsvoorwaardenmiddelen				
Verplichte en werkelijke kosten				
exclusief SOP-kosten	2009	2010	2011	2012
budget: 1,15% van de bruto loonsom	1.918.723	2.002.201	2.121.240	2.269.087
Werkelijke kosten	2.193.040	2.243.897	2.393.544	2.619.525
Onderverdeling				
werkelijke kosten	2009	2010	2011	2012
HU: Onbetaald ouderschapsverlof	34.718	53.190	73.489	80.715
HU: Maatwerk bij dreigende overbelasting	75.038	25.545	9.500	9.021
HU: Verlengd bevallingsverlof	363.560	388.031	411.452	351.698
CAO: Doelgroepenbeleid	3.772	0	0	0
CAO: Aanvullende afspraken reiskosten woon-werk verkeer	1.140.936	1.194.224	1.302.258	1.363.435
CAO: Aanvullende afspraken gezondheidsbeleid	111.126	97.017	56.999	40.166
CAO: Loopbaanbeleid	55.800	63.000	90.900	92.340
CAO: Kinderopvang	408.090	422.890	448.946	682.150
Totaal	2.193.040	2.243.897	2.393.544	2.619.525

Toelichting:

HU: Onbetaald ouderschapsverlof: betreft het doorbetalen van de pensioenpremies bij het opnemen van onbetaald ouderschapsverlof.

HU: Maatwerk bij dreigende overbelasting: de kosten in het geval van maatwerkoplossingen (preventieve maatregelen in het geval van dreigende overbelasting van medewerkers)

HU: Verlengd bevallingsverlof: loonkosten over de extra maand op grond van de HU-regeling verlengd bevallingsverlof (in 2012 83 zwangeren).

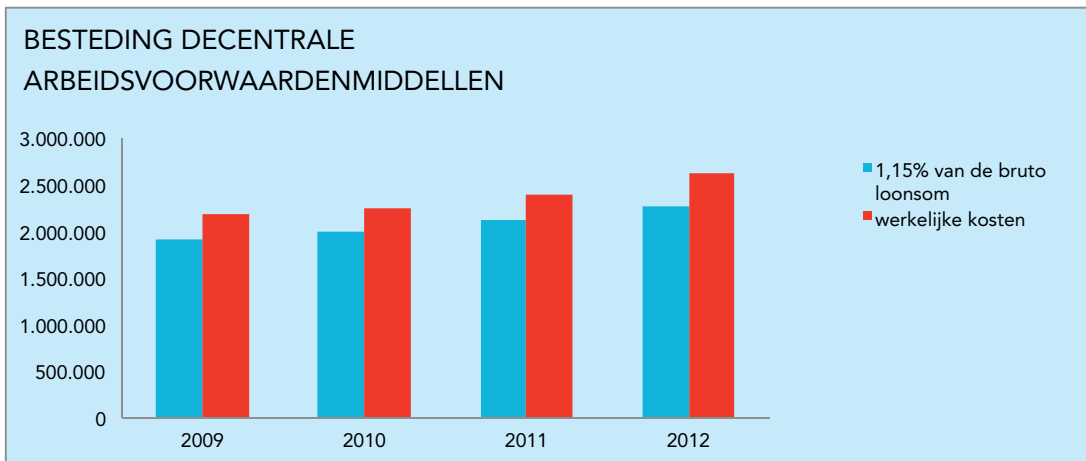
CAO: Doelgroepenbeleid: kosten voortvloeiend uit het wegnemen van fysieke en financiële belemmeringen voor arbeidsdeelname van allochtonen, arbeidsgehandicapten (bijvoorbeeld voorzieningen aanpassingen van werkplek), mensen met een gesubsidieerde arbeidsplaats en vrouwen.

CAO: Aanvullende afspraken reiskosten woon-werk verkeer. Dit betreft het verschil tussen de totale reiskostenvergoeding 2002 en 2012 gecorrigeerd voor het verschil in fte's.

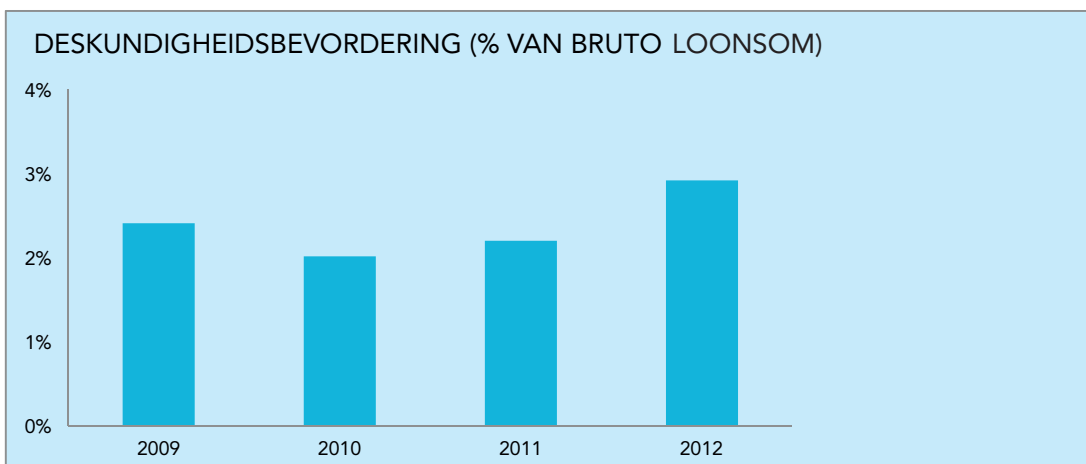
CAO: Aanvullende afspraken gezondheidsbeleid. Sportcentrum Olympus op De Uithof (het pro rato deel voor medewerkers van de bijdrage van de HU aan de infrastructuur en een individuele bijdrage aan werknemers. Daarnaast kosten voor de vijf HU-klinieken bij de Faculteit Gezondheidszorg waar werknemersterecht kunnen voor gratis behandelingen tegen klachten die te maken hebben met ogen, huid, gebit, stem of spraak. Tot slot specifieke kosten bij faculteiten, zoals een gereduceerd tarief voor het fitnesscentrum Sigma.

CAO-loopbaanbeleid: kosten van werknemers die op eigen initiatief (niet organisatie-gestuurd) een loopbaantraject volgen.

CAO: Kinderopvang: betreft de werkgeverspremie voor de kinderopvang.

De HU voldoet aan de in de cao gestelde verplichtingen dat 1,15 procent van de bruto loonsom besteed moet worden aan decentrale arbeidsvoorwaardenmiddelen. In 2012 waren er in de HU meer middelen gealloceerd dan de norm.

Conform de CAO dient 3,9 procent van de bruto loonsom aan deskundigheidsbevordering te worden besteed. In 2012 groeide het percentage van 2,2 in 2011 naar 2,9 procent.

